

372 000

2 1000

7: 2

การศึกษาลการไ้แบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่ม้ความสามารถ
ในการฟังคำสั่งของเค็กปฐมวัย

ปริญญานิพนธ์

ของ

วิลเลียม วิกิตายน

13 ส.ค. 32

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2531

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

167393

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน

(นศ.ดร.ภรณ์ สุวัฑนะ)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(นศ.ดร.ภรณ์ สุวัฑนะ)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ.วิไล อิ่มสมบูรณ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือและการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ ศุภรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช และอาจารย์วิไล อิ่มสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ราศี ทองสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์วราภรณ์ รักวิจัย อาจารย์กัญญา เกตุกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวคนธ์ จงตระกูล และอาจารย์พรจันทร์ จันทวิมล เป็นอย่างสูงที่กรุณาตรวจ แก้ไข และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์รพีจวน ประโมจน์ย์ และคณะครู โรงเรียนอนุบาลสามเสน ที่ได้กรุณาให้ความสะดวกและความร่วมมือเป็นอย่างดีในการศึกษาทดลองใช้ เครื่องมือในการทำวิจัยตลอดจนการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คุณศักดิ์ วิมุกตายน คุณศศิวิมล วิมุกตายน นายแพทย์วิบูลย์ วีระอาชากุล อาจารย์วรี เกียสกุล ผู้ซึ่งเป็นกำลังกายและกำลังใจให้ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็น เครื่องบูชาแด่ผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน

วิลเลียม วิมุกตายน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง	7
ความหมายของการฟัง	7
ความสำคัญของการฟัง	8
ประเภทของการฟัง	9
องค์ประกอบของการฟัง	11
วิธีส่งเสริมการฟัง	12
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	15
ความหมายของนิทาน	15
ประเภทของนิทาน	16
คุณค่าของนิทาน	18
การเลือกนิทานและการเล่านิทาน	19
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	21
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำถามที่ท้าทายเด็ก	
ตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง	22

๒	ทฤษฎีพัฒนาการทางจิตกรรม	22
	ทฤษฎีการศึกษาของบลูม	25
	กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบของแบนคูรา	28
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการใช้ตัวแบบ	29
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตอบคำถาม	31
	* วิธีการเลือกนิทานเพื่อการตอบคำถาม	31
	งานวิจัยเกี่ยวกับการตอบคำถาม	32
	๓ สมมุติฐานในการศึกษาคนควา	33
3	วิธีดำเนินการวิจัย	34
	ประชากร	34
	กลุ่มตัวอย่าง	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
	วิธีการทดลอง	38
	การวิเคราะห์ข้อมูล	42
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5	สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	49
	ความมุ่งหมายของการศึกษาคนควา	49
	สมมุติฐานในการศึกษาคนควา	49

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	49
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	51
อภิปรายผล	51
ข้อเสนอแนะ	52
บรรณานุกรม	54
ภาคผนวก	61
ประวัติย่อของผู้วิจัย	125

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและระดับของจริยธรรมของโคลเบอร์ก	24
2	กลุ่มตัวอย่าง	35
3	แบบแผนการทดลอง	38
4	การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2	39
5	การดำเนินการทดลอง	40
6	การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2	42
7	การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังคำสั่งก่อนได้รับ การฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2	46
8	การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังคำสั่งก่อนและหลังได้รับ การฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2	47
9	การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังคำสั่งหลังได้รับ การฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2	48

ภูมิหลัง

การฟังเป็นทักษะแรกของการเรียนรู้ทางภาษาและเป็นทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญอย่างยิ่ง เด็กเรียนรู้ไต่เต้าจากการฟัง การฟังนั้นเริ่มตั้งแต่เด็กยังอยู่ในครรภ์ การที่เด็กเรียนรู้จากการฟังเสียงต่าง ๆ แล้วพัฒนาขึ้นเป็นการเข้าใจความหมายของคำและประโยค จะช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการฟังจนถึงเข้าใจเรื่องราวและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศศิธร ชันธิชรางกูร. 2520 : 3) ชรรถชาติการเรียนรู้ของเด็กนั้นเด็กสามารถเรียนรู้ด้วยการฟังมากกว่าการพูดและการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานในการใช้ภาษาคำอื่น ๆ ต่อไป (Machado. 1980 : 71) ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องหาวิธีหรือเทคนิคต่าง ๆ มาช่วยให้เด็กสนใจฟังเวลาครูพูด วิธีที่ครูใช้กันอยู่เสมอคือการนำเรื่องสนุก ๆ มาเล่าให้เด็กฟัง บางครั้งเป็นนิทานสั้น ๆ หรือนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำวันมาสนทนาก่อนเริ่มกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งเท่ากับว่าเป็นการฝึกการฟังไปทีละน้อย ๆ นิทานส่วนใหญ่ที่ครูนำมาเล่าให้เด็กฟังนั้นเป็นนิทานที่มีอยู่ทั่วไป ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ เช่น นิทานอีสป นิทานเทพนิยาย นิทานคติธรรม นิทานตลก นิทานเกี่ยวกับสัตว์หรือนิทานที่ครูแต่งขึ้นเป็นต้น การใช้นิทานเป็นการฝึกทักษะการฟังที่ค่อนข้างหนึ่ง และการฟังเป็นเรื่องที่ฝึกได้เช่นเดียวกับการพูดการอ่านและการเขียน (มะอับ โปะะถะถะ. 2521 : 21) ถ้าเด็กมีความสามารถในการฟังที่ดีแล้วจะเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ต่อไปซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ดีให้เห็นว่าการเพิ่มความสามารถในการฟังของเด็กจะส่งผลให้ความสามารถในการเรียนวิชาอื่นดีขึ้นด้วย (รศ. น. สิริพานิช. 2507 : 69)

โดยปกติเมื่อสังเกตเด็กในชั้นเรียนจะพบว่าเด็กมีความสนใจและตั้งใจฟังดี แต่บางครั้งเด็กไม่สนใจไม่ค่อยตั้งใจฟังทั้งนี้เพราะครูพูดนานเกินไป เรื่องที่พูดอาจไม่เหมาะสมกับความสนใจของเด็ก ไม่ตรงกับธรรมชาติของเด็ก ถ้าครูต้องการจะแก้ปัญหานี้การไม่ตั้งใจฟังของเด็ก ครูจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้นคือครูต้องเข้าใจธรรมชาติ

ของเค้าว่าเค้ามีช่วงความสนใจสั้น เรื่องที่ครูนำมาพูดหรือเล่าให้เด็กฟังจึงควรเป็นเรื่องที่ใช้เวลาไม่นานเกินไปและเลือกเรื่องที่ตรงกับความสนใจของเด็ก ถึงแม้ว่าครูจะหากิจกรรมหรือเลือกเรื่องต่าง ๆ มาพูดคุยหรือเล่าให้เด็กฟังแต่อาจยังมีเด็กบางคนไม่สนใจอีกทั้งนี้เพราะการคำนวณกิจกรรมในห้องเรียนแต่ละชั่วโมงแต่ละวันนั้นครูไม่สามารถจะจัดหากิจกรรมให้สนุกนานถึงจุดความสนใจของเด็กได้ตลอดเวลา เนื่องจากเด็กในชั้นเรียนมีจำนวนมากและเด็กจำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกทักษะอื่น ๆ เพื่อเตรียมพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาต่อไป การฝึกเด็กให้เข้าใจว่าการตั้งใจฟังเป็นสิ่งจำเป็นจึงมีความสำคัญและครูจะต้องหาวิธีการที่จะช่วยปลูกฝังเด็กให้เกิดความเข้าใจดังกล่าว ซึ่งครูสามารถทำได้โดยการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อทำให้เด็กเกิดแนวคิดที่จะตั้งใจฟัง อนึ่งการใช้นิทานเพื่อปลูกฝังความคิดและลักษณะนิสัยของเด็กในระดับชั้นต่าง ๆ นั้นได้มีผู้วิจัยไว้หลายท่านเช่น สุขสมร ประสงค์ทอง (2521 : 73) พบว่าเด็กที่ฟังนิทานประเภทใดแล้วเด็กสามารถเลียนแบบตัวอย่างในนิทานตามที่คุณเขียนนิทานจะชักจูงหรือกระตุ้นให้เป็นไปตามแนวคิดนั้น ๆ เช่น ตัวแบบในนิทานเป็นคนซน มุมนะ เด็กที่ฟังนิทานประเภทนี้แล้วจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและจากการศึกษาของบุษยา เรื่องรอง (2526 : 66 - 67) พบว่านักเรียนที่ฟังนิทานที่มีตัวแบบเสริมความดีรวมยอดทางจริยธรรมจะมีความดีรวมยอดเชิงจริยธรรมสูงขึ้นด้วยในทำนองเดียวกัน อรทัย จันทวิชานวนษ์ (2523 : 63 - 72) ได้ศึกษารูปแบบของนิทานที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบและงานวิจัยของ กันยา ประสงค์เจริญ (2526 : 33 - 34) พบว่าการใช้เทคนิคแม่แบบมีผลต่อการพัฒนาวินัยในตนเองทางความรู้สึกรับผิดชอบ เมื่อพิจารณาจากทฤษฎีการเรียนรู้ตัวแบบของ แบนดูรา (Bandura. 1977 : 3 - 37) จะเห็นว่าการเลียนแบบมีบทบาทสำคัญมากในวัยเด็ก เพราะเป็นการวางรากฐานของบุคลิกภาพและแบบแผนแห่งพฤติกรรมซึ่งจะเติบโตต่อไป เด็กเริ่มเลียนแบบตั้งแต่ในวัยทารก โดยจะทำตามตัวแบบที่เด็กได้พบเห็นซ้ำ ๆ อาจเป็นการเลียนแบบตัวเองหรือบุคคลอื่น ๆ การเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นต่อเนื่องไปทุก ๆ ระยะของพัฒนาการ และจะเป็นไปตามโครงสร้างของประสบการณ์ที่มีอยู่ซึ่งจะเป็นเครื่องวางแนวทางแห่งการกระทำและตัดสินว่าพฤติกรรมใดหรือพฤติกรรมของบุคคลใดที่ควรเลียนแบบ

จากผลงานวิจัยในประเทศ และต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบพบว่าตัวแบบมีประสิทธิภาพ มีความเชื่อถือได้และเป็นวิธีการที่รวดเร็วในการฝึกทักษะที่ต้องการให้เกิดขึ้นได้ เช่น ช่วยสร้างพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม ตลอดจนการปรับตัวนอกจากนี้ยังมีผู้นำแม่แบบมาใช้เพื่อพัฒนามโนภาพแห่งตนของเด็กและการเสนอแม่แบบเพื่อให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบโดยใช้แม่แบบเป็นนิทานที่สามารถพัฒนาวินัยในตนเองให้เด็กได้เป็นอย่างดี เหตุผลดังกล่าวมาแล้วแม่แบบในนิทานมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงสร้างนิทานที่มุ่งเน้นเสริมคติการฟังเพื่อให้เด็กฟังนิทานแล้วเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบที่ดีได้จากการตอบคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่องและให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่องว่าแบบใดทำให้ความสามารถในการฟังของเด็กได้ดีกว่า เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสามารถเลือกวิธีการฝึกทักษะในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า ต่อไป

อนึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะหาวิธีการที่จะนำมาใช้ควบคู่กับนิทานเสริมคติการฟัง โดยการใช้คำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่องและการใช้คำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง เพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้คำถามทั้ง 2 ลักษณะที่มีต่อความสามารถทางการฟังของเด็ก

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกให้ตอบคำถามหลังการฟังนิทานโดยการใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่องและการใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้จะเป็นการกระตุ้นให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการใช้นิทานในการสอน และเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาแก่นิทานเพื่อส่งเสริมและกระตุ้นให้เด็กมีความสามารถในการฟัง

ขอบเขตของการศึกษาคนควา

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 6 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 240 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โดยมาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง 40 คน แล้วจึงแยกกลุ่มทดลอง 1 จำนวน 20 คน และกลุ่มทดลอง 2 จำนวน 20 คน โดยวิธีจับสลาก
3. ตัวอย่างที่จะศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรต้น คือ แบบของคำถามที่ใช้ถามเด็กหลังการฟังนิทาน โดยมุ่งให้เด็กตอบ 2 แบบ คือ
 - 3.1.1 การใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง
 - 3.1.2 การใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง
 - 3.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย
4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นนิทานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 เรื่อง
5. ระยะเวลาในการทดลอง กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 20 ครั้ง ครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละ 15 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลอง 7 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิทาน (Story) หมายถึง เรื่องราวที่ผู้วิจัยแต่งขึ้นขึ้นใหม่การดำเนินเรื่องมุ่งเน้นการเสริมศักยภาพให้เด็กเห็นคุณค่าของการตั้งใจฟัง และโทษของการไม่ตั้งใจฟัง
2. การใช้แบบของคำถาม หมายถึง คำถามที่ใช้ถามเด็กหลังการฟังนิทานมีลักษณะต่างกันเป็น 2 แบบ ได้แก่

2.1 การใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กเปรียบเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง หมายถึง การตั้งคำถามให้เด็กตัดสินใจว่าเด็กอยากเป็นใคร และไม่อยากเป็นใคร เพราะอะไร

2.2 การใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง หมายถึง การตั้งคำถามในเรื่องนิทาน โดยให้นักเรียนทราบว่า มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

3. ความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย หมายถึง การที่เด็กปฏิบัติตามคำสั่งในแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ถูกต้อง

4. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุระหว่าง $4\frac{1}{2}$ - $5\frac{1}{2}$ ปี กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนอนุบาลสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
 - 1.1 ความหมายของการฟัง
 - 1.2 ความสำคัญของการฟัง
 - 1.3 ประเภทของการฟัง
 - 1.4 องค์ประกอบของการฟัง
 - 1.5 วิธีส่งเสริมการฟัง
 - 1.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทาน
 - 2.1 ความหมายของนิทาน
 - 2.2 ประเภทของนิทาน
 - 2.3 คุณค่าของนิทาน
 - 2.4 การเลือกนิทานและการเล่านิทาน
 - 2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทาน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้คำถามที่เหยียบ เคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง
 - 3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม
 - 3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม
 - 3.3 กระบวนการเรียนรู้จากตัวอย่างของแมงคูกา
 - 3.4 เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการใช้ตัวอย่าง

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทอคำถาม

4.1 วิธีการเล่านิทานที่มีการทอคำถามตามเนื้อเรื่อง

4.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการทอคำถามตามเนื้อเรื่อง

๙

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

ความหมายของการฟัง

การฟังมีความหมายแตกต่างไปจากการได้ยิน การได้ยินเกิดขึ้นเนื่องจากมีเสียงมากระทบหูเองโดยไม่ตั้งใจ คนหลายคนจึงได้ยินโดยที่ไม่ได้ฟัง การได้ยินหมายถึง "การรับรู้จักเสียงที่ได้อินได้ความหมายและกลมกลืนเข้ากับความรู้และประสบการณ์" (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2521 : 100) ส่วนการฟังนั้นหมายถึง "การใช้สมาธิและความตั้งใจที่จะจำประเด็นของสิ่งที่ได้ยิน" (กิตติยวดี บุญชื้อ. 2520 : 70)

บันสือ พดกษะวัน (2520 : 39) กล่าวว่า การฟัง หมายถึง การได้ยินโดยมีความตั้งใจจะรับ และเกิดความเข้าใจตามเจตนาที่อีกฝ่ายหนึ่งสื่อมา ส่วนการได้ยินนั้นไม่ได้มีความตั้งใจหรือสนใจ การฟังจึงลึกซึ้งมากกว่า การฟังเกิดจากการตั้งใจ การได้ยินและความเข้าใจ

วรารักษ์ รักวิจัย (2528 : 44) ได้กล่าวว่า การฟังคือ การฝึกการฟังเสียงธรรมชาติ จังหวะดนตรี เพื่อเตรียมให้พร้อมในการฟังเรื่องราวต่าง ๆ และสามารถถ่ายทอดไปเป็นประโยคที่เหมาะสม มีมารยาทในการฟัง และมีสมาธิในการฟัง

การฟังตามความหมายดังกล่าวนี้ต้องอาศัยกระบวนการที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การได้ยิน (Hearing) การได้ยินเป็นกระบวนการรับรู้ทางสัทชั้นแรกของการฟัง

2. การฟัง (Listening) เมื่อรับรู้สัญญาณเสียงเข้าไปแล้ว จะส่งไปยังสมองตามลำดับขั้นเพื่อแปลความหมายของเสียงที่ได้อิน ในขั้นนี้ต้องใช้สมาธิและความตั้งใจอย่างจริงจัง

3. การรับรู้ความหมาย (Auding) เป็นกระบวนการขั้นสูงของการฟัง คือ นอกจากจะรับรู้ความหมายของเสียงที่ได้ยินแล้ว ยังต้องทำความเข้าใจลึกซึ้ง และรู้จักประเมินคุณค่าว่าควรเชื่อถือเพียงใด แล้วจึงแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบไปตามที่ต้องการ (Rubin. 1975 : 81)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การฟังนั้นเริ่มต้นจากการได้ยินเสียง จึงรับรู้ เข้าใจ คิด และนำไปใช้ประโยชน์ เป็นกระบวนการที่เป็นขั้นตอนและเป็นไปตามลำดับพัฒนาการของผู้ฟัง และสามารถนำกระบวนการของการฟังไปสร้างเสริมบรรยากาศในการฝึกฝนทักษะการฟัง ให้เกิดผลได้ทักษะการฟังเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมแก่เด็ก และควรจะเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่าการฝึกค้นหาเครื่องมือใหม่ ๆ มาให้เด็กใช้เสียอีก การฟังสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นตามลำดับโดยอาศัยวุฒิภาวะ เวลา ความพากเพียรและแรงจูงใจ

ความสำคัญของการฟัง

การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน และเพื่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ (สุนันทา จิตตา. 2529 อ้างอิงมาจากหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2506 : 12) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการฟังว่า การฟังเป็นสิ่งสำคัญของการเรียนภาษา เป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และเป็นประสบการณ์อันเป็นเครื่องส่งเสริมสติปัญญา ดังคำว่า "หูหูต" หรือความเป็นผู้ได้ยิน ได้ฟังมาก นับแต่โบราณมาเมื่อมนุษย์เริ่มสนใจในการศึกษาความรู้ นั้น มนุษย์ได้อาศัยการฟังมาก่อน มนุษย์ชาติถ่ายทอดความรู้ต่อกันมา โดยอาศัยการฟังเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนภาษา

ปัจจุบันทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากทักษะหนึ่ง หวังนี้เพราะมีความเจริญทางเทคโนโลยีและสื่อสารมวลชน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เยาวชนต้องใช้ทักษะการฟังเป็นอันมาก ถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝนและการแนะนำในด้านกาฟังอย่างถูกต้องเหมาะสม นักเรียนก็จะมีความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับประโยชน์เต็มทีจากการฟัง หากนักเรียนขาดการฝึกฝนการฟังแล้ว นักเรียนก็จะไม่ได้รับประโยชน์จากการฟังเท่าที่ควร และอาจก่อให้เกิดผลร้ายกับนักเรียนได้ (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรมย์. 2520 : 62) นอกจากนี้การฟังยังมีผลต่อความคิด การแสดงออก การพูด

และบุคลิกภาพ ดังนั้นการฟังที่ดีจึงเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี (วิจิตร อวระกุล.

2524 : 72)

สมิท (Smith. 1973 : 72) ได้สรุปใจความสำคัญของการสอนฟัง ดังนี้คือ

1. เด็กในชั้นประถมศึกษาเรียนรู้รายละเอียดต่าง ๆ จากการฟัง ถ้าเราสอนฟังโดยตรงก็จะสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็กได้
2. เด็กตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนรู้โดยตรงทั้งที่จากการฟังได้ดีกว่าจากการอ่าน เพราะเด็กในระดับชั้นต้น ๆ นี้ยังไม่มีทักษะการอ่านมากพอที่จะอ่านเอาความ ครูจึงควรให้ความสำคัญกับการสอนฟังในฐานะที่เป็นทักษะภาษาเช่นเดียวกับการอ่าน
3. เด็กเรียนซ้ำมิได้หมายความว่าต้องค่อยในการฟังไปด้วย ดังนั้นการฟังจึงเป็นวิธีการที่ดีที่จะสอนเด็กเรียนซ้ำ
4. ความสามารถในการฟังของเด็กชายและเด็กหญิง ในทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไม่แตกต่างกัน

ประเภทของการฟัง

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2515 : 70 - 78) ได้แบ่งประเภทของการฟังไว้ 6 ประการ ดังนี้คือ

1. การฟังคำอธิบายและคำสั่ง เช่น การฟังคำอธิบายเกี่ยวกับบทเรียน การบรรยายลักษณะของสิ่งของ สถานที่ และทิศทาง รวมทั้งการฟังคำสั่งจากครูเรียน
2. การฟังเพื่อเล่าให้ผู้อื่นฟังต่อ
3. การฟังเพื่อการเรียนรู้
4. การฟังเพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
5. การฟังเพื่อวิเคราะห์
6. การฟังการสนทนา

วรรณพร ภิรมย์รัตน์ (2522 : 7 - 16) ได้แบ่งทักษะการฟังออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. การฟังเพื่อให้ได้รายละเอียด ครูอ่านหรือเล่านิทานให้ฟังแล้วให้นักเรียนสรุปและเลือกประโยคที่เป็นใจความของเนื้อเรื่อง
 2. ฟังอย่างตั้งใจ การฟังชนิดนี้จะต้องจดจ่อกับสิ่งรอบกวนภายนอกให้หมด ผู้ฟังจะต้องมีความสนใจในสิ่งที่ฟังเพียงจุดเดียว กิจกรรมที่สอนฟัง เช่น ฟังเสียงจากเครื่องบินที่ก่เสียง ฟังการเล่านิทาน ฟังวิทยุ และอภิปรายซักถามเรื่องที่ฟัง
 3. การฟังแบบเน้นพินิจการ เป็นการฟังเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่ต้องตั้งใจ จดจ่อเหมือนการฟังแบบแรก ได้แก่ การฟังนิทาน
 4. การฟังแบบวิเคราะห์ การฟังแบบนี้ผู้ฟังจะต้องตั้งใจฟังด้วยใจจดจ่อ และคิดไปด้วย กิจกรรมที่ส่งเสริมการฟังแบบนี้คือ การฟังนิทาน ฟังเรื่องสั้น ฟังคำบรรยาย แล้วให้ผู้ฟังแสดงทัศนะหรือปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งที่ได้ฟังโดยการอ้าด้วยเหตุการณ และสังเกตประโยค
 5. การฟังในขณะที่ทำกิจกรรมอื่น ๆ เป็นการฟัง เมื่อมีสิ่งรบกวนในขณะที่ฟังไม่ทำให้เสียสมาธิในการทำงาน กิจกรรมที่ส่งเสริมการฟังคือ ฟังนิทานจากแผ่นเสียง แล้วให้แสดงท่าทางประกอบ ฟังเทปบันทึกเสียงต่าง ๆ แล้วให้วาดภาพ จากจินตนาการ
- รองรัตน์ อิศรภักดี และเพ็ญกุล กุสุมา ณ อยุธยา (2514 : 95 - 96) ได้จัดประเภทของการฟังเป็น 4 ประเภท คือ
1. การฟังอย่างมิได้ให้ความสนใจมากนักคือ ในระยะแรกไม่สนใจฟัง แต่เมื่อมีท่อนใดที่น่าสนใจหรือถูกกระตุ้นเตือนให้ฟังจึงจะหันมาสนใจฟัง
 2. การฟังอย่างสนใจ เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจจดจ่อกับสิ่งที่ฟังอย่างละเอียดเพื่อจะตอบคำถามในภายหลัง
 3. การฟังอย่างนิยมชมชอบ เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟัง และมีมโนภาพไปตามเรื่องที่ฟัง เช่น การฟังละคร การฟังบทกวี
 4. การฟังอย่างสนใจและมีการพิเคราะห์วิเคราะห์ เป็นการฟังเพื่อประเมินคุณค่าของเรื่องที่ฟัง และคิดพิจารณาว่าสิ่งที่ผู้พูดนั้นผิดถูกอย่างไร

เคนเนดี (Kennedy. 1975 : 146) ได้จัดประเภทของการฟังไว้ 7 ประเภท คือ

1. การฟังทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน (Simple Listening) เช่น การฟัง การสนทนา การฟังทางโทรศัพท์
2. การฟังเพื่อจำแนกเสียง (Discriminative Listening) เช่น การฟังเสียงสัตว์ เสียงรถยนต์ เสียงที่แสดงความรู้สึก
3. การฟังเพื่อเป็นนันทนาการ (Listening for Relaxation) เช่น การฟังบทกลอน การฟังเรื่องราวและนิทานต่าง ๆ
4. การฟังเพื่อจับสาระสำคัญ (Listening for Information) เช่น การฟังประกาศ การฟังความนึกเห็น และการฟังเพื่อตอบคำถาม
5. การฟังเพื่อจัดความคิด (Listening Organize Ideas) เช่น การฟังอธิบายและการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ
6. การฟังอย่างพิเคราะห์ (Critical Listening)
7. การฟังเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (Creative Listening) เช่น การฟังดนตรี และการแสดงต่าง ๆ

องค์ประกอบของการฟัง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในการฟังไว้ดังนี้

1. การจำแนกเสียง
2. การฟังคำพูด คำสั่ง เข้าใจและปฏิบัติตามได้ถูกต้อง
3. มารยาทในการฟัง
4. การฟังนิทานหรือเรื่องราวแล้วจับใจความได้
5. การฟังเพลง คำคล้องจอง และการเล่นที่สร้างเสริมประสบการณ์ทางภาษา

วิธีส่งเสริมการฟัง

การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน และในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เป็นทักษะที่สามารถสอนกันได้ด้วยวิธีการที่เป็นลำดับ เป็นขั้นตอน และสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นตามลำดับโดยอาศัยเวลา ความอดทน การฝึกฝน และการสังเกต (ธีรยุทธ เสงี่ยมศักดิ์ ณ อยุธยา. 2518 : 21) ในการส่งเสริมการฟังของเด็กให้พัฒนาเต็มทีควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะการฟังให้แก่เด็กดังนี้ (ประเพณี มหาจันทร์. ม.ป.ป. : 31 - 32)

1. การเล่านิทาน ควรหาหนังสือนิทานที่น่าสนใจมีเนื้อหาน่าฟัง ๆ มาเล่าให้เด็กฟัง แล้วลองถามเรื่องราวที่นั้น ๆ แก่เด็ก เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็นออกมา
2. การเชิญวิทยากรมาพูด แล้วสอบถามความเข้าใจจากเด็ก
3. การออกคำสั่ง ฝึกให้ทำตามคำสั่ง
4. การฟังวิทยุหรือเครื่องบันทึกเสียง
5. การอธิบายภาพ แล้วฝึกให้เด็กฟัง
6. การให้เด็กยลสักันเล่าเรื่องสู่กันฟัง

มูลนิธิ ฤทธิอินทร์ (2521 : 14 - 15) เป็นผู้หนึ่งที่เห็นความสำคัญของการฝึกทักษะการฟังให้แก่เด็ก ได้สนับสนุนให้ครูและพ่อแม่ช่วยฝึกการฟังให้แก่เด็กด้วยการอ่านเรื่องต่าง ๆ ให้เด็กฟังทุกวันและกล่าวถึงผลของการอ่านให้เด็กฟังไว้ 10 ประการ ดังนี้คือ

1. ภาษาทุกภาษาเริ่มจากการพูด ไม่มีวิธีใดที่จะสร้างและเรียนรู้แบบการใช้ภาษาได้เท่ากับการได้ยินได้ฟัง
2. การอ่านให้เด็กฟังช่วยให้เด็กที่อ่านไม่ได้ หรือไม่สนุกสนานในการอ่าน ได้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ เด็กจะฟังครูอ่านด้วยความพึงพอใจ
3. การอ่านให้เด็กฟังเป็นวิธีเพิ่มพูนความสนใจให้เด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความต้องการค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง
4. การอ่านให้เด็กฟังช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ในการใช้ภาษา มีโอกาสใช้จินตนาการด้วยตนเอง

5. การอ่านให้เด็กฟังช่วยปรับปรุงความสามารถในการเขียน เพราะเด็กได้เรียนรู้คำศัพท์เพิ่มขึ้น

6. การได้ฟังคนอ่านบทหรือกรอนที่มีความรู้สึก มีจังหวะจะโคน ทำให้เด็กเกิดความชื่นชมในไพเราะของภาษาได้เป็นอย่างมาก

7. การอ่านให้ฟัง เป็นวิธีการที่ดีที่จะช่วยให้เด็กรู้จักกับโลกภายนอก ได้พบเห็นและรับรู้วัฒนธรรมของชาติอื่น

8. ทำให้เด็กได้แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับความรัก ความเกลียด ความกลัว ความภาคภูมิใจ

9. ทำให้เด็กได้ฝึกและอาจหยุดการก่อกวน ในขณะที่ตั้งใจฟังสิ่งที่ครูอ่านให้ฟัง

10. การฝึกให้เด็กฟังอย่างตั้งใจเป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การฝึกให้เด็กรู้จักคิดเป็น
อย่างที

ภรณี กุรุรัตนะ (2523 : 93 - 94) ได้กล่าวว่าในเรื่องการสอนทักษะการฟัง ครูควรเตรียมกิจกรรมเรื่องการฟังแก่เด็ก และได้เสนอแนวทางการสอนทักษะการฟังดังนี้

1. ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและน่าสนใจ โดยวางแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละช่วงเวลาตามความสนใจของเด็ก เช่น ความยาวของนิทาน เพลง จัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ดึงดูดความสนใจของเด็ก และจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการฟัง

2. กระตุ้นให้นักเรียนทราบว่าฟังเป็นเรื่องจำเป็น

3. การสอนฟังให้เด็กโดยวิธีการที่ครูควรให้แค่แค่เบาะพอที่จะให้เด็กสนใจฟัง และควรให้เวลาเด็กในการรับฟังหรือเตรียมตัวฟังให้มากพอ เพื่อให้เด็กหยุดกิจกรรมอื่นแล้วหันมาสนใจฟังครูและที่สำคัญครูควรใช้คำอธิบายง่าย ๆ

4. ครูต้องเป็นผู้ฟังที่ดีโดยหาตัวอย่างให้เด็กได้ชัดเจน เช่น การหันหน้าไปทางผู้พูด เป็นต้น

5. สร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับเด็กและครู

6. ช่วยให้เด็กพัฒนาการรับรู้เสียง ให้รู้จักแยกเสียงที่ได้ยินในชีวิตประจำวันได้

7. เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กได้ฟังเรื่องหรือประสบการณ์ที่มีความหมาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้

เยาหวา เกษะคุปต์ (2528 : 65 - 67) ได้กล่าวถึงการจัดประสบการณ์ในการฟัง ไว้ว่า ครูควรมีวิธีการดังนี้

1. ให้เด็กนั่งฟังอย่างสบาย
2. ให้เด็กเข้าใจว่าการฟังเป็นสิ่งสำคัญ ควรตั้งใจฟังผู้อื่นพูดและฟังมารยาทในการรับฟังด้วย

3. การปฏิบัติงานในการสอนฟังของครู ครูควรจะทำสิ่งต่อไปนี้

3.1 พูดด้วยน้ำเสียงปานกลางพอที่เด็กจะได้ยิน ไม่ควรตะเบ็ง ตะโกน หรือพูดค่อยจนเกินไป

3.2 อย่าพูดมากจนเกินไป จนเด็กหมดความสนใจและไม่ตั้งใจฟัง

3.3 ให้เวลาเด็กเตรียมพร้อมที่จะรับฟัง เช่น ให้เด็กเตรียมตัวให้พร้อมก่อนที่จะพูดกับเด็ก

3.4 อธิบายให้เด็กฟังโดยใช้คำพูดง่าย ๆ และมีการเตรียมตัวล่วงหน้า

มาชาโค (Machado. 1980 : 71) ได้กล่าวถึงการฟังของเด็กปฐมวัยว่า พัฒนาการและความสามารถในการฟังของเด็กปฐมวัยจะเป็นทักษะทางภาษาที่เด็กเรียนรู้ได้เร็วกว่าด้านอื่น ๆ ครูจึงควรให้ความสำคัญกับการสอนการฟังในฐานะที่เป็นทักษะทางภาษาที่เด็กปฐมวัยเรียนรู้ได้ก่อนการพูด

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

ศศิธร ชันติขรรณกุล (2520 : 71) ได้ศึกษาพัฒนาการในการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 พบว่า ความสามารถในการฟังของนักเรียนในทุกระดับชั้นมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ

พรทิพย์ บุษรานวงศ์ (2522 : 157) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง และหาประสิทธิภาพของแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น นำไป

ทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 40 คน ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการฟังก่อนและหลัง การใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (2525 : 321) ได้ศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผล ต่อความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำของนักเรียนที่ฟังนิทานที่มีรูปแบบการเล่า นิทานแตกต่างกันคือ การเล่านิทานและแสดงท่าทางประกอบการเล่านิทานและแสดงหุ่น ประกอบ การเล่านิทานและแสดงภาพประกอบและการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว โดยแบ่ง กลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน ใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังนิทาน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ฟังนิทานแบบครูเล่าและให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบมีความสามารถ ในการฟังและความคงทนในการจำสูงกว่าแบบฟังการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คิเบียสซิโอ (Dibiasio. 1978 : 2739) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟัง และการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 จำนวน 493 คน ณ โรงเรียน เล็ก ๆ ในชนบทรัฐโรดไอแลนด์ ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่าง การฟังกับการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 6 แต่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไม่มีนัยสำคัญ ระหว่างความสัมพันธ์ของการฟังกับการอ่าน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

ความหมายของนิทาน

นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา ที่มีได้เจาะจงแสดงประวัติกความเป็นมา ของเรื่อง วัตถุประสงค์ใหญ่เพื่อความสนุกสนานและความพอใจทั้งของผู้เล่าและผู้ฟัง มุ่งสนอง ความต้องการทางจิตใจของผู้ฟัง ในบางครั้งก็สอดแทรกคติสอนใจรวมอยู่ด้วย (ฉัตรมา อาสารัฐ. 2521 : 163)

วสีย ชวลิตธารง (2515 : 22 - 26) ให้ความหมายของนิทานว่า นิทานคือ เรื่องราวที่เล่าสืบเนื่องต่อกันมาเป็นทอด ๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน นิทานเหล่านี้อาจเป็นเรื่อง

ที่อิงความจริง หรือมีการเล่าเสริมเพื่อให้สนุกสนาน ตื่นเต้น สดก หรือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมาจากจินตนาการของผู้เล่าเองก็ได้

วิชนี ศรีไพรวรรณ (2516 : 37 - 41) กล่าวว่า นิทานคือเรื่องราวที่เล่าสืบกันมา หรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อความสนุกสนานบันเทิง หรือเพื่อสอนในการดำรงชีวิต มีความหมายสอดคล้องกับ บุนนาค เรื่องรอง (2526 : 23) ที่ว่านิทานคือเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมา เพื่ออบรมสั่งสอนและเพื่อความสนุกสนานบันเทิง

นิทานเป็นเรื่องราวที่บันทึกความเป็นมาของมนุษย์ สัตว์ และสิ่งของเป็นประสบการณ์ของชีวิต เป็นการทอข้อสงสัย เป็นเครื่องกระตุ้นให้มนุษย์พัฒนาไปสู่ทิศทางที่พึงปรารถนา เป็นการระบายความรู้สึกนึกคิด ความเศร้าโศก เสียใจ ตื่นเต้น ตีใจ เพื่อฝัน เป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสัตว์ และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (สมบุญ สิมมานันท์. 2522 : 31 - 38)

จากความหมายข้างต้นนี้ พอจะสรุปได้ว่านิทานก็คือเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมาเพื่ออบรมสั่งสอน และเพื่อความสนุกสนานบันเทิง

ประเภทของนิทาน

นิทานแบ่งออกเป็นหลายประเภท โดยการอาศัยวิธีกำหนดแตกต่างกันออกไปแต่ที่นิยมกัน คือการแบ่งนิทานออกเป็นประเภทตามรูปแบบของนิทาน (กุหลาบ มลลิกมาศ. 2516 : 105 - 110) ซึ่งมี 5 ประเภท คือ

1. นิทานปรัมปรา (Fairy Tales หรือ Household Tales) เป็นนิทานมีขนาดยาว ไม่ระบุสถานที่แน่นอน เป็นเรื่องของตัวละครที่กล้าหาญ ใต้แฉ่งงานกับเจ้าหญิงหรือหญิงสูงศักดิ์แล้วไครครองเมือง เช่น เรื่องสโนไวท์ เจ้าหญิงนิทรา ปลาบู่ทอง สังข์ทอง เป็นต้น

2. นิทานท้องถิ่น (Legend) นิทานชนิดนี้มักมีเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับชนบทรรมนิยม ประเพณี ค่านิยม มักเชื่อว่าเป็นเรื่องจริง เช่น เรื่องท้าวแสนปม

3. นิทานเทพนิยาย (Myth) เป็นนิทานที่มีเทพเจ้า หรือกึ่งเทพ เป็นตัวละคร เช่น เจ้าป่า เจ้าเขา เป็นต้น

4. นิทานเกี่ยวกับสัตว์ (Animal Tales) เป็นนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ หรืออาจมีคนเข้าไปเกี่ยวข้องกับ แต่ทั้งคนและสัตว์จะปฏิบัติต่อกันเสมือนว่าเป็นมนุษย์นั่นเอง นิทานชนิดนี้ได้รับความนิยมกว้างขวางและยังแยกย่อยเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 นิทานเกี่ยวกับคติธรรม (Fable) เป็นนิทานสอนใจที่มีตัวเอกเป็น สัตว์เสมอ เช่น นิทานอีสป ซากดกต่าง ๆ ที่พระโหราธิบดีเสวยพระชาติเป็นสัตว์ เป็นต้น

4.2 นิทานประเภทเล่าซ้ำซากหรือไม่รู้จบ เช่น เรื่องยายกะตาดปลุกด้วงงา ใ้หลานเฝ้า นิทานชนิดนี้มีเนื้อเรื่องและวิธีเล่าแบบเฉพาะ

5. นิทานตลก (Jest, Humorous, Merry Tales) มักเป็นนิทานสั้น ๆ สารพัดสำคัญของนิทานตลก เพื่อสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้ฟัง อาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ การแสดงปฏิภาณไหวพริบ การแก้แค้นแก้แค้น เช่น เรื่องศรีธนญชัย เฒ่น้อยเจ้าปัญญา เป็นต้น

คูเบอร์ (Cuber. 1960 : 282 - 285) ได้แบ่งคติชาวบ้าน (Folklore) ออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

1. ตำนาน เป็นเรื่องเก่าแก่ที่อธิบายชีวิต ปราชญ์การณธรรมชาติ และสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลก

2. นิทานคติ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ จบลงด้วยคติสอนใจ สอนแนวทาง ดำรงชีวิตแก่คน

3. นิทานท้องถิ่น เป็นเรื่องสอนใจ เช่นเกี่ยวกับแต่ให้ความรู้สึกรู้ว่าเป็นเรื่องจริง มากกว่านิทานคติ นิทานท้องถิ่นเป็น เรื่องที่มีเค้าเรื่องจริงและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงผสมไม่จริง

4. นิทานปรัมปรา เป็นเรื่องเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน จะกล่าวถึงดินแดน มหัศจรรย์และเรื่องราวของการใช้จินตนาการทั้งหลาย

5. รูปแบบอื่น ๆ เช่น เพลงชาวบ้าน สุภาษิต คำพังเพย มติชนา มุขตลก กลอนชาวบ้าน และบทรื่องสำหรับเด็ก

✕ คุณค่าของนิทาน

กิ่งแก้ว อัครฉัตร (2513 : 8) ได้เน้นถึงคุณค่าของนิทานว่า มีความสำคัญต่อการสร้างเสริมบุคลิกภาพ มีพลังโน้มน้าวทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลและสังคมได้

ศิริภาณุ จัน โกสมภ (2520 : 37 - 39) ได้ศึกษา พบว่า การเล่านิทานเป็นศิลปะเพื่อความบันเทิงที่ถูกต้องที่สุด เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถหาความรู้ ผูกพันให้เกิดความชำนาญและถ่ายทอดกันต่อไป การเล่านิทานเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่แสดงออกถึงความรักและความเอาใจใส่ของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก การเล่านิทานให้เด็กฟังเสมอ ๆ จึงเป็นทางหนึ่งจะช่วยพัฒนาอารมณ์ต่าง ๆ เช่น ความรัก ความพึงพอใจ ช่วยให้เด็กมีจินตนาการ มีความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้ยังเป็นการช่วยเสริมสร้างทักษะทางภาษา และพัฒนาความคิดอีกด้วย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521 : 81) เสนอแนะว่า การเล่านิทานในระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีคุณค่างามมาย กล่าวคือ

1. ช่วยชดเชยประสบการณ์ทางภาษาแก่เด็กในชนบท ให้เท่าเทียมเด็กในเมือง เพราะบิดามารดาของเด็กตามชนบทไม่มีเวลาหรือไม่เห็นคุณค่าในการเล่าเรื่องให้เด็กฟัง
2. ช่วยเสริมสร้างและพัฒนาการทางความคิด ให้มีจินตนาการสวสทงทงาม
3. ผูกเด็กให้เป็นนักฟังที่ดี เก็บความจากเรื่องที่ฟังคนอื่นเล่า เรื่องที่ได้เห็นซึ่งอาจจะเป็นจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ หรือวิทยุ ได้ตามควรแก่วัย
4. สร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็ก เพื่อสร้างชีวิตที่สดใสให้เด็ก

สมบูรณ์ สิงฆานันท์ (2522 : 26 - 32) ได้กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นศิลปะเพื่อความบันเทิงที่ถูกต้องที่สุด เป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถหาความรู้ ผูกพันให้เกิดความชำนาญและถ่ายทอดกันต่อไป การเล่านิทานเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่แสดงออกถึงความรักและความเอาใจใส่ของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก การเล่านิทานให้เด็กฟังเสมอ ๆ จึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาอารมณ์ของเด็ก ให้มีจินตนาการได้รับรู้อารมณ์ทางด้านความรัก ความอยากรู้อยากเห็น และช่วยพัฒนาอารมณ์ด้านลบ คือ ความโกรธ ความกลัว ความอิจฉาริษยา ความเสียใจตามเนื้อเรื่องที่พ่อแม่และครูแสวงหามา

สุชสมร ประพัฒน์ทอง (2521 : 5 - 6) กล่าวว่า นิทานเป็นเครื่องมือที่ใช้ กระตุ้นจิตลักษณะด้านพฤติกรรมไปสู่สัมฤทธิ์ของ เด็กได้ นิทานนั้นต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ แสดง ให้เห็นถึงความพยายามของตัวเองที่จะเป็นผู้ที่กล้าอุปสรรคและมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ ปัญหาต่าง ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

การเลือกนิทานและการเล่านิทาน

พิทยสุตา นิธสินช (2524 : 80 - 82) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานสำหรับเด็ก ว่า ผู้เล่านิทานควรได้ศึกษาและมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความสนใจของเด็ก รู้ว่าเด็กในวัยไหนชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาว ของนิทานควรเหมาะสมกับวัยและช่วงสมาธิของเด็ก นิทานบางเรื่องสนุกแต่ยาวมาก เด็กเล็ก ๆ อาจหมดความอดทนในการฟัง
2. เนื้อหาในนิทานสอดคล้องกับชีวิตอะไรให้กับเด็ก ปลูกฝังคุณธรรม และมีความรู้ หรือไม่ มากน้อย เพียงใด

3. ควรมีรูปภาพประกอบนิทานที่มีขนาดพอเหมาะ ภาพชัดเจน มีสีสันสวยงามเพื่อ ดึงดูดความสนใจ ภาพควรจะสื่อความหมายหรือสร้างอารมณ์ได้อย่างชัดเจน เด็กจะชอบ ภาพลายเส้นมากกว่าภาพเขียนแบบของจริงหรือภาพเหมือน

ก่อนการเล่านิทาน ครูควรตกลงกับเด็กว่า ขณะฟังนิทานเด็กต้องอยู่ในระเบียบ และสำรวจว่าเด็กมองภาพในนิทานหรือมองหน้าครูได้ทั่วถึงหรือไม่ เพราะบางทีเด็กมอง ไม่เห็นทำให้ไม่รู้เรื่อง ความสนใจของเด็กจะลดลงไป วิธีการเล่านิทานนั้น รัชณี ศรีไพรวรรณ (2516 : 37 - 41) ได้เสนอแนะไว้ ดังนี้

1. การเริ่มต้นเล่านิทานเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรหาวิธีจูงใจเด็กให้สนใจ เช่น แอ่ถึงตัวละครในนิทาน สนทนาเกี่ยวพันถึงเรื่องนิทาน ทายปริศนาหรือให้ครูรูปภาพที่เกี่ยวข้อง กับนิทาน เพื่อให้เด็กพร้อมที่จะฟัง
2. ให้เด็กนั่งตามสบาย ขณะฟังนิทาน
3. ผู้เล่าต้องรู้สึกสนุกกับเรื่องที่เล่า การเล่าจึงจะออกรส

4. ใช้เสียงก้องพอเหมาะ เด็กได้ยินชัดเจน หูไม่ซ่าหรือเร็วจนเกินไฉ่จึงหว่า
เป็นไปตามบทของเรื่องที่จะเล่า

5. ทำท่าทางประกอบให้เห็นจริงจัง และสนุกสนานตามท้องเรื่อง ถ้ามีภาพประกอบ
ด้วยยิ่งดี เพราะจะทำให้เด็กสนุกและจำเรื่องได้

6. มองสบตาเด็กทุกคนขณะที่เล่า อย่าให้สายตาจับอยู่ที่เด็กคนใดคนหนึ่งนาน
เกินควร

7. ลำดับเรื่องที่เล่าให้เด็กเข้าใจ ใช้ภาษาง่าย ๆ เหมาะสมกับเด็ก

8. แสดงจุดสำคัญของนิทานตามแนวที่ผู้เล่าต้องการ อย่าเน้นหรือสอนเด็ก

จนเด็กหมดสนุก

9. ก่อนจบควรทำให้เด็กรู้สึกละลานสนุกและเสียสละ อยากจะมีโอกาสฟังอีก
หลังจากครูเล่านิทานจบควรซักถามเด็กเกี่ยวกับเรื่องในนิทาน เพื่อจะได้ทราบว่า
เด็กฟังเข้าใจหรือไม่ เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความคิดเห็น เช่น การให้เด็กเล่าซ้ำหรือเล่า
เรื่องอื่นให้เพื่อน ๆ ฟัง พร้อมทั้งแสดงบทบาทอย่างตัวละครในนิทาน นอกจากนี้พยายามนำ
เรื่องนิทานที่เล่าไปแล้ว มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสอนภาษา สอนเลขและวิชาอื่น ๆ
ให้มากที่สุด สิ่งสำคัญหลังการเล่านิทานจบคือ จะต้องดึงจุดสำคัญในนิทานออกมาสนทนา
แลกเปลี่ยนความคิดกับเด็ก เพื่อย้ำและเน้นให้เข้าใจถึงคุณธรรมหรือสิ่งที่ครูต้องการปลูกฝัง
ในจิตใจเด็ก โดยให้นักเรียนช่วยกันสรุปเป็นข้อปฏิบัติสำหรับตนเอง พิยัสสุตา นิลสินธพ
(2524 : 80 - 82) แนะนำกิจกรรมหลังเล่านิทานไว้หลายอย่างดังต่อไปนี้

1. ให้เด็กตอบคำถามครู เพื่อทบทวนเรื่อง หรือสิ่งที่ต้องการให้เด็กจำ
2. ให้เด็กลำดับเหตุการณ์ในเรื่องว่า ตอนใดมาก่อนมาหลัง
3. ให้ฝึกบรรยายสี โดยดึงเอาภาพหนึ่งภาพใดในเรื่องหรือตอนที่นำเสนอใจออกมา

ให้ระบายสี

4. ให้แสดงละครสั้น ๆ จากเรื่องที่เล่า โดยใช้คำพูดที่นักเรียนคิดขึ้นเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับนิทาน

สุสมร ประพัฒน์ทอง (2521 : 68 - 73) ได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 อายุ 7 - 10 ปี โรงเรียนวัดศรีสุทธาราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 80 คน โดยวิธีเล่านิทานที่มีเนื้อเรื่องกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กให้ฟัง จำนวน 10 เรื่อง เป็นเวลา 3 วัน วันละ 3 - 4 เรื่อง ให้ฟังนิทานครั้งละ 5 คน การเล่านิทานผู้วิจัยเล่าเอง และมีผู้เล่าอื่นอีก 3 คน รวมเป็น 4 คน วิธีเล่านิทานผู้เล่าจะท่าทาง สุ่มเสียงประกอบการเล่า และยังมีการแสดงรูปภาพประกอบมีการให้เด็กได้แสดงท่าทางในนิทาน (Role - Play) แต่ละเรื่องท้าย แล้ววัดพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กโดยให้เล่นเกมที่ยาก 3 ชั้น ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้ฟังนิทานที่มีตัวแบบมีความเพียรพยายามฝ่าฟันอุปสรรคจนบรรลุความสำเร็จ มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กซึ่งฟังนิทานไม่มีคุณค่า และยังพบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ฟังตนเอง มีพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ฟังตนเองซ้ำ

อรทัย จันทวิชานพวงษ์ (2523 : 46 - 52) ได้ศึกษารูปแบบชมนิทานที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของเด็ก และผลของการฟังนิทานที่มีต่อความรับผิดชอบที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบฝึกให้ฟังตนเอง และเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบยับยั้งการฟังตนเอง ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 160 คน โดยเล่านิทาน 3 รูปแบบ คือ นิทานปรัมปรา นิทานเรื่องสัตว์ และนิทานท้องถิ่นรวม 45 เรื่อง เล่าให้ฟังกลุ่มละ 15 เรื่อง ครั้งละ 30 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้เล่าเอง วิธีเล่านิทานมีการเล่าโดยใช้น้ำเสียง ท่าทาง และอุปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนป้ายสำลี หุ่นมือ และเพลงประกอบการเล่านิทาน เหมือนกันทุกกลุ่มทดลอง ยกเว้นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่ารูปแบบของนิทานส่งผลต่อความรับผิดชอบของกลุ่มไม่แตกต่างกัน และไม่พบความแตกต่างสำหรับความรับผิดชอบของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่าง ๆ กัน

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (2525 : 57) ได้ศึกษารูปแบบของการเล่านิทานที่ส่งเสริมความสามารถในการฟังและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 80 คน ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการฟังในการเล่านิทาน ได้แก่การเล่านิทานและ

แสดงท่าทางประกอบ การเล่านิทานและแสดงหุ่นประกอบ การเล่านิทานและแสดงภาพประกอบ และการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว พบว่าการเล่านิทานและแสดงท่าทางประกอบ มีผลทำให้คะแนนความคงทนในการจำของนักเรียนสูงกว่าการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำถามที่เทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม

เพียเจต์ เป็นผู้ริเริ่มศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็ก และมีความคิดว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับความฉลาดในการที่จะรับรู้กฎเกณฑ์และลักษณะต่าง ๆ ทางสังคม ดังนั้นพัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลจึงขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลนั้น ๆ และได้แบ่งขั้นของการพัฒนาจริยธรรมของมนุษย์ออกเป็น 3 ขั้น คือ

1. ขั้นก่อนจริยธรรม พัฒนาการขั้นนี้เริ่มตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 2 ขวบ เด็กในวัยนี้ยังไม่มีความสามารถในการรับรู้สิ่งแวดล้อมอย่างละเอียด แต่มีความอยากความต้องการทางกาย ซึ่งต้องการที่จะได้รับการตอบสนองโดยไม่คำนึงถึงกาละเทศะเมื่อเด็กเริ่มมีความสามารถในการพูดก็จะเริ่มรับรู้สภาพแวดล้อม และบทบาทของตนเองต่อบุคคลอื่น
2. ขั้นยึดคำสั่ง พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 2 - 8 ปี เด็กจะมีความเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่าคำสั่งของผู้ใหญ่เป็นสิ่งที่เขาต้องทำตาม
3. ขั้นยึดหลักแห่งตน พัฒนาการขั้นนี้อยู่ในช่วงอายุ 8 - 10 ปี เพียเจต์ เชื่อว่าเกิดขึ้นจากการพัฒนาทางสติปัญญาและจากประสบการณ์ในการมีบทบาทในกลุ่มเพื่อนด้วยกัน ความเกรงกลัวอำนาจภายนอกจะเป็นหลักภายในจิตใจของเด็ก เกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งหมายถึงการแลกเปลี่ยน และความเท่าเทียมกันของบุคคล ในช่วงอายุ 8 - 10 ปี เด็กที่อยู่ในสังคมปกติจะบรรลุถึงขั้นที่สาม แต่ก็อาจมีเด็กบางคนพัฒนาช้ากว่านี้หรือบางครั้งพัฒนาการหยุดชะงักอยู่ในขั้นที่สอง เนื่องจากมีการบีบบังคับอย่างผิดปกติของ

ผู้เลี้ยงดู หรือสังคม หรือเกิดจากการขาดประสบการณ์ในกลุ่มเพื่อนก็ได้ (ทองเทียน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม. 2520 : 40 - 41)

โคลเบอร์ก ได้ศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมโดยอาศัยทฤษฎีของเพียเจต์เป็นพื้นฐานและพบว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นมิได้บรรลุจุดสมบูรณ์เมื่อบุคคลอายุได้ 10 ปี แต่จะพัฒนาไปอีกหลายขั้นตอน และสรุปว่าพัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์นั้นมี 6 ขั้น ขั้นของพัฒนาการทางจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับอายุ และพัฒนาการทางสติปัญญา โคลเบอร์กกำหนดขั้นของจริยธรรมโดยถือจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ว่าในแต่ละระดับอายุมีการให้เหตุผลซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัว และแต่ละขั้นยังเป็นส่วนหนึ่งของขั้นที่สูงขึ้นไป ขั้นที่สูงกว่าจะแสดงถึงความเข้าใจที่เหนือกว่า มีการรับรู้ที่กว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นนามธรรมกว่า เป็นการแก้ปัญหาที่มีหลักเกณฑ์ มีเหตุผลมากกว่า พัฒนาการทางจริยธรรมทั้ง 6 ขั้นนี้จัดเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับมี 2 ขั้น ดังปรากฏในตาราง

ตาราง 1 ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและระดับของจริยธรรมของโคลเบอร์ก

ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	ระดับของจริยธรรม
ขั้น 1 หลักการหลบหลีกการลงโทษ (2 - 7 ปี)	1. ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (2 - 10 ปี)
ขั้น 2 หลักการแสวงหารางวัล	
ขั้น 3 หลักการทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ (10 - 13 ปี)	2. ระดับตามกฎเกณฑ์ (10 - 16 ปี)
ขั้น 4 หลักการทำตามหน้าที่ของสังคม (13 - 16 ปี)	
ขั้น 5 หลักการทำตามคำมั่นสัญญา (16 ปีขึ้นไป)	3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (16 ปีขึ้นไป)
ขั้น 6 หลักการยึดอุดมคติสากล (ผู้ใหญ่)	

(กววงเคียน พันธมนาวิน และเชิญแสง ประจันปัจฉิม. 2520 : 43)

เพียเจต์ และโคลเบอร์ก เชื่อว่าเด็กเกิดมาแต่เกิด กฎเกณฑ์ที่ได้รับจากภายนอก จะเปลี่ยนเป็นกฎเกณฑ์ที่อยู่ภายในโดยกระบวนการทางการรู้การคิด พัฒนาการทางจริยธรรม เกิดจากอำนาจทางการรู้การคิด และยังขึ้นอยู่กับที่มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนซึ่งมีความเสมอภาคกัน กระบวนการนี้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ (Bijou. 1973 : 109) จุดประสงค์ในการศึกษาของเพียเจต์เพื่อศึกษากระบวนการทางจิตขั้นสูงและโครงสร้างทางการคิด ที่เป็นส่วนที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจ ฉะนั้นวิธีการวิจัยจึงออกแบบเพื่อให้ได้ข้อมูลจากการใช้กระบวนการทางการเรียนรู้การคิดของเด็ก (Hoffman. 1970 : 262) ซึ่งใช้การวิเคราะห์คำตอบจากเรื่องสมมติเกี่ยวกับจริยธรรมที่มีความคลุมเครือ ซึ่งแต่ละบุคคลสามารถพิจารณาตัดสินโดยใช้เหตุผลที่แตกต่างกัน

ลักษณะทางจริยธรรมของบุคคลประกอบด้วยด้านต่าง ๆ ที่สำคัญคือความรู้และความรู้สึก หรือทัศนคติ พฤติกรรม และเหตุผลเชิงจริยธรรม โคลเบอร์กได้ให้เหตุผลว่า การใช้เหตุผลในการตัดสินใจที่จะเลือกกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในสถานการณ์ต่าง ๆ นั้น ย่อมจะแสดงให้เห็นถึงความเจริญทางจิตใจของบุคคลได้อย่างมีแบบแผน ทั้งยังทำให้เข้าใจพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และอาจใช้เป็นเครื่องทำนายพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้น ในสถานการณ์แต่ละอย่างได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจจุบัน. 2520 : 41 อ้างอิงมาจาก (Kohlberg. 1964)

ทฤษฎีการศึกษาของบลูม

บลูม และแครทวอล กับคณะ (อูม บำรุงศรี. 2526 : 7 - 9; อ้างอิงมาจาก Bloom Krathwohl and Associates. 1975 : 419 - 420) ได้พิจารณาแบ่งประเภทของความรู้ออกเป็น 3 ประเภทคือ พุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) สำหรับพุทธิพิสัยนั้นมีขอบเขตกว้างที่สุด เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแก้ปัญหาทางสติปัญญา ตั้งแต่การระลึกข้อเท็จจริงอย่างง่ายไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนสูงสุดคือระดับการสังเคราะห์และการประเมินค่า

ขอบเขตของความรู้ความเข้าใจด้านพุทธิพิสัย (Taxonomy for the Cognitive Domain) มีดังนี้คือ

1. ความรู้ความจำ (Knowledge)

1.1 ความรู้เฉพาะเรื่อง (Knowledge of Specifics)

1.1.1 ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ (Knowledge of Terminology)

1.1.2 ความรู้เกี่ยวกับกฎและความจริง (Knowledge of

Specific Facts)

1.2 ความรู้ในวิธีดำเนินการ (Knowledge of Ways and Means of Dealing with Specifics)

1.2.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผน (Knowledge of Conventions)

1.2.2 ความรู้เกี่ยวกับลำดับชั้นและแนวโน้ม (Knowledge of Trends and Sequences)

1.2.3 ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภท (Knowledge of Classifications and Categories)

1.2.4 ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ (Knowledge of Criteria)

1.2.5 ความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินงาน (Knowledge of Methodology)

1.3 ความรู้รวมยอดในเนื้อเรื่อง (Knowledge of the Universal and Abstractions in a Field)

1.3.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาและการขยายหลักวิชา (Knowledge of Principles and Generalizations)

1.3.2 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge Of Theories and Structures)

2. ความเข้าใจ (Comprehension)

2.1 การแปลความ (Translation)

2.2 การตีความ (Interpretation)

2.3 การขยายความ (Extrapolation)

3. การนำไปใช้ (Application)

4. การวิเคราะห์ (Analysis)

4.1 การวิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis of Elements)

4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationships)

4.3 การวิเคราะห์หลักการ (Analysis of Organizational Principles)

5. การสังเคราะห์ (Synthesis)

5.1 การสังเคราะห์ข้อความ (Protention of a Unique Communication)

5.2 การสังเคราะห์แผนงาน (Production of a Plan, or Purposed set of Operations)

5.3 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ (Derivation of a Set of Abstract Relations)

6. การประเมินค่า (Evaluation)

6.1 การประเมินค่าโดยข้อเท็จจริงภายใน (Judgments in Terms of Internal Evidence)

6.2 การประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก (Judgments in Terms of External Criteria)

เกี่ยวกับการตั้งคำถามของครูตามระดับความยากง่ายของขบวนการคิดทั้ง 6 ระดับ ของบรูม นั้นโดยทั่วไปแล้วนักการศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า ครูควรจะเน้นพัฒนาการทางทักษะการคิดอย่างวิเคราะห์ของนักเรียนมากกว่าทักษะในการเรียนรู้และการจำข้อเท็จจริงได้ กระนั้นก็ก็ตามงานวิจัยจึงขยายวงกว้างออกไปในระแวงครั้งศตวรรษนี้แสดงให้เห็นว่าคำตอบของครูที่ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงมากกว่า และไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในแบบของคำถามซึ่งครูใช้อยู่ในห้องเรียนเลย เพราะประมาณ 60% ของคำถามของครูต้องการให้นักเรียนจดจำข้อเท็จจริง มีเพียง 20% เท่านั้น ที่ต้องการให้นักเรียนคิดและเหลืออีก 20% เป็นคำถามเกี่ยวกับวิธีการ (Gall. 1970 : 712 - 713)

เด็กปฐมวัยมักใช้ภาษาพูดแบบเด็ก ๆ ในการตอบคำถาม เมื่ออยู่ในโรงเรียน จำนวนคำที่เด็กนำมาใช้ในการเรียนจึงขึ้นอยู่กับจำนวนคำที่เด็กพูดได้ ครูเป็นบุคคลสำคัญในการตั้งคำถามให้เด็กคิด ถ้าเด็กได้รู้จักคิดตั้งแต่วัยนี้แล้วเมื่อโตขึ้นเขาก็จะเป็นคนที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศสืบต่อไป

กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบของแบนดูรา

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 22 - 27) ได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ว่า เป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของพฤติกรรมซึ่งจะเกิดขึ้นจากการเรียนรู้จากตัวแบบเป็นส่วนมาก การที่บุคคลได้เห็นพฤติกรรมที่แปลกใหม่ และเหมาะสมจากผู้อื่น จะช่วยชี้นำการกระทำของเขาได้ และยังช่วยมิให้เกิดการผิดพลาดจากการกระทำนั้น ๆ ด้วย การเรียนรู้จากตัวแบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์มาก เมื่อบุคคลได้เห็นการกระทำของตัวแบบก็จะสามารถรับรู้ความหมายของการกระทำนั้นได้อย่างเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้จากตัวแบบนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) จึงประกอบด้วยองค์ประกอบสี่ประการ คือ

1. ความสนใจ (Attentional Process) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญ ๆ ของตัวแบบไว้อย่างละเอียดที่สุด โดยการสังเกต และสามารถรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาได้อย่างเป็นขั้นตอน สิ่งที่มีอิทธิพลต่อความสนใจในการเรียนรู้โดยการสังเกตนั้นมีมากมาย อาทิ ความสามารถในการรับรู้ และการแปลความหมายของผู้สังเกตลักษณะหรือการแสดงออกของตัวแบบที่แปลกใหม่หรือดึงดูดใจมากน้อยเพียงไร เป็นต้น
2. ความจดจำ (Retention Process) เป็นกระบวนการของความจำซึ่งเป็นการรวบรวมพฤติกรรมของตัวแบบที่สังเกตเห็นไว้ทุกครั้งเพื่อใช้ในการวางรูปแบบที่แน่ชัดของพฤติกรรมเหล่านั้น ความจดจำนี้จะกระทำในรูปสัญลักษณ์ ซึ่งใช้กันอยู่ทั่วไป ขบวนการสร้างสัญลักษณ์นี้จะช่วยให้จำพฤติกรรมของตัวแบบได้ แม้จะได้เห็นตัวแบบในช่วงระยะเวลาอันสั้นก็ตาม กระบวนการสร้างสัญลักษณ์อาจกระทำในรูปของจินตนาการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของตัวแบบอันเป็นเสมือนศูนย์กลางของการรับรู้ ทำให้ผู้สังเกตแสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับที่เห็นมาจากตัวแบบ นอกจากนี้การฝึกคิดหรือการกระทำตามแบบแผนการตอบสนองของตัวแบบยังช่วยให้การเรียนรู้จากการสังเกตได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นการกระทำตามตัวแบบโดยตรงทันที หรืออาจเกิดขึ้นโดยปราศจากตัวแบบในที่นั้น

คืออาจเกิดพฤติกรรมนั้นหลังจากการสังเกตตัวแบบมาแล้วระยะหนึ่ง ลักษณะเช่นนี้เป็นผลมาจากความจดจำในรูปของจินตนาการนั่นเอง

3. การแสดงออก (Motor Reproduction Process) เป็นกระบวนการคัดแปลงสัญลักษณ์ ซึ่งเป็นตัวแทนแห่งพฤติกรรมที่เหมาะสมกระบวนการนี้เกี่ยวข้องกับร่างกายและจิตใจ พฤติกรรมที่ปรากฏออกมาเป็นการตอบสนองอย่างดีที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับตัวแบบ ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าใจถึงบ่อเกิด และข้อบกพร่องของพฤติกรรมได้ นอกจากนี้ การเกิดพฤติกรรมยังขึ้นอยู่กับปริมาณการเรียนรู้จากการสังเกตและองค์ประกอบของทักษะที่ใช้

4. การจูงใจ (Motivational Process) เป็นกระบวนการที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างความรู้ที่ได้รับมากับการแสดงออก ตามปกติในการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่อาจแสดงออกตามที่รู้มาทั้งหมดได้ จึงมักเลือกพฤติกรรมของตัวแบบ โดยผู้สังเกตเข้าไปในรูปของการรับเอาสิ่งที่ตนพึงพอใจไว้ และไม่ยอมรับในสิ่งที่ตนไม่เห็นด้วย กระบวนการจูงใจมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ว่าตัวแบบที่มีพฤติกรรมเหมาะสม และได้รับผลตอบแทนที่ดีจากพฤติกรรมนั้น จะก่อให้เกิดการเลียนแบบในคนส่วนใหญ่ได้เป็นอย่างดียิ่ง

ดังนั้น สถานการณ์แห่งการเรียนรู้ด้วยการสังเกตหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหลายดังกล่าวมาแล้ว พฤติกรรมการเลียนแบบที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการจัดวางรูปแบบองค์ประกอบของการเรียนรู้จากตัวแบบอย่างเหมาะสม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจต่อตัวแบบอย่างแท้จริงจนสามารถจดจำและสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมของตัวแบบได้ ประกอบกับการจูงใจอย่างเหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนแสดงการตอบสนอง คือการเลียนพฤติกรรมของตัวแบบได้ในที่สุด

เอกสาร และการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการใช้ตัวแบบ

จากทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ แบนดูรา (Bandura. 1963 : 213 - 256) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในบุคคลสิ่งไม่เคยปฏิบัติเช่นนั้นมาก่อนเลย บางครั้งเราไม่สามารถอธิบายได้โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้แต่สามารถอธิบายได้ว่า

พฤติกรรมทั้งกล่าวเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากการได้เห็นแบบอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การเป็นตัวแบบเป็นเทคนิคที่สำคัญในการสร้างพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก (Midlarsky Bryan and Brickman. 1973 : 424)

จากการศึกษาของ ควงเคียน พันธุมนาวัน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก (2520 : 550 - 551) พบว่าวิธีการในการส่งเสริมและพัฒนาทางกานจริยธรรมที่ดีวิธีหนึ่งก็คือ การให้เลียนแบบจากตัวแบบที่ดี ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้ถูกทดลองนั้นทำพฤติกรรมตามตัวแบบได้ แต่เมื่อบุคคลเห็นตัวแบบแล้วจะทำพฤติกรรมตามตัวแบบหรือไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวแบบ และผลที่เกิดขึ้นกับตัวแบบด้วย

กาญจณี แก้วพอง (2523 : 32 - 34) ได้ศึกษาถึงวิธีการใช้แม่แบบเพื่อเปลี่ยนแปลงโนภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช ซึ่งมีอายุระหว่าง 13 - 16 ปี โดยใช้แม่แบบเป็นสไลด์ประกอบคำบรรยายจำนวน 19 ภาพ ซึ่งบรรยายถึงพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นที่มีโนภาพแห่งตน รวมหกด้านด้วยกันคือ ด้านร่างกาย ด้านศีลธรรมจรรยา ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง โดยให้เด็กได้ดูภาพสไลด์ประกอบคำบรรยายนี้ 1 ครั้ง จากนั้นจึงใช้แบบทดสอบวัดการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนที่เกิดขึ้นกับเด็กเหล่านั้น จากผลการศึกษาปรากฏว่า เด็กเหล่านั้นได้มีการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนขึ้นหลังจากได้ดูตัวแบบที่เป็นสไลด์แล้ว แสดงว่าแม่แบบมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กได้

พัฒนา ระเปียมศิริ (2529 : 46) ได้ศึกษาประสิทธิภาพใช้เทคนิค "แม่แบบ" โดยใช้สไลด์การ์ตูน เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการฝึกโดยใช้แม่แบบ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่านักเรียนในกลุ่มที่ได้รับการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัย และการศึกษาค้นคว้าของนักจิตวิทยา และนักการศึกษาต่าง ๆ ทั้งกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ แบนดูรา (Bandura. 1977 : 40 - 51) ที่กล่าวว่า แม่แบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลผู้พบเห็นเป็นอย่างมากและตัวแบบที่เด็กจะเลียนแบบต้องเป็นตัวอย่างที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็ก อาจเป็นตัวแบบ

ที่เป็นชีวิต (Life Model) กับแบบที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Model) เด็กอาจจะเรียนรู้จากตัวแบบที่เป็นจริงจากสังคมหรือชีวิตประจำวัน พฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างนี้มีอิทธิพลต่อผู้พบเห็นมาก

จากรายละเอียดเกี่ยวกับการเลียนแบบที่ได้อธิบายมาจะเห็นว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในกระบวนการเลียนแบบก็คือ แม่แบบจะต้องมีลักษณะดึงดูดชักชวนให้เกิดความเชื่อถือและคล้อยตามได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตอบคำถาม

วิธีการเล่านิทานที่มีการตอบคำถาม

พิทยสุตา นิธสินธพ (2523 : 78 - 82) กล่าวถึงกลวิธีในการเล่นนิทานซึ่งสรุปเป็นขั้นตอนตามลำดับ คือ

1. ทกลงกับเด็กว่าเวลาฟังนิทาน เด็กจะต้องตั้งใจฟัง
2. ครูสำรวจตำแหน่งที่ครูอยู่นั้น เด็กสามารถมองภาพในนิทานชัดเจน
3. เรื่องเล่านิทาน วิธีการเล่าของครูแต่ละคนไม่เหมือนกัน วิธีการเล่าปากเปล่าเป็นวิธีหนึ่งที่ครูจะต้องเล่าโดยพยายามใช้คำพูดที่เป็นของตนเองให้เหมือนเรากำลังคุย พยายามให้เด็กมีอารมณ์ร่วมในการเล่นนิทาน แสดงท่าทางประกอบ ก็จะทำให้เด็กมีจิตขึ้นมาได้สมความตั้งใจ
4. เมื่อเล่านิทานจบลง ครูจะต้องดึงดูดความสนใจและจุดสำคัญในนิทานออกมาเพื่อให้เด็กแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกัน จะเป็นการย้ำและเน้นให้เด็กเรียนรู้เข้าใจ และส่งเสริมทัศนคติของเด็ก ครูอาจให้เด็กช่วยกันเล่าเรื่องใหม่อีกครั้งหนึ่งที่มีกิจกรรมหลายอย่างที่ครูอาจจะทำได้ หลังจากเล่านิทานจบแล้ว เช่น การตอบคำถามครู เพื่อเป็นการทบทวนเรื่องหรือสิ่งที่ครูต้องการให้เด็กจำหรือสำคัญ เหตุการณ์ในเรื่องว่าตอนใดมาก่อนมาหลัง

งานวิจัยเกี่ยวกับการทอผ้า

คณิศร กิ่งแก้ว (2518 : 54) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสอนด้านการทอผ้า และด้านทักษะทั่วไป พบว่าอาจารย์คณิตศาสตร์ที่สอนในระดับต่างกันมีพฤติกรรมการสอนด้านการทอผ้าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่มีพฤติกรรมการสอนด้านทักษะทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอาจารย์คณิตศาสตร์ที่สอนในระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมการสอนด้านทักษะทั่วไปมากกว่าอาจารย์คณิตศาสตร์ที่สอนในระดับมัธยมและระดับมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือการสอนเป็นตัวอย่างที่ทำให้ทักษะทั่วไปแตกต่างกัน เพศชาย กับ เพศหญิงมีพฤติกรรมการสอนด้านการทอผ้าและด้านทักษะทั่วไปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นก็คือเพศไม่ใช่ เป็นตัวอย่างที่ทำให้การทอผ้าและทักษะทั่วไปแตกต่างกัน และเมื่อศึกษาความสัมพันธ์พบว่าพฤติกรรมการสอนด้านการทอผ้ากับพฤติกรรมการสอนด้านทักษะทั่วไปของอาจารย์คณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สนองชาติ เศรษฐศิริโรจน์ (2524 : 47) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจ และความคงทนของ ความคิดรวบยอดในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนแบบเสนอสิ่งเร้า - ถาม - ทดลอง สรุป กับวิธีสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคงทนของความคิดรวบยอดของนักเรียนที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีสอนแบบเสนอสิ่งเร้า - ถาม - ทดลอง - สรุป สูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการเล่านิทานเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็ก ให้ความสนใจในการฟัง ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติตามคำสั่งได้ การเล่านิทาน โดยให้เด็กเปรียบเทียบตัวเองกับบุคคลในนิทานหรือการเล่านิทาน โดยให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่องก็เป็นการส่งเสริมทักษะการฟังให้แก่เด็กได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า หลังจากการเล่านิทานให้เด็กฟังแล้วให้เด็กเปรียบเทียบตัวเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และการ

ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง วิธีใดที่จะส่งผลต่อความสามารถในการฟังให้แก่เด็ก
ได้ดีกว่า เพื่อเป็นแนวทางให้ครูสามารถเลือกวิธีการฝึกทักษะในการฟังให้แก่เด็กปฐมวัยได้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการใช้น้ำแบบของคำถามหลังการฟังนิทานแล้วให้เด็ก
เทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง มีความ
สามารถในการฟังคำสั่งแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เพื่อศึกษาความสามารถในการหาค่าสั่งของ เด็กปฐมวัย โดยการทดลองฝึกการตอบคำถามหลังการฟังนิทาน ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลในนิทานกับแบบให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนอนุบาลสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

การเลือกโรงเรียนที่ใช้ในการทดลอง อาศัยหลักในการพิจารณาดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่รับนักเรียนเข้าศึกษาในชั้นอนุบาลปีที่ 1 โดยวิธีการจับฉลาก ไม่มีการสอบคัดเลือก
2. เป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระดับอนุบาล ที่มุ่งจัดเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก
3. เป็นโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโรงเรียนอนุบาล ที่มุ่งเตรียมความพร้อมทั่วไป

กลุ่มตัวอย่าง

1. สุ่มนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 1 ห้องเรียน จากจำนวนทั้งหมด 6 ห้องเรียน
2. นำรายชื่อเด็ก 1 ห้องเรียน มีจำนวนประมาณ 40 คน มาสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก แบ่งเป็น 2 กลุ่ม
3. จับฉลากอีกครั้งเพื่อกำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยกำหนดดังนี้

กลุ่มทดลอง 1 หมายถึง เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการให้แบบของคำถาม
หลังการหังนิทานที่ให้เด็กเขียนเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง

กลุ่มทดลอง 2 หมายถึง เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการให้แบบของคำถาม
หลังการหังนิทานที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง

ตาราง 2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มทดลอง 1			กลุ่มทดลอง 2		
เด็กชาย	เด็กหญิง	รวม	เด็กชาย	เด็กหญิง	รวม
10	10	20	10	10	20

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นิทานเสริมสติการฟัง

นิทานนี้เป็นเรื่องราวที่ผู้วิจัยแต่งขึ้นเอง จำนวน 20 เรื่อง ซึ่งในแต่ละเรื่อง
นั้น มีการดำเนินเรื่องมุ่งเน้นการเสริมสติการฟังเพื่อให้เด็กเห็นคุณค่าของการตั้งใจฟังและ
โทษของการไม่ตั้งใจฟัง

2. แบบของคำถาม

แบบของคำถามที่ใช้ถามหลังการหังนิทานมี 2 แบบ ๆ ละ 4 ข้อ

3. แบบทดสอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย จำนวน 2 ฉบับ
ฉบับละ 20 ข้อ

4. คู่มือ

คู่มือการดำเนินการทดสอบวัดความสามารถในการฟังคำสั่งของ เด็กปฐมวัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นิทานเสริมศกการฟัง มีลำดับการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับนิทานคติที่มีเนื้อหาเชิงสอนใจ

1.2 สร้างนิทานโดยมีเนื้อหาในเชิงสอนใจ โครงสร้างของเรื่องแสดง

ให้เห็นคุณค่าของการตั้งใจฟังและเห็นโทษของการไม่ตั้งใจฟัง

1.3 สร้างนิทานที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก

1.4 สร้างนิทานโดยแกนของเรื่องเน้นการเสริมศกการฟัง

1.5 สร้างนิทานโดยให้มีเนื้อเรื่องที่มีความแตกต่างหลากหลายของสถานการณ์

และตัวละคร

1.6 นำนิทานที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบด้าน

เนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย แล้วนำมาปรับปรุง

2. แบบของคำถามที่ใช้ถามหลังการฟังนิทานมี 2 แบบ คือ แบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และแบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง โดยคำถามที่ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1 เป็นกลุ่มที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง จะถาม 4 คำถาม คือ อยากเป็นใคร เพราะอะไร ไม่อยากเป็นใคร เพราะอะไร และคำถามที่ใช้ถามกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง คือ ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการสร้าง

3.1 ศึกษาการใช้คำสั่งของครูในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสน

3.2 สอดถามครูผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสน เพื่อจักเฉพาะของคำสั่งในระดับชั้นอนุบาลทั้ง 2 แห่ง ไปหายาก (หรือซับซ้อน)

3.3 ศึกษาแบบทดสอบความพร้อมทางภาษาไทยของ อนันต์ น้ำเจริญ ฉบับที่ 1 ตอนที่ 3 คือ การทำตามคำสั่ง

3.4 ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบระดับ
ชั้นอนุบาลของ วรพวดี ม้าอำทอง (2525 : 183 - 217)

3.5 ศึกษาจากหนังสือเทคนิคการวัดผลของ ชวาล แพร์คกุล (2518 :
434) และเทคนิคการเขียนข้อสอบ (ชวาล แพร์คกุล. 2520 : 407)

3.6 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังคำสั่ง โดยสร้างเป็น
แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 2 ฉบับ ๆ ละ 20 ข้อ ข้อสอบแต่ละข้อมีรูปภาพให้เลือกตอบตั้งแต่
3 ภาพ ถึง 4 ภาพ ซึ่งอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมมีรูปภาพเล็ก ๆ อยู่หน้ากรอบใช้เป็นตัวสัญลักษณ์
แทนข้อ ข้อสอบจะไม่มีสัญลักษณ์แทนหน้ากระดาษแต่ละใบกระดาษสี่แผ่น โดยมีกระดาษสี่แผ่น
สีชมพู สีเขียว สีฟ้า สีขาว และให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งตั้งแต่ 1 คำสั่งถึง 4 คำสั่งตาม
ลำดับ

3.7 นำแบบทดสอบและคู่มือการใช้แบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน
3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และพิจารณาปรับปรุง

3.8 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1/3
โรงเรียนอนุบาลสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน ใช้เวลาข้อละ
1 นาที

3.9 นำแบบทดสอบที่ได้จากการทดลองกับนักเรียน จำนวน 40 ตามข้อ 1.8
มาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน แล้วนำไป
วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ เพื่อหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้
เทคนิค 50% (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 181) คัดเลือกข้อสอบ
ที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 ขึ้นไป
(ดังแสดงในภาคผนวก ก)

3.10 นำข้อสอบที่คัดเลือกได้ในข้อ 1.10 ไปหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียน
ชั้นอนุบาลปีที่ 1/2 โรงเรียนอนุบาลสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน
40 คน ใช้สูตร KR-20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 168)
แบบทดสอบชุดนี้มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .890

4. คู่มือการกำเนิการทดสอบวัดความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย เป็นเอกสารที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเองเพื่อใช้ควบคู่ไปกับแบบทดสอบ

วิธีการใช้

4.1 ผู้วิจัยเป็นผู้ออกคำสั่งโดยอ่านจากคู่มือ แล้วให้เด็กปฏิบัติตาม

4.2 ผู้วิจัยจะอ่านคำสั่งในแต่ละข้อเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แล้วจึงให้เด็กลงมือทำ โดยกำหนดเวลาให้ข้อละ 1 นาที

วิธีการทดลอง

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้กำเนิการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control Group pretest posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2528 : 78) ตามตารางดังนี้

ตาราง 3 แบบแผนการทดลอง

การกำหนดเข้ากลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
$(R)E_1$	T_1T_1	X_1	T_2E_1
$(R)E_2$	T_1T_2	X_2	T_2E_2

E_1 หมายถึง กลุ่มทดลอง 1

E_2 หมายถึง กลุ่มทดลอง 2

T_1E_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง 1

T_1E_2 หมายถึง การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง 2

- x_1 หมายถึง การจักรกระทำในกลุ่มทดลอง 1 คือ คำถามที่ให้เด็ก
เทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง
- x_2 หมายถึง การจักรกระทำในกลุ่มทดลอง 2 คือ คำถามที่ให้เด็กตอบ
ตามเนื้อเรื่อง
- T_2E_1 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1
- T_2E_2 หมายถึง การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 2
- R หมายถึง การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 ก่อนดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนทดลอง โดยใช้แบบ
ทดสอบการฟังคำสั่ง จำนวน 20 ข้อ กับกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ใช้เวลากลุ่มละ
20 นาที ตามตารางเวลาที่กำหนดไว้

ตาราง 4 การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

วัน	เวลา	แบบทดสอบ	กลุ่มทดลอง
จันทร์	9.00 - 9.20 น.	ฉบับที่ 1	กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2
จันทร์	9.30 - 9.50 น.	ฉบับที่ 2	กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

2.2 ดำเนินการทดลองโดยจัดห้องเรียนที่ใช้เป็นห้องทดลอง ซึ่งมีขนาด
ความกว้างและยาวประมาณ 7×10 เมตร ในการดำเนินการทดลอง

2.3 ดำเนินการทดลอง กระทำในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530
โดยใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 15 นาที จำนวน 20 ครั้ง จึงใช้เวลาทั้งสิ้น 7 สัปดาห์
โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการทดลองทั้งกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ตามตาราง
ที่กำหนดดังนี้

ตาราง 5 (ต่อ)

สัปดาห์	วัน	9.00-9.10 น.		9.10-9.15 น.		9.00-9.10 น.		9.10-9.15 น.	
		T_1		T_1		T_2		T_2	
		เจ้านิทาน		ถาม		เจ้านิทาน		ถาม	
6	จันทร์	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2
	พุธ	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1
	ศุกร์	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2
7	จันทร์	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1
	พุธ	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2
	ศุกร์	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1	กลุ่มทดลอง 2	กลุ่มทดลอง 1

เมื่อ	T_1	แทนครุคนที่ 1	หมายถึง ผู้วิจัย
	T_2	แทนครุคนที่ 2	หมายถึง ผู้ช่วยวิจัย
		กลุ่มทดลอง 1	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการหังนิทานแล้วให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง
		กลุ่มทดลอง 2	หมายถึง กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการหังนิทานแล้วตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง

2.4 หลังจากกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม ได้หังนิทานเสร็จสิ้นลง จึงทำการทดสอบความสามารถในการหังคำสั่งที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งสองกลุ่ม ตามตารางที่กำหนด แล้วน่าจะแนบที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 6 การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

วัน	เวลา	แบบทดสอบ	กลุ่มทดลอง
จันทร์	9.00 - 9.20 น.	ฉบับที่ 1	กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2
จันทร์	9.30 - 9.50 น.	ฉบับที่ 2	กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการหาค่าสังก่อนได้รับการฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent samples.
2. เปรียบเทียบความสามารถในการหาค่าสังก่อนและหลังได้รับการฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้ t-test แบบ Dependent samples
3. เปรียบเทียบความสามารถในการหาค่าสังหลังได้รับการฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent samples

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยความแปรปรวน

1.1 คะแนนเฉลี่ยใช้สูตร (ลัวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2524 :

71)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ความแปรปรวนไช้สูตร (ฉนวน สายยศ และอังกฉา สายยศ.

2524 : 75)

$$s^2 = \frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ	s^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
	n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
	x	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	x^2	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการหั่งคำสั้งแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ คำนวณจากสูตร (ฉนวน สายยศ และอังกฉา สายยศ. 2528 : 180)

$$r = \frac{RU - RL}{\frac{n}{2}}$$

เมื่อ	r	แทน ค่าอำนาจจำแนก
	RU	แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง
	RL	แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน
	n	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการหั่งคำสั้ง ไช้สูตร Kuder-Richardson 20 (ฉนวน สายยศ และอังกฉา สายยศ. 2528 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	s_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	p	แทน สักส่วนของคนที่ถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน สักส่วนของคนที่ตอบผิดในแต่ละข้อ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกันโดยใช้ t-test แบบ Independent samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 228)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)s_1^2 + (n_2-1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง 1
	$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง 2
	s_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง 1
	s_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง 2
	n_1	แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มทดลอง 1
	n_2	แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มทดลอง 2

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม ที่ไม่เป็นอิสระจากกันโดยใช้ t-test แบบ Dependent samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 235 - 237)

$$t = \frac{D}{\sqrt{\frac{n \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}{n - 1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	D	แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
	n	แทน จำนวนคนหรือจำนวนคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณา t-distribution
df	แทน	ค่าแห่งความเป็นอิสระ
กลุ่มทดลอง 1	แทน	เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการใช้น้ำแบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง
กลุ่มทดลอง 2	แทน	เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการใช้น้ำแบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองประสิทธิภาพของการใช้น้ำแบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่มีต่อความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย โดยการเปรียบเทียบแบบของคำถามระหว่างการใช้น้ำแบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และการใช้น้ำแบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง ซึ่งผลวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 7 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการหึ่งคำสั่งก่อนได้รับการฝึกของ
กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	s^2	t
กลุ่มทดลอง 1	20	10.50	37.73	0.082
กลุ่มทดลอง 2	20	10.55	35.01	

$$t = .05, (df = 38) = 2.021$$

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 6 แสดงว่า ความสามารถในการหึ่งคำสั่งสอนได้
รับการฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 นั้น คือ เด็กปฐมวัยทั้งสองกลุ่มมีพื้นฐานความสามารถในการหึ่งคำสั่งใกล้เคียงกัน

ตาราง 8 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังคำสั่งก่อนและหลัง ใ้กับ การฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t
	$\bar{X}$	s^2	$\bar{X}$	s^2	
กลุ่มทดลอง 1	10.45	38.83	15.85	16.02	3.234*
กลุ่มทดลอง 2	10.50	38.10	14.85	15.19	2.960*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 พบว่า กลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 มีคะแนนความสามารถในการฟังคำสั่งหลังจากที่ได้ฟังนิทานจะสูงกว่าคะแนนก่อนได้ฟังนิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังคำสั่งหลังจากได้รับการฝึก
ของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	s^2	t
กลุ่มทดลอง 1	20	7.10	17.35	2.592
กลุ่มทดลอง 2	20	4.30	5.85	

$$t = .05, (df = 38) = 2.021$$

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 8 แสดงว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการใช้น้ำ
แบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่องมีความสามารถ
ในการฟังคำสั่งสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการใช้น้ำแบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่
ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีลำดับขั้นตอนของการวิจัยและผลการศึกษาโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกให้ตอบคำถามหลักการฟังนิทาน โดยการใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และการใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการใช้แบบของคำถามหลังการฟังนิทานให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง มีความสามารถในการฟังคำสั่งแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โรงเรียนอนุบาลสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 จำนวน 20 คน และกลุ่มทดลอง 2 จำนวน 20 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 แบบทดสอบความสามารถในการฟังคำสั่ง เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบทั้งหมด แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ๆ ละ 20 ข้อ

2.2 นิทานเสริมศกการฟัง จำนวน 20 เรื่อง

2.3 แบบของคำถามที่ใช้ถามหลังการฟังนิทาน มี 2 แบบคือ แบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และแบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย นำแบบทดสอบความสามารถในการฟังคำสั่ง ไปทดสอบกับกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ซึ่งเป็นคะแนนก่อนได้รับการฝึก

3.2 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการทดลองในเวลาพร้อมกันทั้งกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยจัดให้เล่านิทานสลับ ผู้เล่านิทานกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 จนครบ 20 ครั้ง จำนวน 20 เรื่อง ใช้เวลาในการเล่านิทานเรื่องละ 15 นาที โดยเล่านิทาน 10 นาที แล้วถามคำถามกลุ่มละ 5 นาที รวมเวลาในการทดสอบทั้งสิ้น 7 สัปดาห์

กลุ่มทดลอง 1 ได้รับการฝึกโดยการใช้แบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง โดยใช้คำถาม 4 คำถาม คือ อยากรเป็นใคร เพราะอะไร ไม่อยากรเป็นใคร เพราะอะไร

กลุ่มทดลอง 2 ได้รับการฝึกโดยใช้แบบของคำถามหลังฟังนิทานที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง โดยใช้คำถาม 4 คำถามเช่นกัน คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

3.3 หลังจากเสร็จสิ้นการฝึกแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการฟังคำสั่ง ไปทดสอบกับกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ซึ่งเป็นคะแนนหลังได้รับการฝึก

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบความสามารถในการฟังคำสั่งก่อนได้รับการฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent samples

4.2 เปรียบเทียบความสามารถในการฟังคำสั่งก่อนและหลังได้รับการฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้ t-test แบบ ^{ใน}Dependent samples

4.3 เปรียบเทียบความสามารถในการฟังคำสั่งหลังได้รับการฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 โดยใช้ t-test แบบ ^{อิสระ}Independent samples

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กในกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กในกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 ก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กในกลุ่มทดลอง 1 และกลุ่มทดลอง 2 หลังจากได้รับการทดลองแล้วปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่องแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และจากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏว่าคะแนนความสามารถในการฟังคำสั่งของเด็กทั้ง 2 กลุ่มสูงขึ้น แสดงว่าแบบของคำถามทั้ง 2 แบบมีผลต่อการฝึกทักษะการฟัง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุขสมร ประพันธ์ทอง (2521 : 68 - 75) เรื่องอิทธิพลของการใช้นิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อพฤติกรรมไม่สัมฤทธิ์ของเด็กไทยซึ่งพบว่าเด็กที่ได้อ่านนิทานที่มีตัวแบบมีความเพียรพยายามฝ่าฟันอุปสรรคจนบรรลุความสำเร็จ จะมีพฤติกรรมไม่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กที่ฟังนิทานไม่มีคุณค่า

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบทั้ง 2 กลุ่ม ผลปรากฏว่าเด็กปฐมวัยกลุ่มที่ใช้แบบของคำถามหลังการหัดนิทานโดยให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่องมีคะแนนสูงกว่าเด็กปฐมวัยกลุ่มที่ใช้แบบของคำถามหลังการหัดนิทานโดยให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าแบบของคำถามหลังการหัดนิทานโดยให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่องช่วยพัฒนาความสามารถในการหัดคำสิ่งใดมากกว่าแบบของคำถามหลังการหัดนิทานที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุนนาค เรื่องรอง (2526 : 66) ซึ่งเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของเด็กที่เรียนด้วยกิจกรรมเล่านิทานกับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ พบว่าการเรียนด้วยกิจกรรมการเล่านิทานและกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติทำให้เด็กมีความคิดรวบยอดจริยธรรมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (2525 : 57) ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของการเล่านิทาน ผลปรากฏว่าการเล่านิทานและแสดงท่าทางประกอบมีผลทำให้คะแนนความคงทนในการจำของเด็กสูงกว่าการเล่านิทานเพียงอย่างเดียว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งในเรื่องนี้นับว่ามีส่วนสอดคล้องกับความสามารถในการหัดคำสิ่งของของเด็กกลุ่มทดลอง 1 ที่ได้รับการฝึกให้ตอบคำถามแบบเทียบเคียง จึงเป็นประเภทของคำถามที่สูงกว่าความจำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 ควรส่งเสริมให้มีการแต่งนิทานเสริมคิก้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาความคิดอันเป็นแนวทางไปสู่การฝึกทักษะในการอ่านและเขียนต่อไป
- 1.2 ควรสนับสนุนให้ครูใช้คำถามหลาย ๆ แบบ โดยเจาะคำถามปลายเปิด ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กคิดและตอบคำถามได้อย่างหลากหลาย
- 1.3 ควรส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กปฐมวัยนำนิทานเสริมคิกการหัดนี้ไปใช้ฝึกทักษะในการหัด ซึ่งเป็นแนวทางไปสู่การหัดการหัดคิกอื่นของเด็กร้อยกว่า

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษการใช้คำถามแบบเทียบเคียงตนเองกับตัวแบบในสถานการณต่าง ๆ ในห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาในการปรับตัวของเด็ก เช่น การเล่น การทำงานร่วมกัน ซึ่งจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญาของเด็กปฐมวัย

2.2 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมบางด้านของเด็กปฐมวัย เช่น พฤติกรรมต่อต้านรุนแรง ซึ่งเกิดจากการเสียดคที่แตกต่างกัน โดยให้ผู้ปกครองทดลองใช้วิธีการสร้างสถานการณ์และการเทียบเคียงตนเองกับตัวแบบเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้

2.3 ควรนำนิทานเสริมคคิการฟังนี้ไปทดลองใช้กับประชากรกลุ่มอื่น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจน์ แก้วทอง. การใช้เทคนิค "แม่แบบ" เพื่อเปลี่ยนรูปภาพแห่งตนของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์บ้านศรีธรรมราช. ปรินต์ยูนิพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อักสำเนา.
- กิ่งแก้ว อัทธการ. วรรณกรรมจากในบ้าน. กรุงเทพฯ : ศุภสภา, 2513.
- กิตยวดี บุญซื่อ. "กลุ่มทักษะภาษาไทย," ใน หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สารมวลชน, 2520.
- กุหลาบ มลลิกะมาส. คหิชาบ้าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2516.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวการจัดโรงเรียนอนุบาล. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2525.
- _____ การดูแลให้การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศุภสภา, 2527.
- _____ แนวการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528,
- คลังศักดิ์ คำแถม. พฤติกรรมการสอนด้านการถามตอบ. ปรินต์ยูนิพันธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อักสำเนา.
- ฉวีวรรณ กินาวงศ์. การละครสำหรับครูประถม. พิมพ์โลก : ภาควิชาหลักสูตรและละคร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2520.
- ฉัตรภา บุญนาค และสุวรรณี อุคณนล. ศิลปะการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและทางธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พุทธเจริญทอง, 2526.
- ชวาล แพทย์กุล. เทคนิคการวัดผล. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญการพิมพ์, 2518.
- _____ เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : พิมพ์อักษร, 2520
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

- พัธุมหา อาจารย์รุ. วรรณคดีเปรียบเทียบเบื้องต้น. หน้า 163. กรุงเทพมหานคร : สตรีเนติศึกษา, 2512.
- ทองเคื่อน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจักษ์จันท์. จริยธรรมของเยาวชนไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- พัฒน์มา ระเบียนดี. ผลการใช้เทคนิค "แม่แบบ" โดยใช้สไลด์ การ์ตูน เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิพิทยบรรณาลัย กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อักสำเนา.
- ทิพย์สุภา นิลสินธ์พ. "ครูชาญอยากฟังนิทาน," ใน เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน. ชมรมไทยอิสราเอล, 2524.
- ธีรบุทธิ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา. การฝึกอบรมครูช่วยสอนเด็กชาวเขาวิชาฟังและพูดภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518. อักสำเนา.
- บันลือ พงษ์ะวัน. อุปเทศการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน. ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- บุษยา เรืองรอง. การเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามที่เรียนด้วยกิจกรรมการเล่นทากับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อักสำเนา
- ประเทิน มหาชัย. หลักการสอนภาษา. ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- ผะอม โปษภณณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง. โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2521.
- บุลลิต ฤทธิจันทร์. "ผลดี 10 ประการ ของการอ่านให้เด็กฟังทุกวัน," ประชากรศึกษา. 30 ธันวาคม 2521.

- พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. การศึกษารูปแบบของการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง
และความคงทนในการจำวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปริญญาโท
 กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อักสาเนา.
- พรทิพย์ นุสรานุวงศ์. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อักสาเนา.
- พรณี ช. เชนจิต. จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 อมรินทร์การพิมพ์, 2528.
- ภรณ์ คุรุวัณณะ. เด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด
 กรมประชาสงเคราะห์, 2524.
- เขาวพา เกษะบุศย์. การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตร
 และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- รองรัตน์ อิศรภักดี และเหิอก กรุณา ณ อุทยาน. วิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ, 2514.
- รัตน์ ศรีไพรวรรณ. "การเล่านิทานและเล่าเรื่อง," สื่อสารชุมชนภาษาไทยของครูสภา.
 3 : 37 - 41; เมษายน 2516.
- รัตนา ศิริพานิช. ความเข้าใจในการฟัง และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชั้นประถม
ปีที่สอง ที่พูดภาษาไทยกลางในจังหวัดพระนคร และภาษามลายูในจังหวัดปัตตานี.
 ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2503.
 อักสาเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 หวีการพิมพ์, 2524.
- _____ หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทวิศดอร์เพาเวอร์พอยท์จำกัด,
 2528.
- วรรณพร ภิมยธน์. "การสอนฟังในโรงเรียนประถมศึกษา," จุดสาร์การประถมศึกษา.
 7 - 16; ธันวาคม 2522.

- วรรณคดี ม้าลำพอง. การประเมินผลการเรียนการสอนระดับอนุบาลศึกษา. เชียงใหม่ :
ภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2525.
- วรารักษ์ รักวิจัย. เอกสารประกอบการสอน กร.311 การศึกษาท่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2528.
- วลัย ขวลิตขำรง. "ส่งเสริมห้องสมุดควยการเล่นทาน," วารสารการศึกษายุคใหม่.
9 : 22 - 26; กรกฎาคม - สิงหาคม 2515.
- วิจิตร อวาระกุล. เพื่อการพูด การฟังและการประชุม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
- วิจิตร แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย 101. กรุงเทพฯ : โอเคเอ็นสโตร์,
2522.
- ศศิธร ชันธิขรรกุล. พัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่านของ
นักเรียนในระดับประถมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัครสำเนา
- ศิริกาญจน์ โกศลมภ์. "การเล่นทานเพื่อเสริมพัฒนาการทางอารมณ์แก่เด็กก่อนวัยเรียน,"
ประชากรศึกษา. 29 : 37 - 39; พฤศจิกายน 2520.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมสามัญ. คู่มือศึกษานิเทศก์ เทคนิคการพูดและการฟัง. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : อรุณ, 2515.
- สนองชาติ เศรษฐศิริโรจน์. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดรวบยอดและความคงทนของความคิด
รวบยอดในเนื้อหาวิทยาศาสตร์ของกลุ่มเสริมสร้างประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โดยใช้วิธีสอนแบบเสนอสิ่งเร้า - ถาม - ตอบ - สรุป กับวิธีสอนตามแผนการสอนของ
กรมวิชาการศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2524. อัครสำเนา.
- สวนา พรพัฒน์กุล. อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อพัฒนาการทางค่านิยมและการเรียนทางสังคม
ของเด็กไทย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2525. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 3)

สมเกษ มีแสง. การทดลองสอนการยกระดกเหตุผลเชิงจิตกรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินฎยานพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525. อักส์นา.

* สมบูรณ์ หิงฆมานันท์. "การเล่านิทานและการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง," คหเศรษฐศาสตร์. 24 : 31 - 38; กันยายน 2522.

สุขสมร ประพัฒน์ทอง. อิทธิพลของการใช้นิทานสำหรับเด็กและการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อพฤติกรรมไป่สังคมของเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2521. อักส์นา.

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. ไทยวัฒนาพานิช. 2522.

สุนันทา จินดา. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังและแรงจูงใจไป่สังคมโดยใช้นิทานที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบ. ปรินฎยานพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อักส์นา.

อนันต์ น้าเจริญ. การวิเคราะห์องค์ประกอบความพรหมทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตการศึกษา 12. ปรินฎยานพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อักส์นา.

อรทัย จันทวิธานวณิช. รูปแบบของนิทานที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินฎยานพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อักส์นา.

อุคม บำรุงศรี. การวิเคราะห์การตอบสนองของเด็กก่อนวัยเรียนต่อคำถามหลายระดับ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อักส์นา.

Arnold, Daniel. S., Ronald K. Atwood and Virginin M. Roger. "An Investigation of Relationships Among Question Level, Response Level and Lapse Time," School Science and Mathematics. 73 : 591 - 595; October, 1973.

Bandura, A., and R.W. Jeffery. "Role of Symbolic Coding and Rehearsal Process of Observational Learning," Journal of Personality and Social Psychology. 26 : 122 - 130; April, 1973.

Bandura, Albert and Richard H. Walters. Social Learning and Personality Development. New York : Holt, Rinhart and Winston, 1963.

Social Learning Theory. New Jersey : Prentice Hall, 1977.

Bijou, S.W. Children Development Century Psychology Series. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1976. p. 109.

Bloom, Benjamin S. and others. Taxonomy of Education Objectives, Handbook I : The Cognitive Domain. New York : David Mckay Company, Inc., 1956.

Cubor, J.F. "Folklore," in The work Book Encyclopedia. Field Interprises Education Corporation, 1960.

Clore, Gerald L. and Robert M. Bray. "The Effects of Children's Stories on Behavior and Attitudes Modeling and Vicarious Role Playing," Resources in Education (ERIC). 13 : 156; April, 1978.

Dibiasio, Marie C. "The Relationship of Listening and Reading in Grade Two, Four and Six," Dissertation Abstracts International. 39 : 273A - 2740A; November, 1978.

Dixon, David, James Johnson and Eli Saltz. "Training Disadvantaged Preschoolers on Various Fantasy Activities : Effects on Cognitive Functioning and Impulse Control," Child Development. 2 : 367 - 379; June, 1977.

Gall, Meredith D. "The Use of Questions in Teaching 2," Review of Educational Research. 40 : 707 - 713; December, 1970.

Hoffman, Martin L. "Moral Development," in Carmichael's Manual of Child Psychology. New York : Wiley and Sons Inc., 1970.

Kennedy, Larry D. Teaching the Elementary Language Arts. New York : Harper and Row, Publishers, 1975.

Machado, Jeanne M. Early Childhood Experience in Language Arts. New York : Delamar Publisher, 1980.

Midlarsky, Elizabeth, James H. Bryan and Philip Brickman. "Aversive Approval : Interactive Effects of Modeling and Reinforcement on Altruistic Behavior," Child Development. 44(2) : 321 - 328; June, 1973.

Miller, N.E. and J. Dollard. Social Learning and Imitation. New Haven : Yale University Press, 1967.

Smith, James A. Creative Teaching of the Language Arts in Elementary School. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ข้อมูล

แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบการฟัง
ของ เด็กปฐมวัย จำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	p	r
1	.80	.20
2	.75	.30
3	.78	.45
4	.45	.40
5	.58	.35
6	.25	.50
7	.60	.60
8	.25	.40
9	.58	.45
10	.48	.85
11	.63	.65
12	.63	.65
13	.70	.50
14	.63	.65
15	.40	.30
16	.35	.60
17	.33	.55
18	.45	.80
19	.33	.55
20	.30	.50

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการฟังของเท็กปรัมวัย
 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบใช้สูตร คูเคอร์ - ริชาร์ดสัน 20 (KR 20)
 ผลปรากฏว่า แบบทดสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่น .890 โดยมีวิธีการคิกดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{คำนวณค่า } s_t^2 \text{ จากสูตร} &= \frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)} \\
 s_t^2 &= \frac{40(5701) - (419)^2}{40(39)} \\
 &= \frac{228040 - 175561}{1560} \\
 &= \frac{52479}{1560} \\
 &= 33.64
 \end{aligned}$$

หาความเชื่อมั่นจากสูตร

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right] \\
 \text{เมื่อ } r_{tt} &= \text{ค่าความเชื่อมั่น} \\
 n &= 40 \\
 \sum pq &= 4.43 \\
 \text{แทนค่า } r_{tt} &= \frac{40}{39} \left[1 - \frac{4.43}{33.46} \right] \\
 &= 1.026 (1 - 0.132) \\
 &= 1.026 (.868) \\
 &= .890
 \end{aligned}$$

เปรียบเทียบความสามารถในการฟังคำสั่งหลังได้รับการฝึกของกลุ่มทดลอง 1 และ

กลุ่มทดลอง 2

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	s^2	t
กลุ่มทดลอง 1	20	7.10	17.25	2.592
กลุ่มทดลอง 2	20	4.30	5.85	

$$t = .05, (df = 38) = 2.021$$

$$\begin{aligned}
 \text{จากสูตร } t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) s_1^2 + (n_2 - 1) s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}} \\
 &= \frac{7.1 - 4.3}{\sqrt{\frac{19(17.35) + 19(5.85)}{20 + 18} \left[\frac{1}{20} + \frac{1}{20} \right]}} \\
 &= \frac{2.8}{\sqrt{\frac{329.65 + 111.15}{38} \cdot \frac{2}{20}}} \\
 &= \frac{2.8}{\sqrt{\frac{440.8}{38} \times .1}} \\
 &= \frac{2.8}{\sqrt{11.6 \times .1}} \\
 &= \frac{2.8}{\sqrt{1.16}} \\
 &= \frac{2.8}{\sqrt{1.077}} \\
 &= \frac{2.8}{1.08} \\
 &= 2.5925
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ข

คู่มือการดำเนินการทดสอบของแบบ
ทดสอบการฟังคำสั่งของ เด็กปฐมวัย

และ

แบบทดสอบการฟังคำสั่ง
ของ เด็กปฐมวัย

คู่มือแบบทดสอบ
การฟังคำสั่งของ เกณฑ์หน่วย
ฉบับที่ 1

ผู้ดำเนินการสอน

นักเรียนวันนี้ครูมีกิจกรรมสนุก ๆ มาให้นักเรียนทำ
แต่นักเรียนต้องตั้งใจฟัง และทำตามคำสั่งที่ครูบอก
ให้นักเรียนดูรูปนก รูปช้าง นี้นก นี้อัน นี้อัน นี้อัน นี้อัน
ได้อันครูพูดว่า ดูอัน นก นักเรียนก็ดูที่ภาพนก ช้าง
นักเรียนก็ดูที่ภาพช้าง
นักเรียนเปิดหน้าแรกของสมุด นักเรียนจะเห็นเครื่องหมาย x
(กากบาท) เปิดได้

ผู้ช่วยดำเนินการสอน

เคินดูนักเรียนให้เปิดหน้าแรกให้ถูกต้อง
ถ้าไม่ถูกต้อง ช่วยแนะนำให้เปิดให้ถูกต้อง แล้วเคินไปยืน
หลังห้องเรียน

ผู้ดำเนินการสอน

เขียนเครื่องหมาย x (กากบาท) บนกระดานดำ และพูดว่า
นักเรียนนี่คือ กากบาท
ให้นักเรียนทดลองเขียนกากบาทในสี่เหลี่ยมที่กำหนดให้
ให้เหมือนภาพข้างบน ลงมือทำได้

ผู้ช่วยดำเนินการสอน

เคินดูนักเรียนให้นักเรียนทำให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้อง
แนะนำให้นักเรียนทำให้ถูกต้อง
(ใช้เวลาอธิบายและฝึก 5 นาที)

ผู้ดำเนินการสอบ

นักเรียนเปิดหน้าต่างออกไป จะเป็นรูป ☐
เปิดได้

ผู้ช่วยดำเนินการสอบ

เดินคุนักเรียนให้เปิดหน้าต่างออกไปให้ถูกต้อง
ถ้าไม่ถูกต้องแนะนำให้นักเรียนเปิดให้ถูกต้อง

ผู้ดำเนินการสอบ

ทำ ☐ บนกระดานคำ และพูดว่า นักเรียนนี่คือวงกลม
ให้นักเรียนทดลองทำ ☐ ลงในสี่เหลี่ยมให้เหมือนภาพ
ข้างบน

(ฝึก 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอน

นักเรียนเปิดหน้าต่างออกไป จะเห็นเส้นโยง
เปิดได้

ผู้ช่วยดำเนินการสอน

เคินคุนักเรียนให้เปิดหน้าต่างออกไปให้ถูกต้อง
ถ้าไม่ถูกต้องแนะนำให้นักเรียนเปิดให้ถูกต้อง

ผู้ดำเนินการสอน

ชี้เส้นตรงบนกระดานดำ และบอกว่า นักเรียนนี่คือเส้นตรง
ซึ่งสามารถโยงเส้นจากภาพหนึ่ง ไปยังอีกภาพหนึ่ง ได้
เรียกว่า เส้นโยง นักเรียนจะเห็นภาพกระดาษ
และภาพแมว นักเรียนทำความเข้าใจให้นักเรียนทดลอง
โยงเส้นให้เหมือนภาพข้างบนจากภาพ กระดาษไปที่ภาพ
แมว ถ้าพบว่ามีภาพมาขวางตรงกลางให้ลากผ่านไปเลย
ลงมือทำได้

(ฝึก 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ช่วยดำเนินการสอบ

ผู้ดำเนินการสอบ

นักเรียนเปิดหน้าต่างออกไป เป็นกระดามสีเหลือง

เดินดูนักเรียนเปิดหน้าต่างให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องช่วยแนะนำ
ให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนหญิงที่ชื่อแมว

จะเห็นภาพ เสื้อ รongเท้า และกางเกง

ให้นักเรียนโยงเส้นจากภาพรongเท้าไปที่ภาพกางเกง
ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนหญิงที่ชื่อกุ้ง

จะเห็นภาพกบ ปลา และปู

ให้นักเรียนโยงเส้นจากภาพกบไปที่ภาพปู

ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ช่วยผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ดำเนินการสอบ

นักเรียนเปิดหน้าต่างต่อไป เป็นกระดาษสี่มุม

เดินคูนักเรียน เปิดหน้าต่างให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องช่วยแนะนำ
ให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนคูที่ข้อ ๑

จะเห็น คอกไม้ กระทาย และลูกไก่

ให้นักเรียนห้วงกลม ○ ล้อมรอบภาพกระทาย

แล้วโยงเส้นจากภาพคอกไม้ไปที่ภาพลูกไก่ ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนคูที่ข้อ ๒

จะเห็นภาพผักกาด มังคุด และสับปะรด

ให้นักเรียนเขียนกากบาท x ที่ภาพผักกาด

โยงเส้นจากภาพมังคุดไปที่ภาพสับปะรด

ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอน

ผู้ช่วยผู้ดำเนินการสอน

ผู้ดำเนินการสอน

นักเรียนเปิดหน้าต่างนี้ เป็นกระดาษสีเขียว

เตือนนักเรียนเปิดหน้าต่างให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องแนะนำ
ให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนคนที่ซอнок

จะเห็นภาพ ปีเสือ หมู และปู

ให้นักเรียนเขียนกากบาท x ที่ภาพปีเสือ

ทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพหมู

โยงเส้นจากภาพหมูไปที่ภาพปู

ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนคนที่ซอซาง

จะเห็นภาพปลา กระต่าย และไก่

ให้นักเรียนทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพปลา

โยงเส้นจากภาพปลาไปที่ภาพกระต่าย

เขียนกากบาท x ที่ภาพไก่

ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ช่วยผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ดำเนินการสอบ

นักเรียนเปิดหน้าต่างไป เป็นกระดานสี่ฟ้า

เกิณคุนักเรียนเปิดหน้าต่าง

ถ้าไม่ถูกต้องช่วยแนะนำให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนที่ข้อกุง

จะเห็นภาพผีเสื้อ ปู และ นก

ให้นักเรียนเขียนกากบาท x ที่ภาพผีเสื้อ

โยงเส้นจากภาพผีเสื้อไปที่ภาพนก

ทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพปู

ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนที่ข้อนก

จะเห็นภาพม้า ควาย และยีราฟ

ให้นักเรียนโยงเส้นจากภาพม้าไปที่ภาพควาย

เขียนกากบาท x ที่ภาพควาย

ทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพยีราฟ

ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอน

ผู้ช่วยผู้ดำเนินการสอน

ผู้ดำเนินการสอบ

นักเรียนเปิดหน้าต่างไปเป็นกระดานสีขาว

เค้นคูนักเรียนเปิดหน้าต่างให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้อง
ช่วยแนะนำให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนคูที่ข้อแมว

จะเห็นภาพรม นาฬิกา และหมวก

ให้นักเรียนทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพรม

เขียนกากบาท x ที่ภาพนาฬิกา

โยงเส้นจากภาพนาฬิกาไปที่ภาพหมวก

ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนคูที่ข้อปู

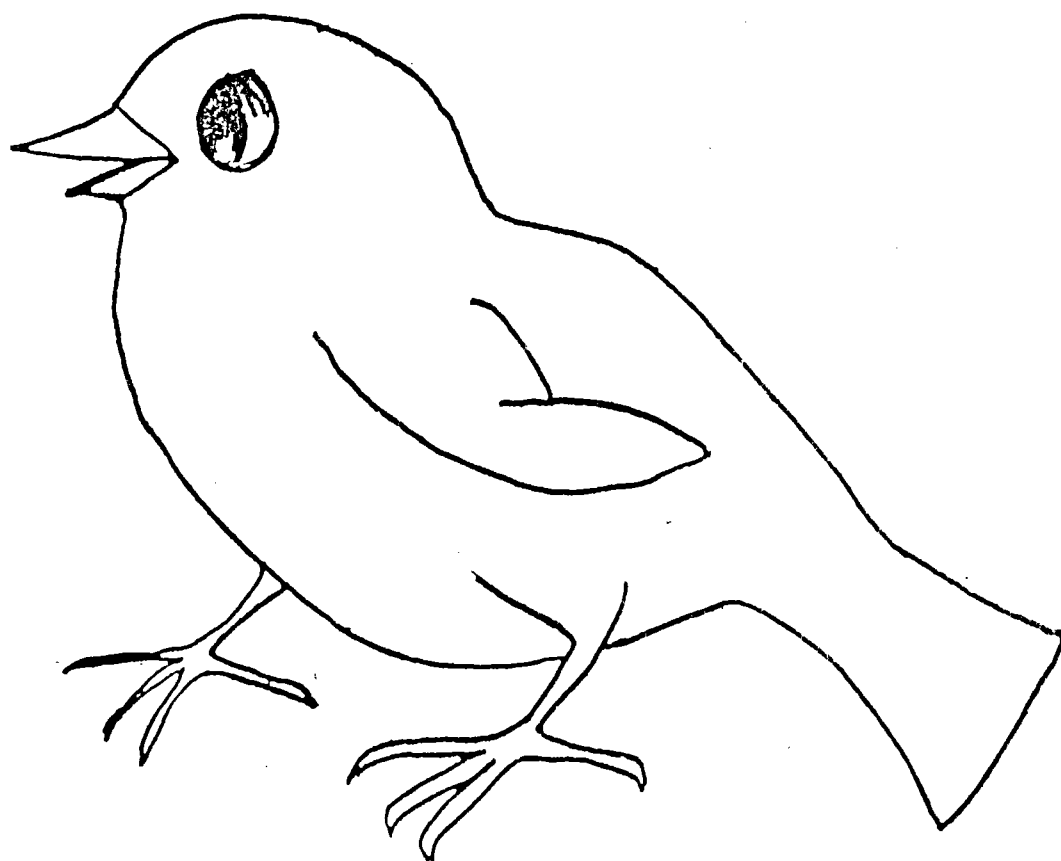
จะเห็นภาพแมว หนู และมก

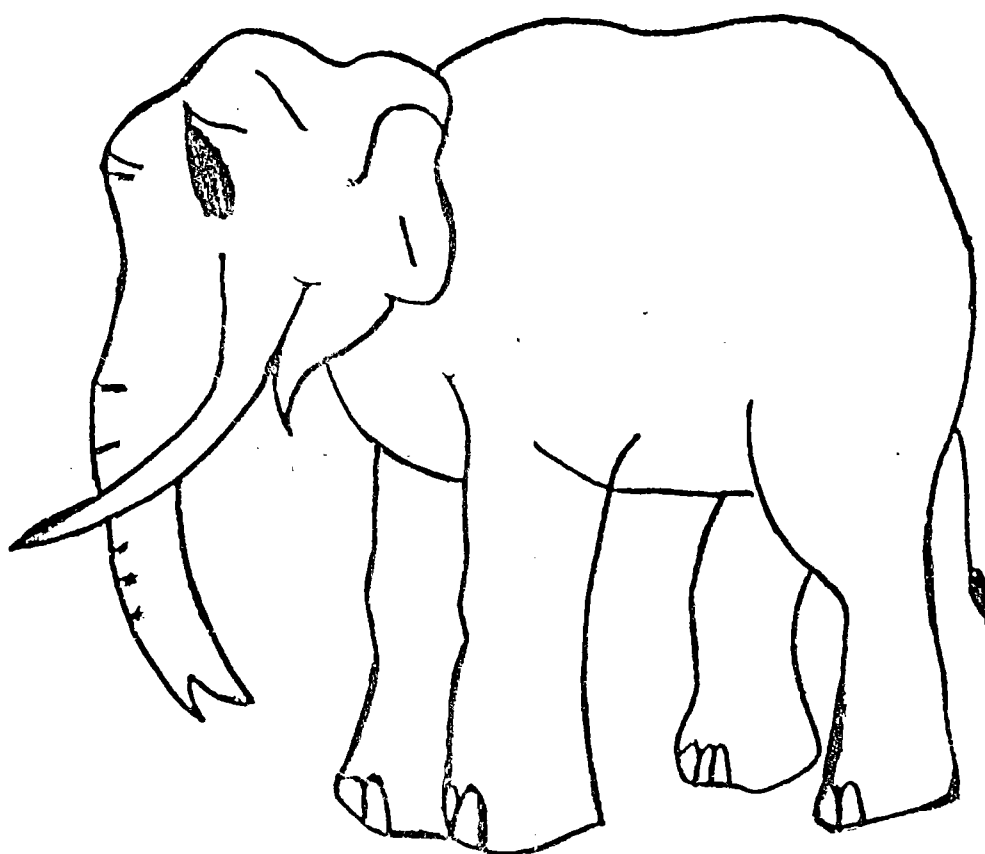
โยงเส้นจากภาพมกไปที่ภาพหนู

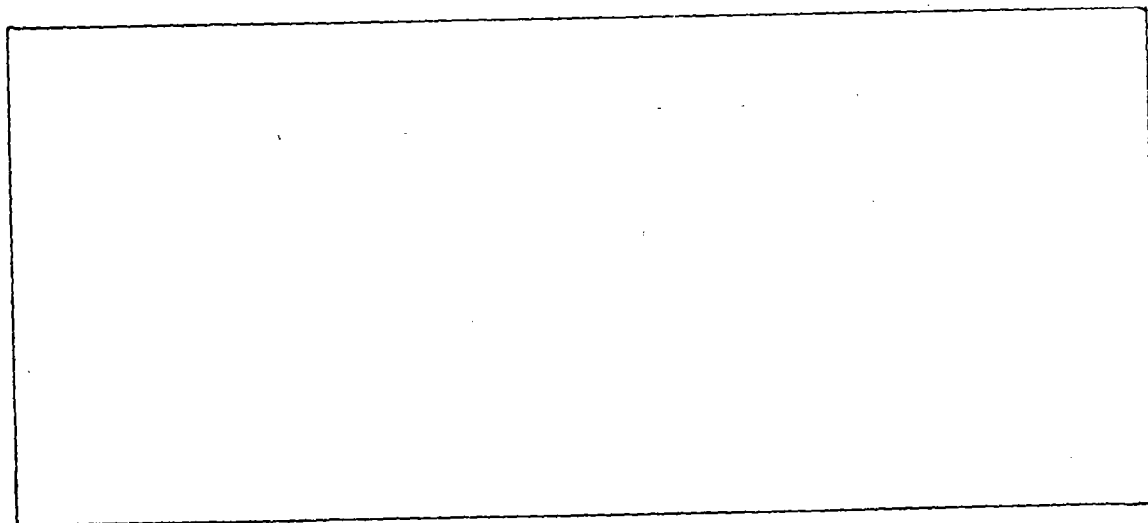
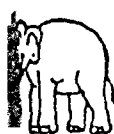
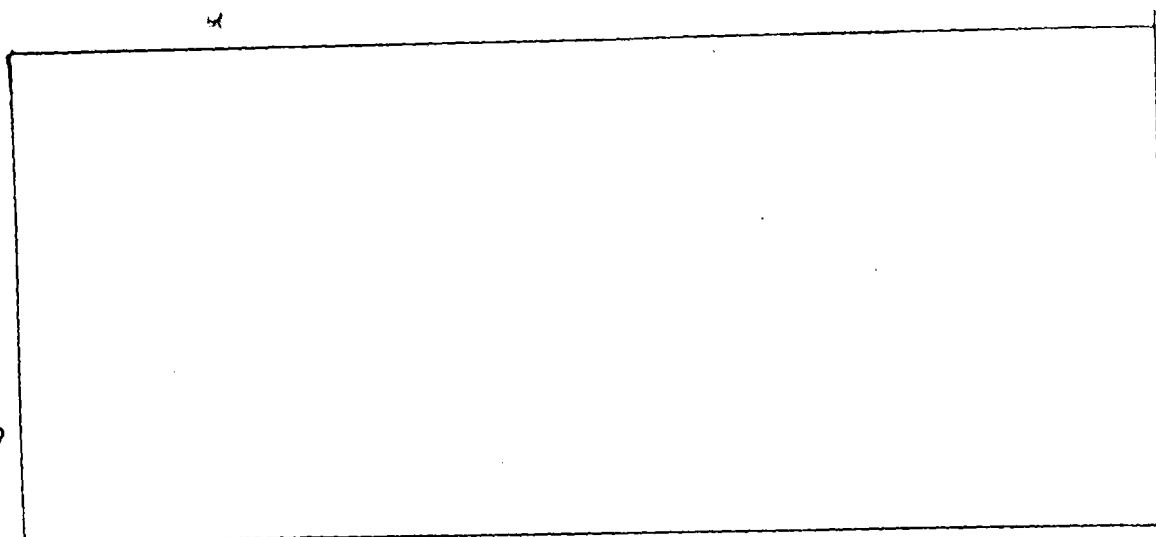
ลงมือทำได้

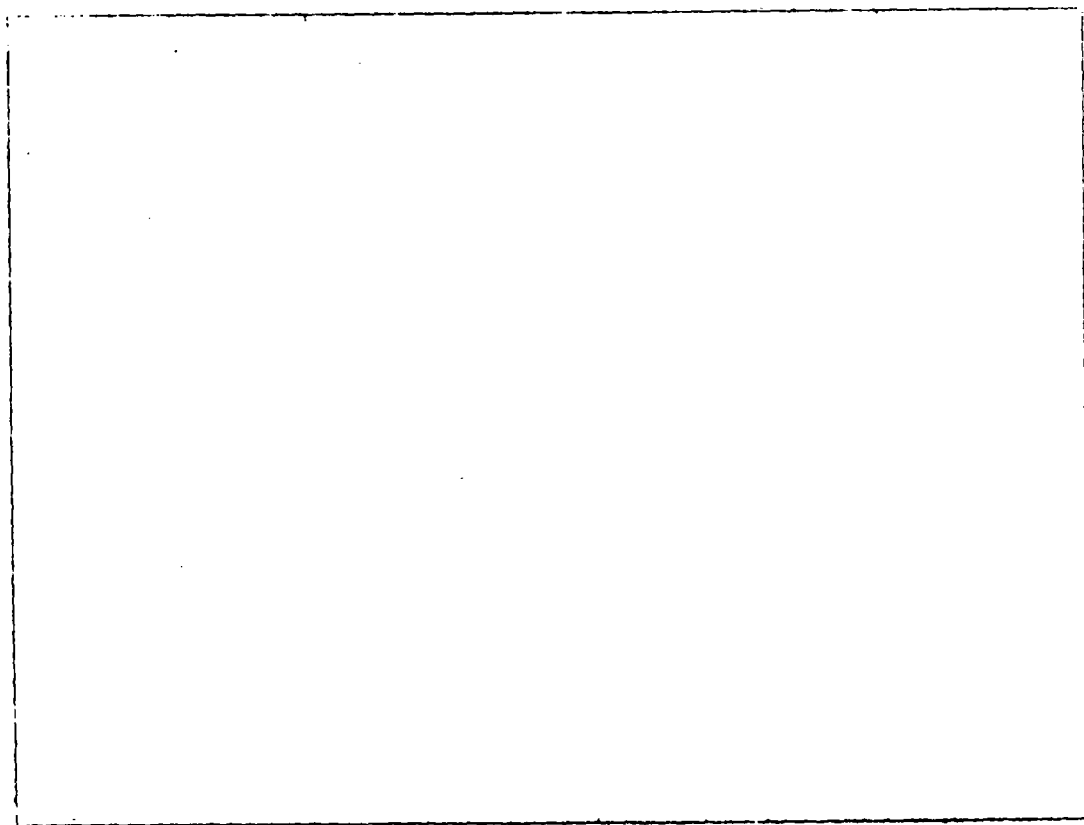
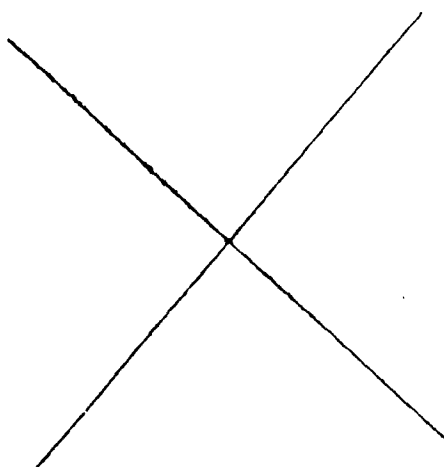
(ใช้เวลา 1 นาที)

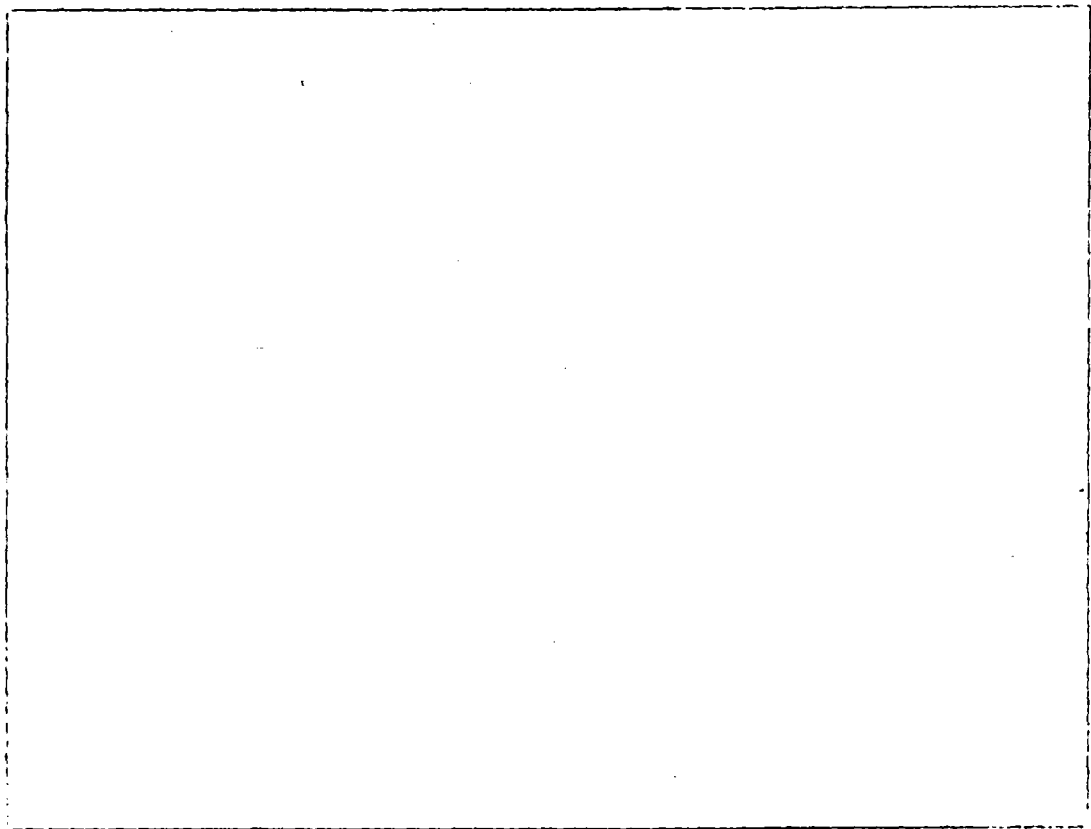
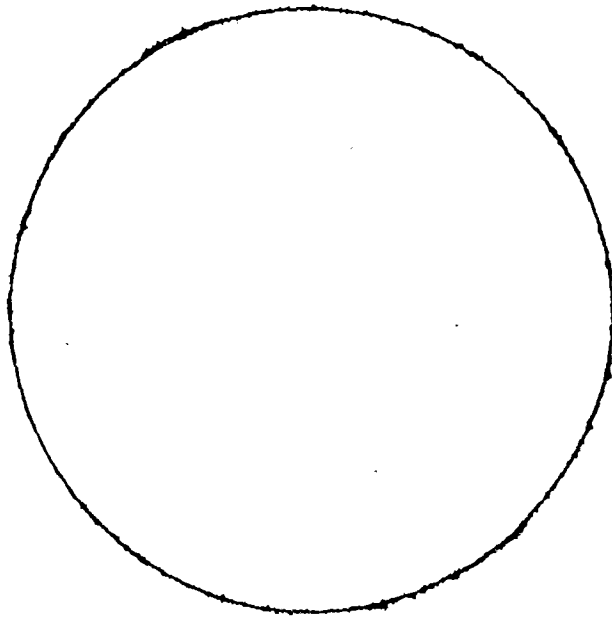
ตัวอย่างภาพ
ก่อนทำแบบทดสอบ

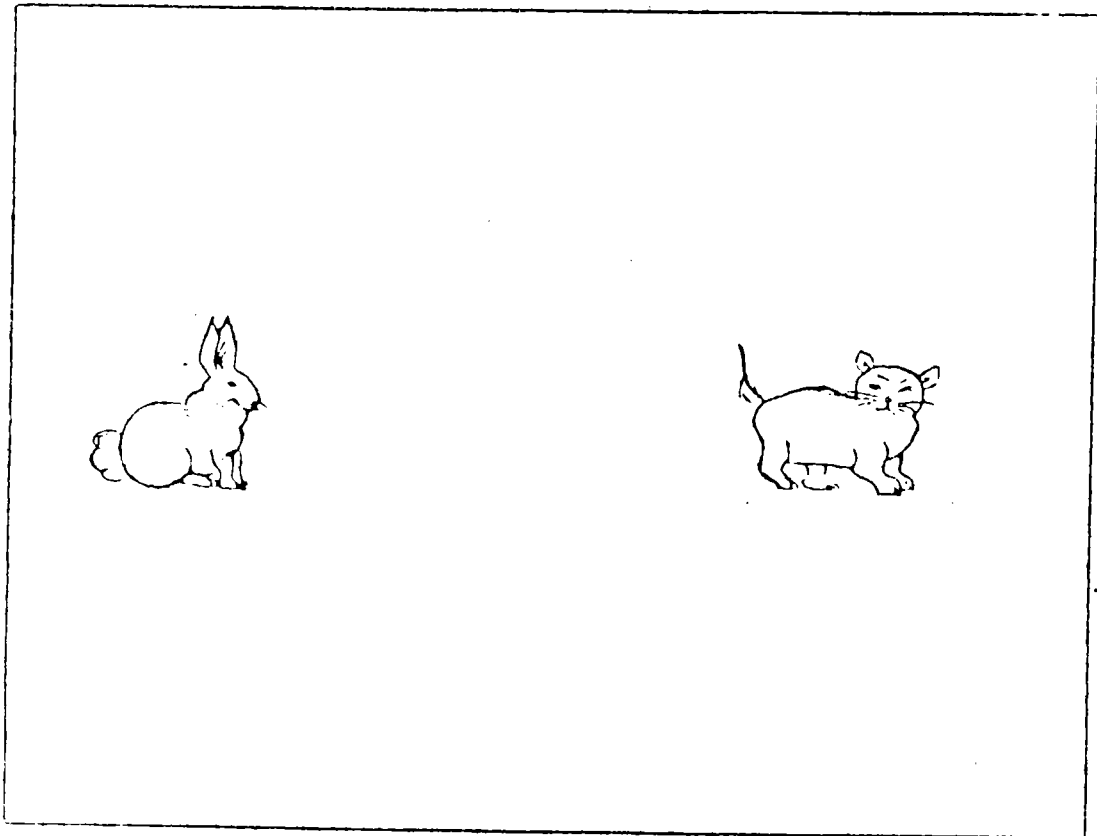

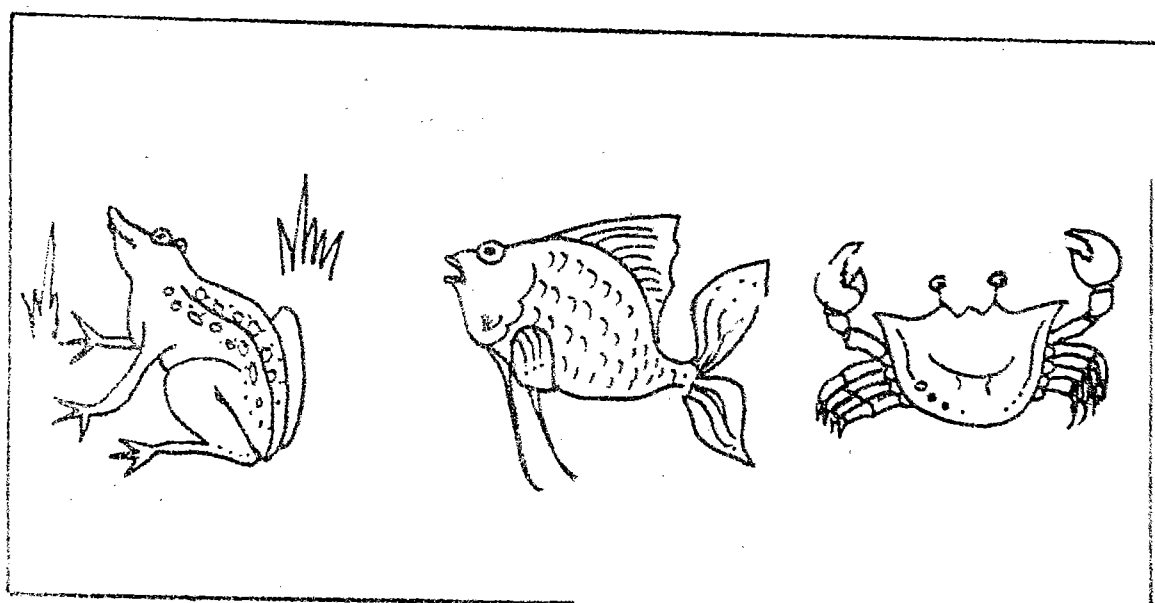
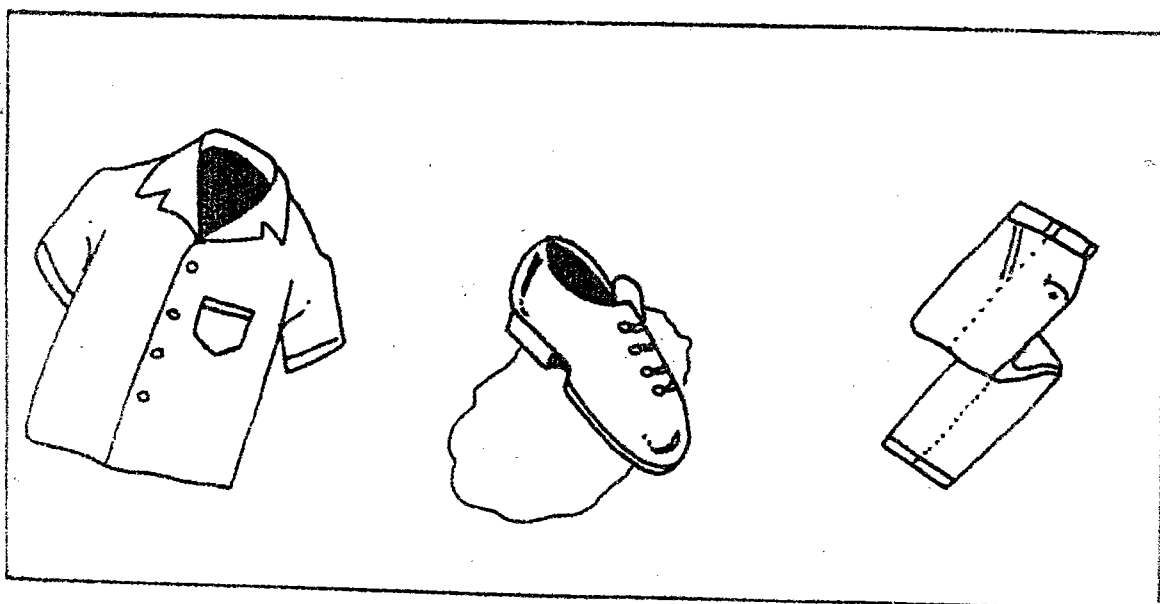

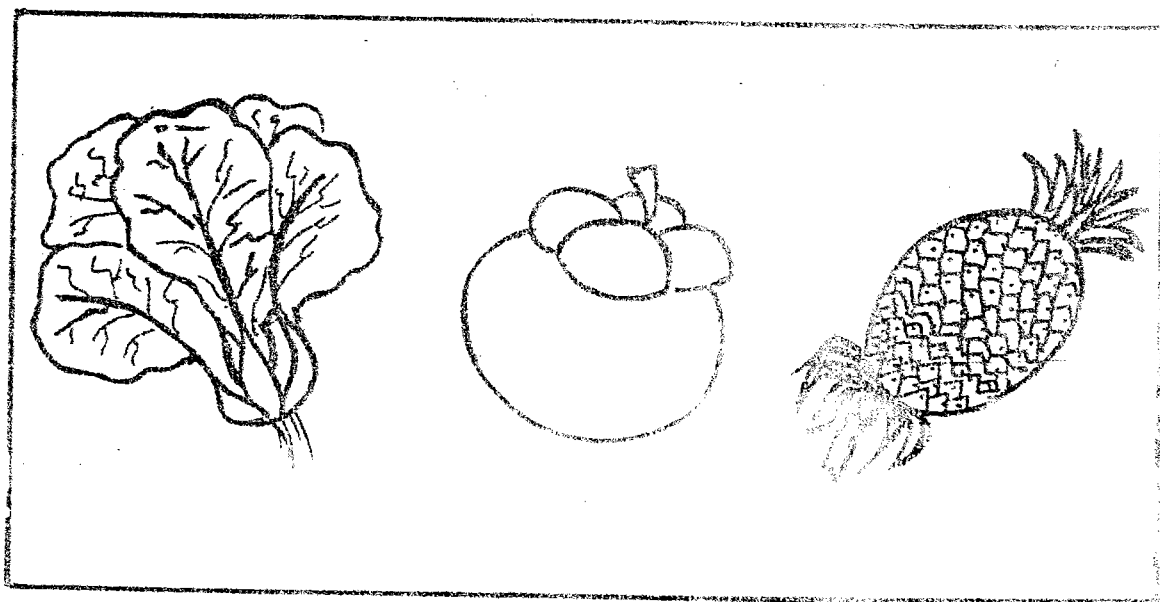
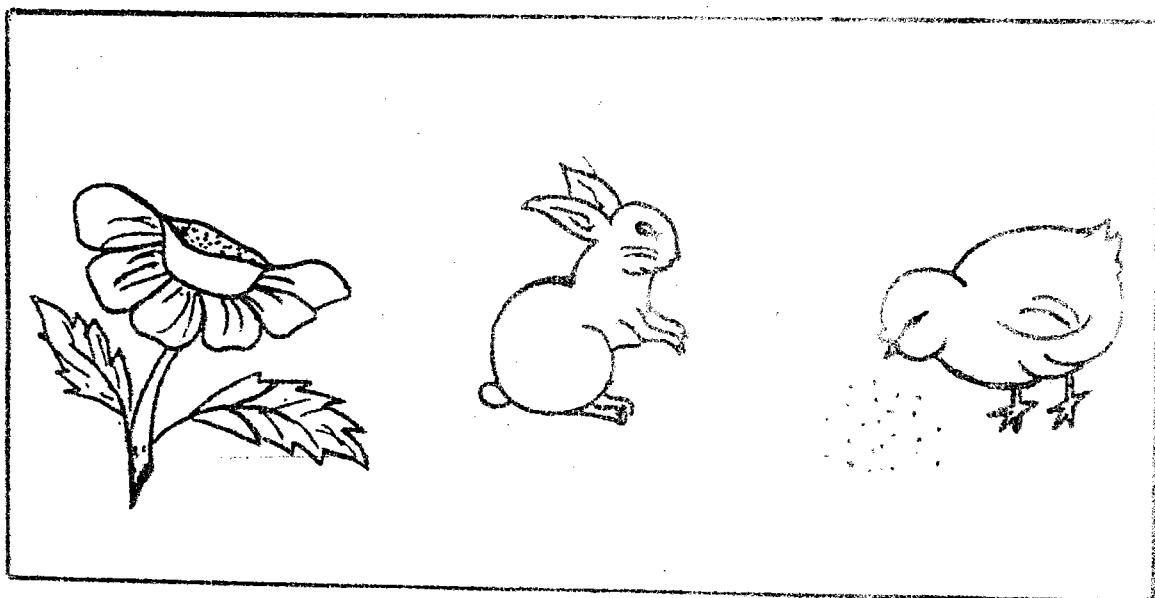
แบบทดสอบการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย

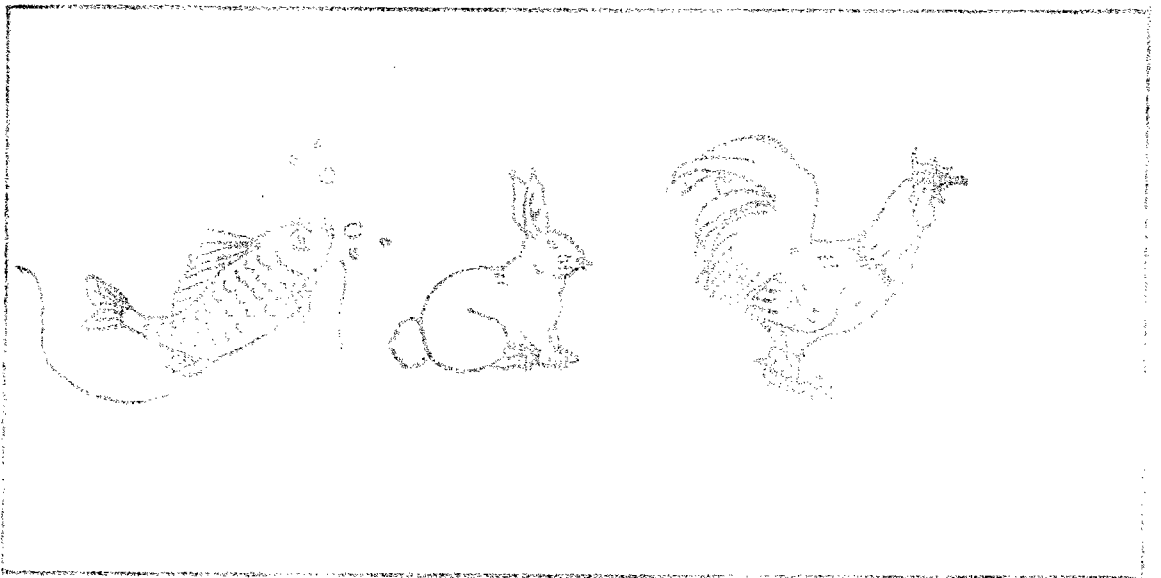
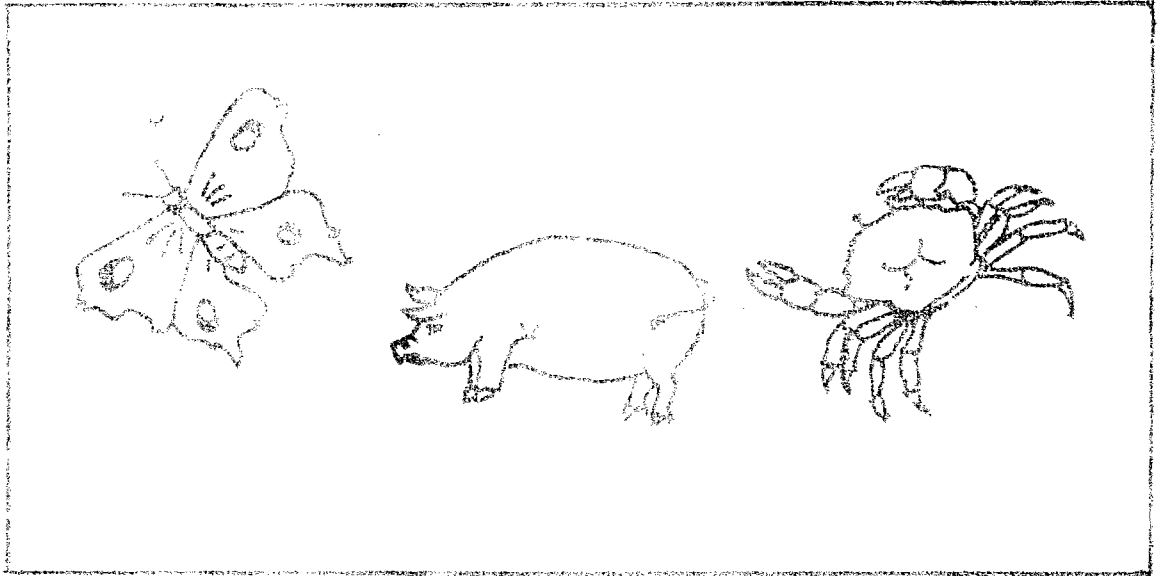
ฉบับที่ ๑

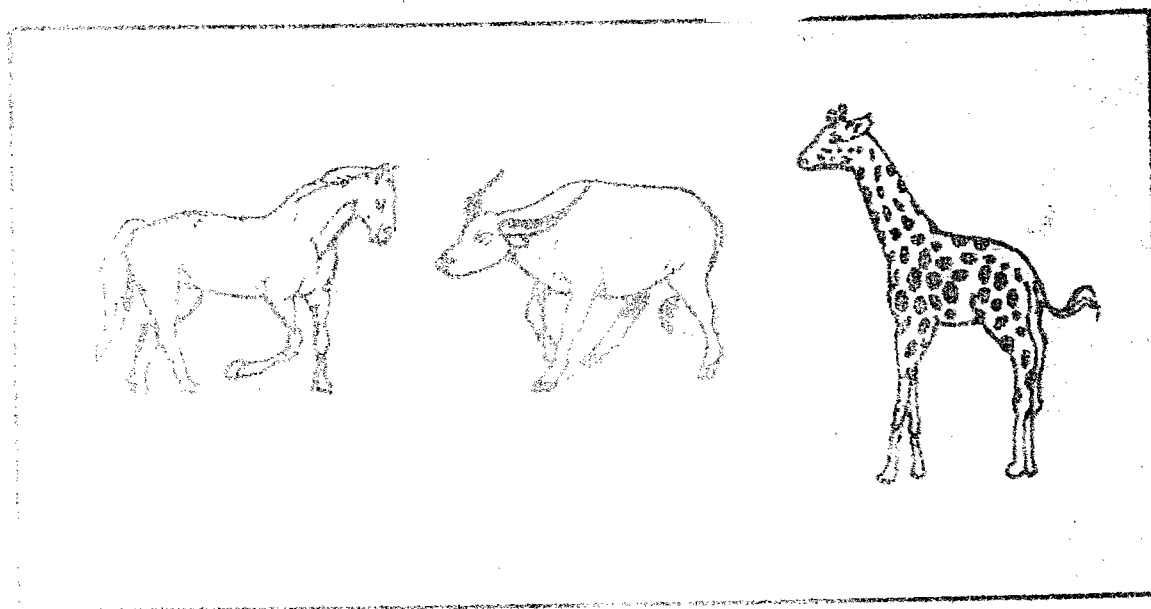
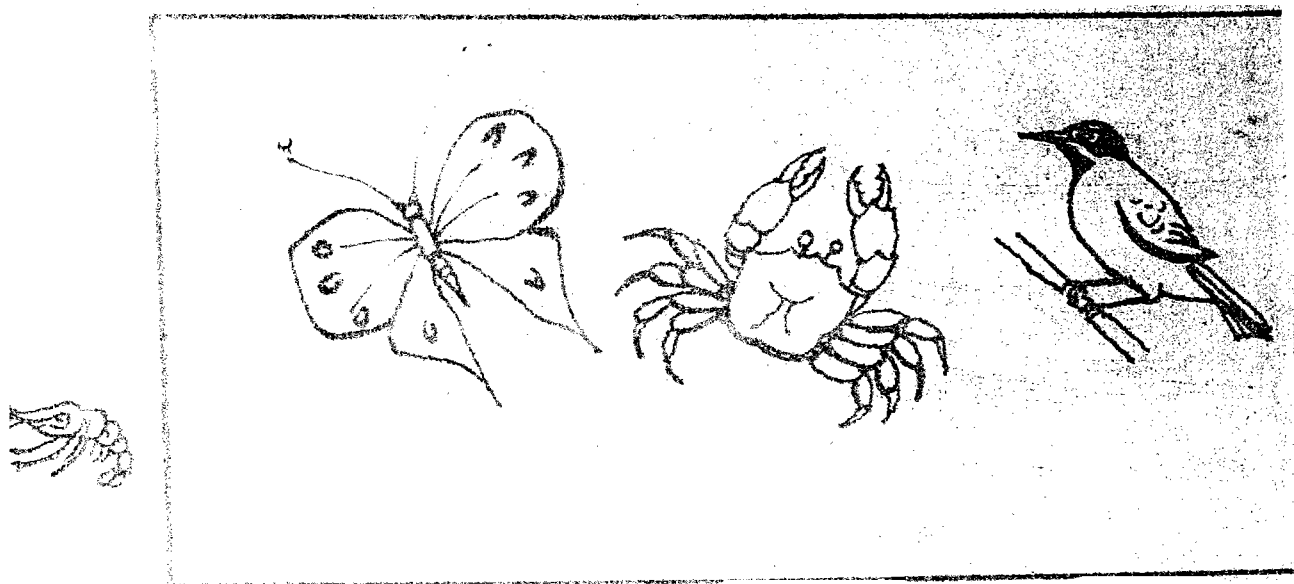
ชื่อ.....อายุ.....ปี

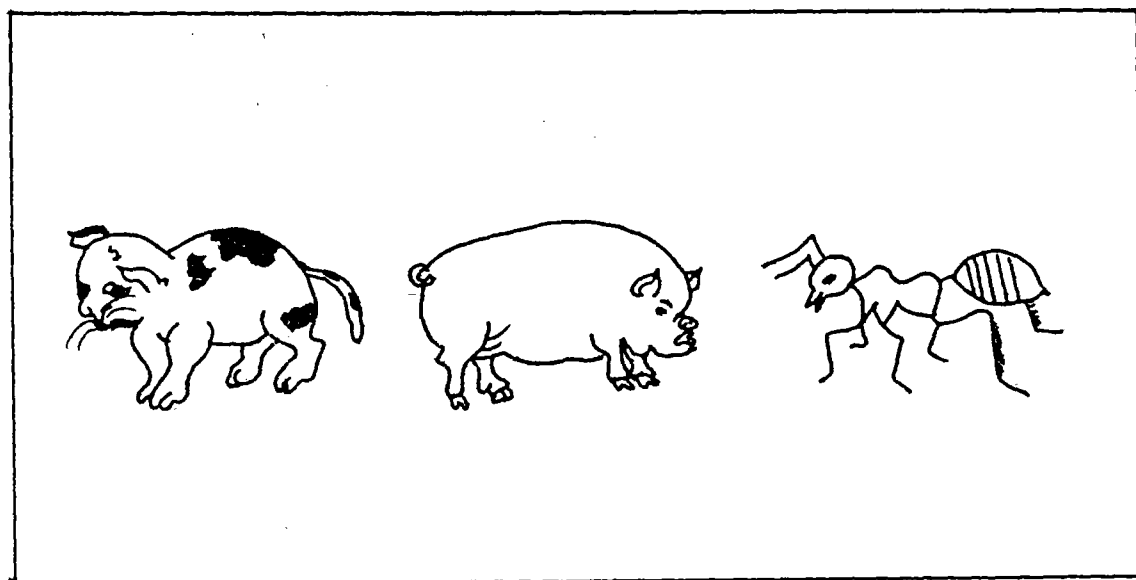
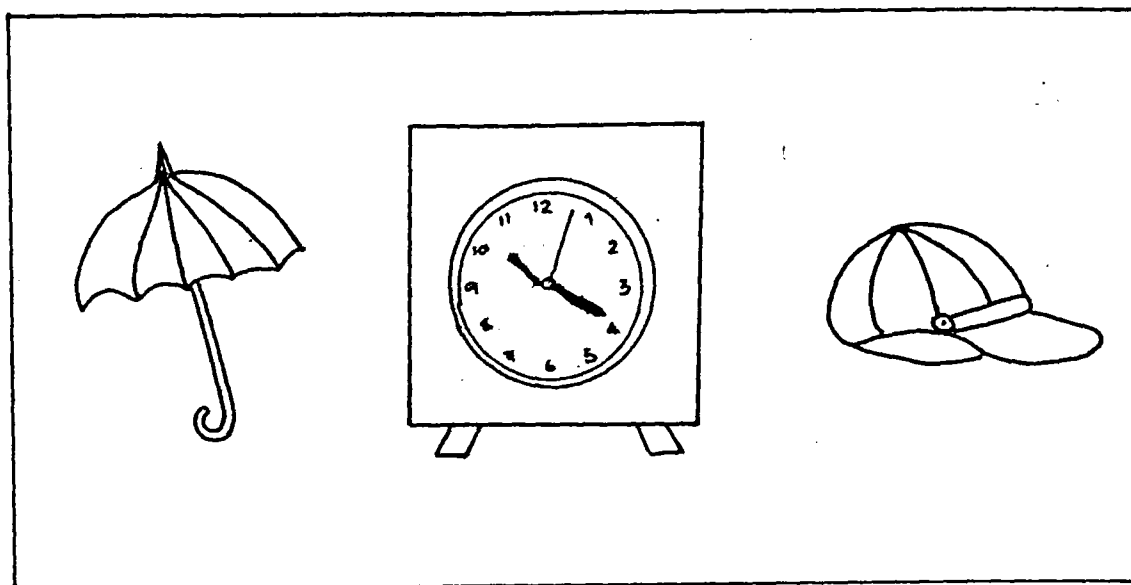
ชั้น.....พ.ศ.

คู่มือแบบทดสอบ
การฟังคำสั่งของ เด็กปฐมวัย
ฉบับที่ 2

ผู้ดำเนินการสอน

ผู้ช่วยผู้ดำเนินการสอน

ผู้ดำเนินการสอน

นักเรียนเปิดหน้าแรกจะเป็นกระดาษสี่เหลี่ยม

เก็บคู่มือนักเรียนเปิดหน้าให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องช่วยแนะนำ
ให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนคู่มือข้อข้าง

จะเห็นภาพโทรทัศน์ ปากกา และตู้

ให้นักเรียนเขียนจากภาพ x ที่ภาพโทรทัศน์

โยงเส้นจากภาพโทรทัศน์ไปที่ภาพปากกา

ห้วงกลม ล้อมรอบภาพตู้ ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนคู่มือข้อนอก

จะเห็นภาพคนนั่งด้วย กบ และนก

ให้นักเรียนเขียนจากภาพ x ที่คนนั่งด้วย

ห้วงกลม ล้อมรอบภาพกบ

โยงเส้นจากภาพกบไปที่ภาพนก ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ช่วยผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ดำเนินการสอบ

เปิดหน้าต่อไป เป็นกระดาษสีชมพู

เตือนนักเรียน เปิดหน้าให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องช่วยแนะนำ
ให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนเปิดข้อ ๑

จะเห็นภาพเคียง กระดาษคันไม้ และเขียน

นักเรียนโยงภาพเคียงไปที่เขียน

เขียนกากบาท x ที่ภาพเขียน

ทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพกระดาษคันไม้ ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนดูข้อ ๒

จะเห็นภาพ หมู ม้า และควาย

ให้นักเรียนทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพหมู

โยงเส้นจากภาพหมูไปที่ภาพม้า

เขียนกากบาท x ที่ภาพควาย ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอน

ผู้ช่วยดำเนินการสอน

ผู้ดำเนินการสอน

นักเรียนเปิดหน้าต่างออกไป เป็นกระดานสี่เหลี่ยม

เดินดูนักเรียนเปิดหน้าต่างให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้อง
ช่วยแนะนำให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนคนที่ห้า

จะเห็นภาพนก ปลา เบิก และนก

ให้นักเรียนห้วงกลม ○ ล้อมรอบภาพนก

โยงเส้นจากภาพนกไปที่ภาพปลา

เขียนกากบาท x ที่ภาพนก

ห้วงกลม ○ ล้อมรอบภาพเบิก ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนคนที่ห้า

จะเห็นภาพแมว หมู ช้าง และนก

ห้วงกลม ○ ล้อมรอบภาพแมว

เขียนกากบาท x ที่ภาพหมู

โยงเส้นจากภาพหมูไปที่ภาพนก

ห้วงกลม ○ ล้อมรอบภาพช้าง ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอน

ผู้ช่วยผู้ดำเนินการสอน

ผู้ดำเนินการสอน

นักเรียนเปิดหน้าต่อไป เป็นกระดานสีฟ้า

เชิญนักเรียนเปิดหน้าให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องช่วยแนะนำ
ให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนคู่ที่ ๑

จะเห็นภาพ หนู วาว กระจก และหนู

ให้นักเรียนเขียนถากบาท x ที่ภาพหนู

โยงเส้นจากภาพหนูไปที่ภาพกระจก

ห้วงกลม ○ อ้อมรอบภาพหนู

เขียนถากบาท x ที่ภาพวาว ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนคู่ที่ ๒

จะเห็นภาพปลา เป็ด ไก่ และกระจก

ให้นักเรียนเขียนถากบาท x ที่ภาพปลา

โยงเส้นจากภาพเป็ดไปที่ภาพไก่

ห้วงกลม ○ อ้อมรอบภาพกระจก

เขียนถากบาท x ที่ภาพไก่ ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

ผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ช่วยผู้ดำเนินการสอบ

ผู้ดำเนินการสอบ

นักเรียนเปิดหน้าต่างไป เป็นกระดานสีขาว

เดินดูนักเรียนเปิดหน้าต่างให้ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องช่วยแนะนำ
ให้เปิดให้ถูกต้อง

นักเรียนที่ชั้นนอก

จะเห็นภาพเสือ แวนตา ทา และผีเสื้อ

ให้นักเรียนโยงเส้นจากภาพเสือไปที่ภาพผีเสื้อ

เขียนกากบาท x ที่ภาพผีเสื้อ

ทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพเสือ

ทำวงกลม ○ ล้อมรอบภาพแวนตา ลงมือทำได้

(ใช้เวลา 1 นาที)

นักเรียนที่ชั้นปลา

จะเห็นภาพต้นไม้ ดอกไม้ กระจ่างต้นไม้ และใบไม้

ให้นักเรียนเขียนวงกลม ○ ล้อมรอบภาพต้นไม้

เขียนกากบาท x ที่ภาพดอกไม้

โยงเส้นจากภาพกระจ่างต้นไม้ไปที่ภาพใบไม้

เขียนกากบาท x ที่ภาพกระจ่างต้นไม้ ลงมือทำได้

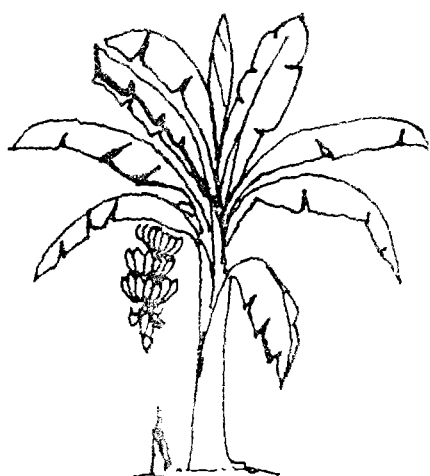
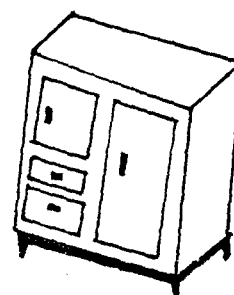
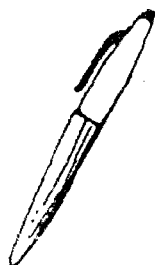
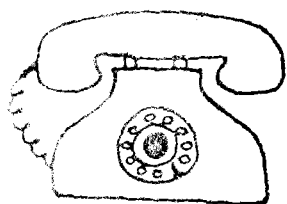
(ใช้เวลา 1 นาที)

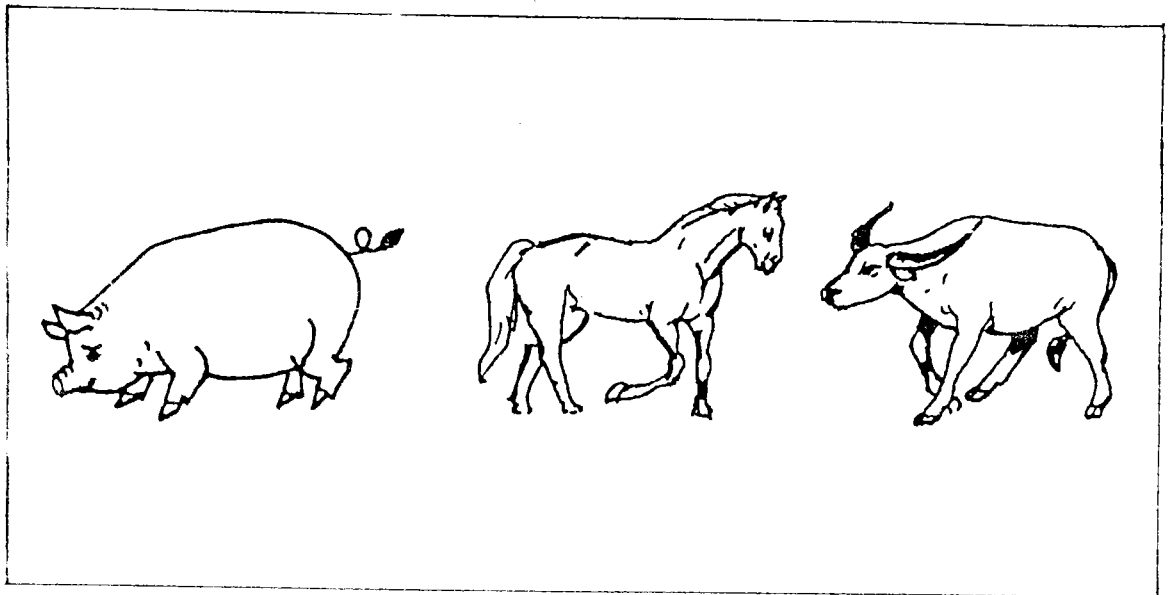
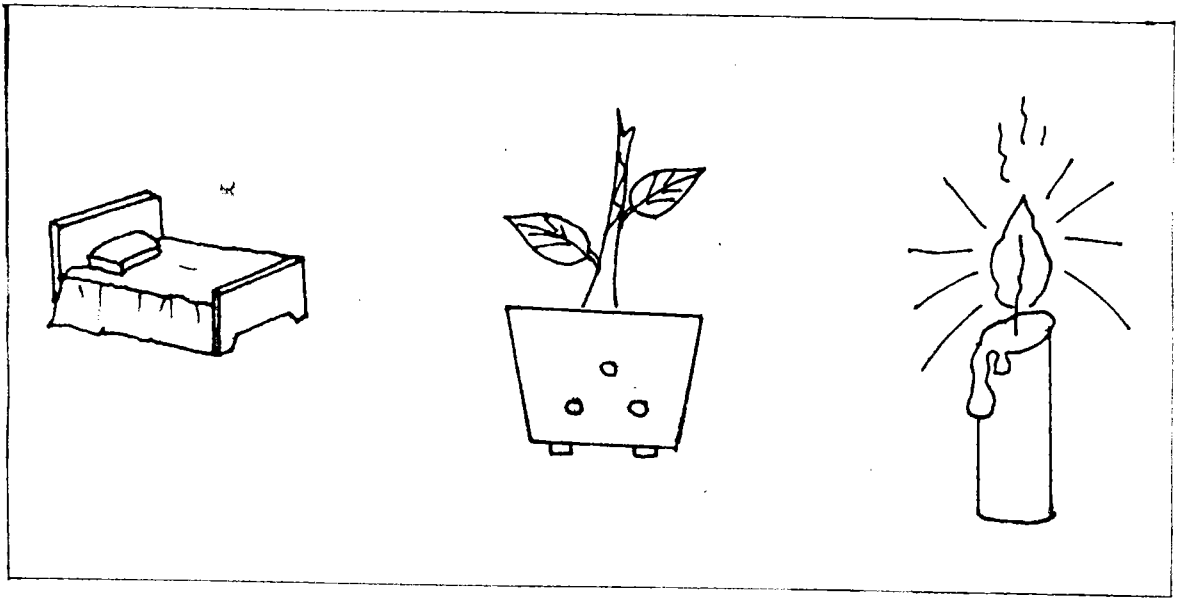
แบบทดสอบการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย

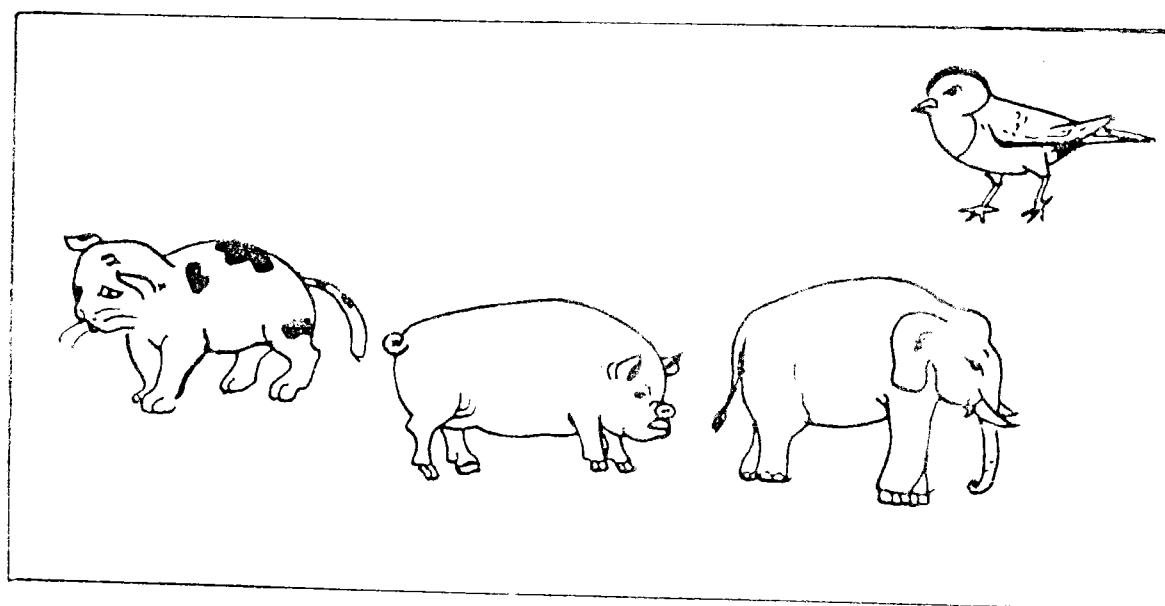
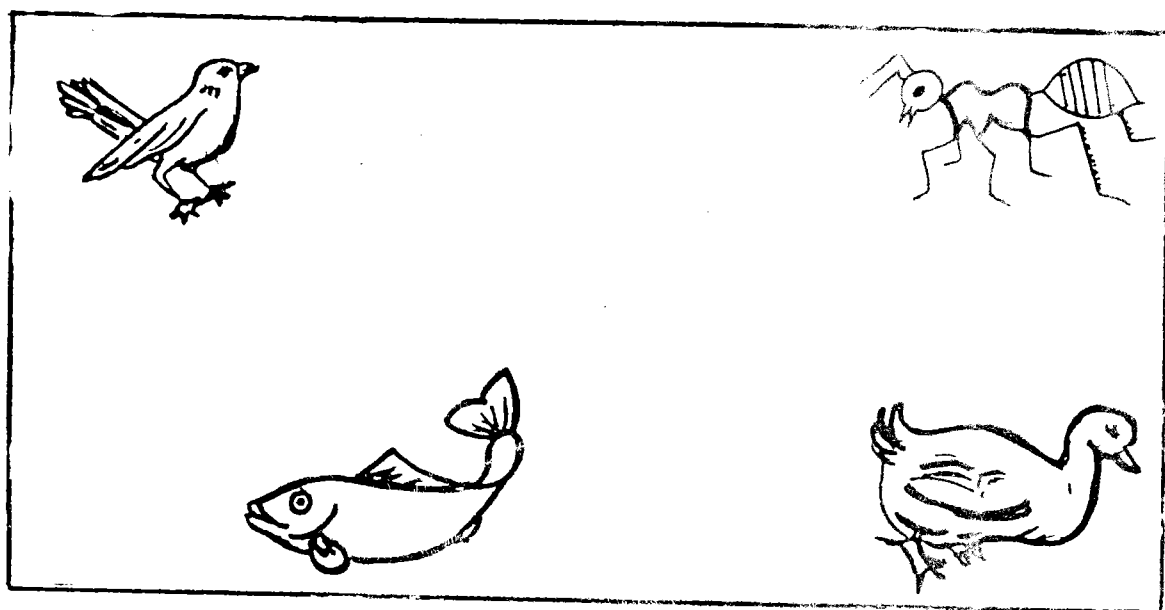
ฉบับที่ 2

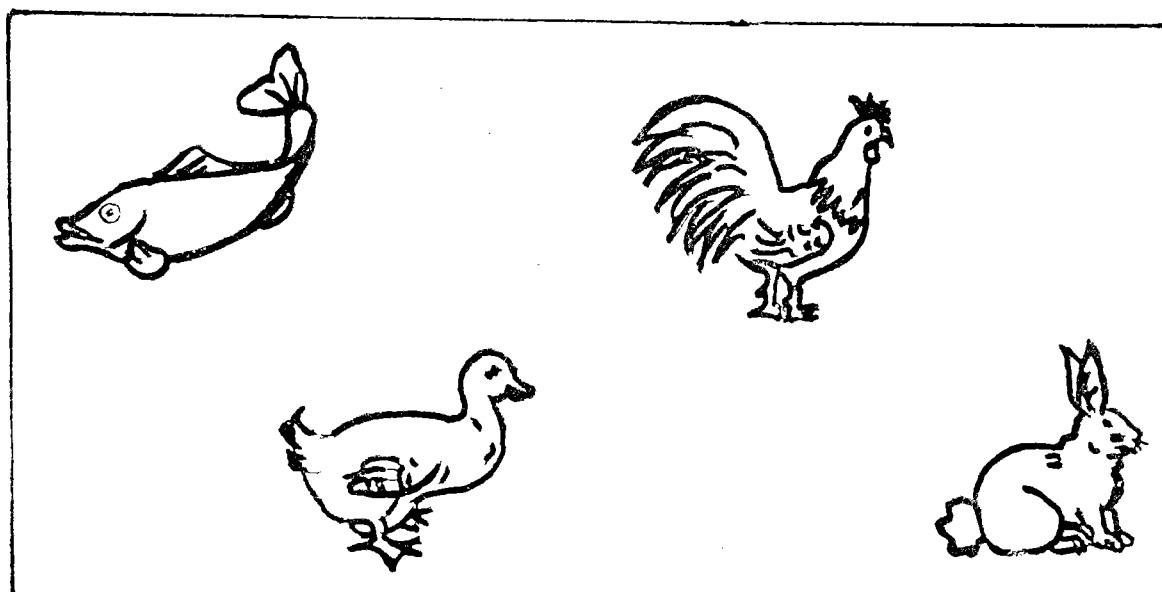
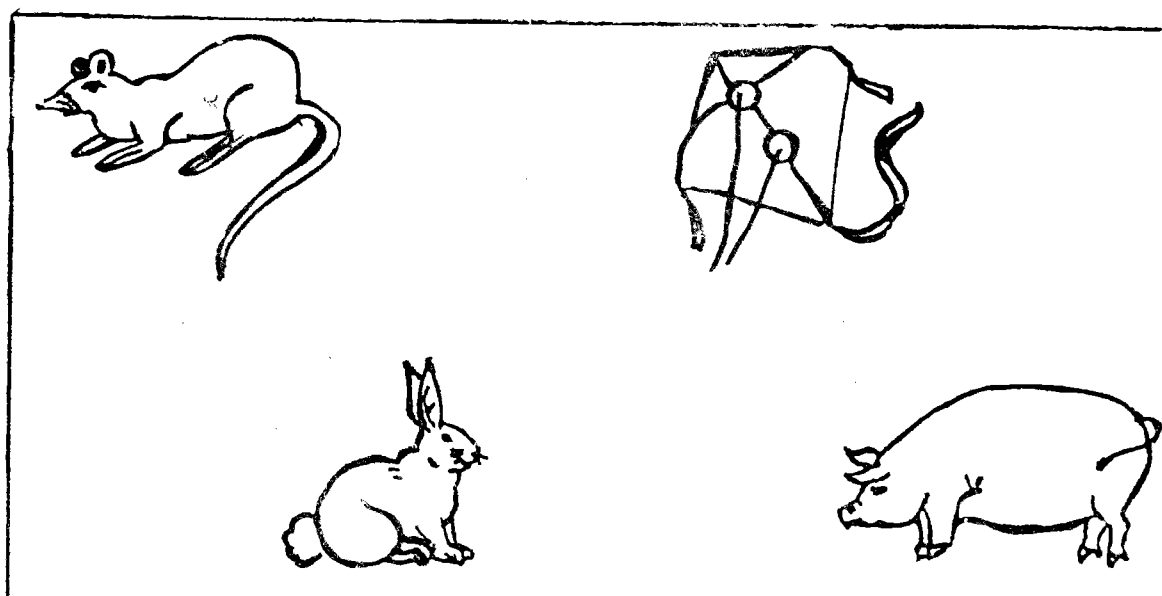
ชื่อ.....อายุ.....ปี

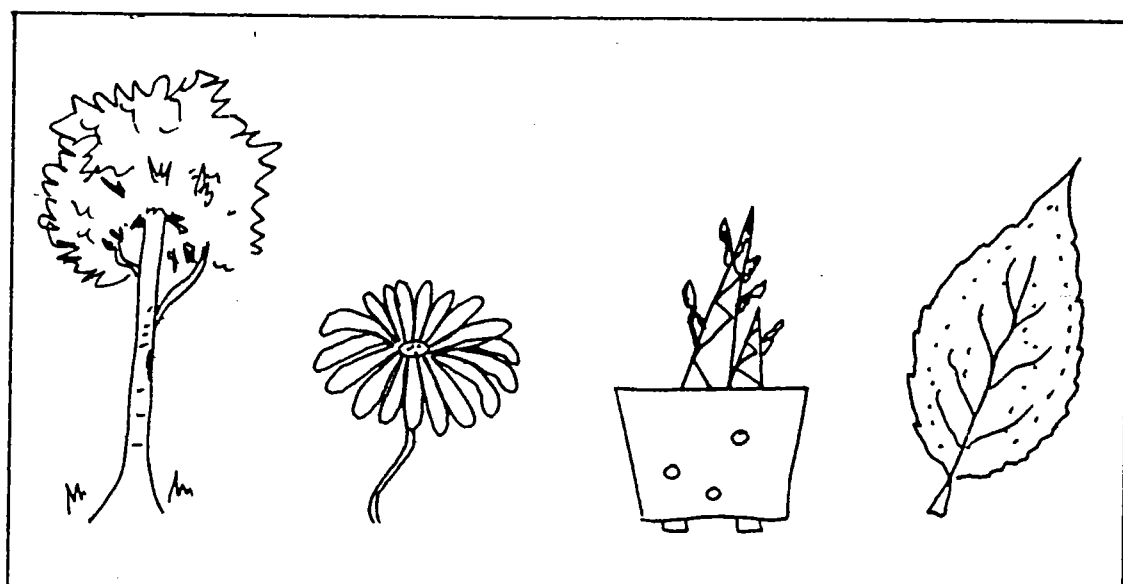
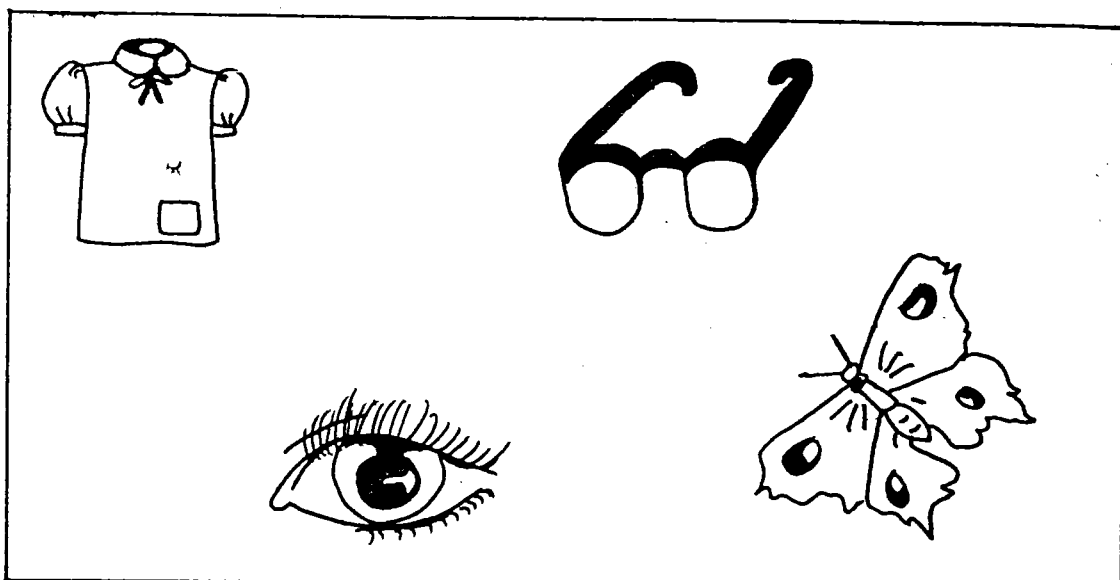
ชั้น.....พ.ศ.

ภาคผนวก ค

นิทานเสริมศตีกาหัง

เรื่อง	ข้อ
1	ช่วยจิกควาย ✓
2	เสื้อชุดสวยของตัก
3	เมื่อจบเช้าเมือง
4	ผีเสื้อน้อย
5	คุณแม่ เกือบแล้ว
6	กอนหินวิเศษ
7	คุณป้าใจดี
8	น้องเอไม่ฟังครู
9	ทราบใจราย
10	คนขบถบรรพบุรุษเสีย
11	ของรางวัลจากนางฟ้า
12	ตนเป็นคนดีแล้วครับครู
13	ปลาฉลามใจดี
14	เชือกผูกกรองเทาทำเหตู
15	ยี่ราฟเป็นหวัด
16	เจ้าเตี้ยหัวโน
17	ชอบทำดี
18	น้องกอยจอมซน
19	เด็กชายขาวไม้ไคร้รางวัล
20	ดอกไม้งามให้โชค

นิทานเรื่อง "ช่วยจิกควย"

ที่บ้านหลังหนึ่งเจ้าของบ้านเป็นคนไม่มีระเบียบ ปลอมานให้เลอะเทอะ เมื่อรับประทาน
อาหารเสร็จแล้วไม่ได้ปัดภาชนะให้มันสะอาด บางทีช้อนอาหารที่ ๆ มาแล้ววางไว้ไม่นำไปใส่ตู้หรือเก็บ
ให้เรียบร้อย ดังนั้นจึงเป็นโอกาสดีของหนูที่เข้ามาอาศัยอยู่ในบ้าน และเมื่อไม่นานมานี้เอง
มีหนูตัวหนึ่งออกลูกมา 2 ตัว พี่ชอโต น้องชอจิก หนูทั้งสามตัวแม่ลูกอาศัยอยู่ในลังเก็บของเก่า
ที่บ้านหลังนั้น โตเป็นหนูเรียบร้อย เวลาแม่มอกและเพื่อนอะไรก็ตั้งใจฟังจนเข้าใจ แม่ชนะเล่นก็
จะหยุกเล่น หันมาฟังแม่มอก ส่วนจิกเป็นหนูซุกซนมาก เวลาแม่มอกอะไรก็ไม่ตั้งใจฟัง จะหัน
ไปทางอื่นหรือไปวิ่งเล่นทั้ง ๆ ที่ฟังแม่มอกยังไม่จบ หรือไม่ก็แย้งทุกเป็นประจำ ครั้งนี้ก็เช่นกัน
ขณะที่แม่มอกกำลังพูดว่า "ลูก ๆ ค่ะนี่เราจะมีอาหารอร่อย ๆ กินกัน แกล้ม ๆ ทองระว่างกับคักให้คั
นะจะ เจ้าของบ้านเขามักจะวางกับคักไว้ตามซอกตู้ ซาโคะ" จิกฟังยังไม่ทันจบความก็รีบ
กระโดดออกไปคม ๆ ตามซอกตู้ ควยเกรงว่าพี่โตจะแย่งอาหารไคไปก่อนควยความรีบร้อนและ
ซาดความระมัดระวัง จึงทำให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันขึ้น ทันใดนั้นกับคักก็ตกลงมาทับเอา
หางของจิกไว้ จิกตกใจมากจึงร้องขึ้นควยความเจ็บปวด ส่งเสียงร้องลั่น "แม่ช่วยจิกควย"
แม่และโต ซึ่งหาอาหารอยู่ใกล้ ๆ ก็วิ่งมาช่วยคักจิกให้หลุดออกมาจากกับคัก ทำให้หางของจิก
ซาดไป จิกรู้สึกเจ็บและเสียใจมาก แม่จึงพูดขึ้นว่า "แม่เคื่อนลูกแล้วไม่ใช่หรือว่าให้ระว่างกับคัก
แกล้มไคไคฟังเอาแคว้งเล่นซุกซน ลูกก็ตองเป็นหนูหางควนอย่างนี้ละ กล้วยาพี่โตเซชิ เขา
คอยฟังแม่มอกจนจบและเข้าใจ จึงไม่ตองเป็นหนูหางควน คอไปครวหนางจงฟังแม่ให้จนนะ
จะไคไคตองเจ็บคักอีก นี่คั้นะที่กับคักทับแควปลายหางของลูกเท่านั้น ถ้าหันตัวลูกก็จะไม่มีชีวิตอยู่
กับแม่และพี่โตอีก จงจำไว้นะลูก" ทั้งแคว้นมาจิกเป็นหนูที่ตั้งใจฟังแม่มอกจนจบทุกครั้ง จิกจึงไค
รับคำชมจากแม่และพี่โตเสมอ

นิทานเรื่อง "เสื้อชุดสวยของติก"

เช้าวันหนึ่งอากาศแจ่มใส นกพากันร้องเพลงและบินไปบินมา ทุกและติกได้ชุดใหม่ ที่คุณแม่ซื้อให้แล้วออกไปเดินเล่นในสวนดอกไม้ข้างบ้าน ทั้งสองคนเดินชมดอกไม้ ทุกชอบดอกมะลิ ส่วนติกชอบดอกกุหลาบ ทุกกับติกเก็บดอกไม้มาเก็บไว้ในตะกร้า เพื่อไว้ให้คุณพ่อ คุณแม่ หลังจากนั้นก็ชวนติกไปเล่นน้ำทะเลเล็กๆ ข้างแปลงดอกกุหลาบ เมื่อติกเดินไปหยิบปลา มองเห็นปลาในบ่อสวยงามมาก จึงร้องเรียก "พี่ทุกมานี่สิ มาดูปลาเร็ว ๆ" พี่ทุกก็ตอบว่า "จะ จะ พี่จะไปเที่ยววันไหนละ"

บังเอิญคุณแม่เดินออกมาพอดี จึงร้องเตือนว่า "ลูกทุก ลูกติก อย่าเกาะราวสะพาน นะจะ ราวสะพานมันขรุขระ แม่ยังไม่ได้อธิบายมาซ่อม ประเดี๋ยวจะตกลงไป" ทุกหยุดเดินหันมาฟัง แม่พูด ส่วนติกไม่ไ้ฟัง เพราะมันอยากดูปลาเพลิน จึงเกาะราวสะพานและชะโงกหน้าออกไป ทันใดนั้นก็เกิดเสียงดัง "โครม" นึกในสระแตกกระจาย พร้อมกับเสียงร้องด้วยความตกใจของติก ว่า "คุณแม่ช่วยติกด้วย" ทกลงไปในสระน้ำ ทั้งเปียกและสกปรกหมดทั้งตัว ติกขึ้นจากสระน้ำ ไม่ได้ ทุกกับแม่จึงช่วยดึงติกขึ้นมาจากสระเสื้อของติกขาดหลายแห่ง เพราะถูกไม้เกี่ยวและยังสกปรกอีกด้วย แม่เห็นดังนั้นจึงพูดว่า "แม่บอกแล้วใช่ไหมว่าอย่าเกาะราวสะพาน" ติกทำหน้างง แม่จึงพูดต่อไปว่าลูกคงไม่ได้ตั้งใจฟังละสิ" ติกไม่ตอบ คุณแม่เห็นติกยืนก้มหน้านิ่ง จึงพูดขึ้นมาว่า "ต่อไปติกต้องตั้งใจฟังนะว่าแม่พูดอะไร" เอาทุกไปช่วยน้องหนอย หนอยไปอาบน้ำ แต่งตัวใหม่ กินขนมอร่อยของติกเท่านั้น ถ้าทุกตกลงไปด้วยแล้วละก็ ต้องเสียเวลาซ่อมเสื้อทั้ง 2 ตัว แม่คงไม่มีเวลาทำอาหารอร่อย ๆ ให้ลูกทั้งสองรับประทานเป็นแน่ จำไว้เป็นบทเรียนนะลูก" ติกกล่าวขอโทษที่ไม่ได้ฟังคุณแม่ แล้วรีบไปอาบน้ำสระผม พยายามคิดในใจว่าจะเป็นเด็กดี และตั้งใจฟังคุณแม่ตลอดไป จะไม่ให้เป็นเช่นนั้นอีก

นิทานเรื่อง "เมื่อจิบเข้าเมือง"

พอนกและแม่มกมีลูก 2 ตัว ชื่อจิบและจอน จิบเป็นนกที่ขี้กลัวมาก ส่วนจอนเป็นนก
เรียนร่อย เช้าวันหนึ่งจิบขออนุญาตแม่ไปเที่ยวในเมืองหลวงกับจอน แม่มกอยู่ลึกๆ จึงอนุญาต
ให้จิบและจอนไปเที่ยว แต่แม่มกเตือนก่อนที่ลูกนกทั้ง 2 ไปว่า "เวลาไปเที่ยวชมดอกไม้
จิกแมลงเสนาได้ แต่อย่าบินเข้าไปใกล้เด็กผู้ชายในเมืองหลวง จะเป็นอันตราย เพราะเด็ก
พวกนั้นมันสติตกสำหรับยิงนกอยู่" ขณะที่แม่มกกำลังพูดอยู่นั้นจิบไม่สนใจฟัง ส่วนจอนสนใจฟังที่แม่มก
เมื่อแม่มกจบแม่มกจึงถามลูกทั้ง 2 ว่า จิบ จอน เข้าใจแล้วใช่ไหมลูก ทั้งจิบและจอนทางพูด
พร้อมกันว่า "เข้าใจแล้วจะแม่" แม่มกจึงพูดว่า "ถาอย่างนั้นก็ไปเถอะจะได้รีบกลับแม่เป็นห่วง"

ระหว่างทางบังเอิญพบเด็กผู้ชายกลุ่มหนึ่งเดินผ่านมา ในมือของเด็กผู้ชายกลุ่มนั้นมี
หนังสือที่ใช้อยู่กันอยู่ จอนนึกถึงคำพูดของแม่ จึงบินหนีออกห่าง ๆ ส่วนจิบบินเข้าไปใกล้ ๆ
ด้วยความอยากรู้อยากเห็น โดยไม่คิดฟังคำห้ามของจอน เมื่อเด็กผู้ชายกลุ่มนั้นเห็นจิบ จึงยก
หนังสือที่ขึ้นยิงจิบกระสุนเฉียดปีกไปนิดเดียว ดังนั้นจิบจึงบินหนีกลับมานไปพร้อมกับจอน โดยที่
ยังไม่ทันได้เข้าไปในเมืองหลวงเลย เมื่อกลับถึงบ้านจอนก็เล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้
แม่ฟัง แม่มกจึงพูดว่า "แม่มกกลัวแล้วใช่ไหมว่าให้ระวังเด็กผู้ชายในเมืองหลวงมีอันตรายมาก"
จิบเถียงว่า "แม่มกไม่เคยบอกกันจะ ถ้าบอกจิบคงจะได้ยินนะสิ" จอนจึงพูดว่า "บอกดีตอนแม่มก
จิบไม่ตั้งใจฟังเอง จิบมัวใจลอยคิดอะไรอยู่" แม่มกจึงพูดว่า "เอาละคราวต่อไปคงตั้งใจฟัง
ให้ทันลูก จะใครว่าแม่มกอะไรบาง โชคดีนะที่จิบได้รับบาดเจ็บเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ถ้า
จอนไม่เตือนละก็ จิบอาจบาดเจ็บถึงตายได้ จิบพูดว่า "จะ ต่อไปจิบจะตั้งใจฟังแม่มกทุกอย่าง"
ทั้งแถมจิบก็เป็นลูกนกที่น่ารักของพ่อแม่ตลอดมา

นิทานเรื่อง "ผีเสื้อน้อย"

บ้านหลังน้อยของลุงชวยปลูกอยู่ริมน้ำ รอบ ๆ บ้านมีดอกไม้มากมายชนิด เช่น ดอกบานชื่น ดอกดาวเรือง ดอกบานไม่รู้โรย ดอกกุหลาบและดอกไม้อื่น ๆ มากมาย เวลากลางวันดอกไม้ต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งกลิ่นหอม ทำให้ลุงชวยนอนหลับสบาย และชื่นชมมาด้วยความสดชื่น

ลุงชวยพาแต่เช้าทุกวันเพื่อเก็บดอกไม้ไปขายที่ตลาด ลุงชวยเห็นผีเสื้อมากวน้ำหวานจาก เกสรดอกไม้ทุกวัน วันหนึ่งผีเสื้อน้อยบินเข้ามาพบสวนดอกไม้ของลุงชวย เห็นดอกไม้สวยงามและ ส่งกลิ่นหอม ผีเสื้อน้อยจึงนำไปเล่าให้แม่และพี่ฟัง เมื่อพี่ได้ฟังดังนั้นจึงพูดกับผีเสื้อน้อยว่า "ถ้าจะไปสวนดอกไม้อีกสวนที่ไปก่อนจะ" แม่ได้ยินดังนั้นจึงพูดกับลูกทั้ง 2 ตัวว่า "นี่ลูกรักถ้าจะไป สวนดอกไม้ของระว่างตัวให้กันนะ เพราะคนปลูกดอกไม้เขาจะฉีดยาป้องกันไม่ให้หนอนมากัดกินใบและ ดอกไม้ พืชของยาจะเป็นอันตรายแก่ลูกโคจะ" พี่จึงถามแม่ว่า "แล้วเราทั้งสองจะระว่างตัวได้อย่างไร จะแม่" แม่จึงบอกว่า "ฟังให้ทันลูก" ขณะที่แม่กำลังพูดอยู่นั้นผีเสื้อน้อยไม่ได้ตั้งใจฟัง มันแค่ กระพือปีกบินเล่นอยู่ แม่จึงพูดขึ้นว่า "ผีเสื้อน้อยฟังแม่ก่อนกำลังจะบินไปไหนละ" ผีเสื้อน้อยตอบ แม่ว่า "จะ ๆ ... กำลังฟังแม่อยู่แล้ว ขณะที่ผีเสื้อน้อยพูดไปก็ขยับปีกบินเล่นเหมือนเดิม ทำให้ผีเสื้อน้อยฟังแม่พูดไม่รู้เรื่อง ส่วนที่ตั้งใจฟังแม่ทุกคนจบ และจำคำพูดของแม่ที่เตือนว่า "ถ้าลูกคือน้ำหวานที่มียาพิษนาน ๆ จะทำให้ลูกนั้นงงและสับสนได้ แล้วลูกจะกลับมาหาแม่อีกไม่ทันลูก"

เช้าวันรุ่งขึ้นผีเสื้อทั้ง 2 ตัวรีบไปบอกลาแม่เพื่อที่จะไปคือน้ำหวานดอกไม้ในสวนของลุงชวยทันที "โอโฮดอกไม้สวย ๆ หอม ๆ เยอะแยะเต็มไปหมด ผีเสื้อน้อยร้องออกมาด้วยความกึกใจ พี่บอกว่า "อย่าลืมที่แม่สั่งนะ" แต่ผีเสื้อน้อยไม่สนใจฟังบินจากดอกไม้โน้นไปดอกไม้โน้นแล้วก็บินไปเรื่อย ๆ อย่างสนุกสนาน เป็นเวลานานพอสมควร พี่เสื้อคิดว่าจะกลับได้ แล้วจึงบินไปหาผีเสื้อน้อย เพื่อจะชวนผีเสื้อน้อยกลับบ้าน โดยมีนกหวายหลายรอบจนเหนื่อยอ่อน แต่ก็ยังไม่เห็นผีเสื้อน้อยสักที ปากก็ร้องเรียกว่า "ผีเสื้อน้อยกลับบ้านเถอะ จะมีคแล้วเดี๋ยวแม่เป็นห่วง" แต่ก็ไม่ได้ยินเสียงตอบจากผีเสื้อน้อยเลย ทันใดนั้นสายตาของพี่เสื้อก็มองลงไปที่โคนไม้มีดอกไม้สีแสดต้นหนึ่งผีเสื้อตัวใหญ่มากที่เห็นผีเสื้อน้อยนอนสลบอยู่ จึงคิดได้ทันทีว่าผีเสื้อน้อยไม่ได้ฟังคำสอนของแม่ถึงได้เป็นเช่นนี้และจะต้องหาวิธีช่วยผีเสื้อน้อยให้ได้ พี่เสื้อจึงรีบบินไปหาแม่อย่างรวดเร็ว

และพาแม่มาช่วยกันหามผีเสื้อน้อยกลับบ้าน พอมาถึงบ้านไม่นาน ผีเสื้อน้อยก็ฟื้นขึ้นมา พร้อมกับบอกความจริงกับแม่และพี่ว่า "ผีเสื้อน้อยปวดหัวและมึนงงไปหมดเลย คงเป็นเพราะผีเสื้อน้อยไม่ได้ตั้งใจฟังคำเตือนของคุณแม่ เช็กแล้วจะ ท้อไปนี้ผีเสื้อน้อยจะท่องตั้งใจฟังแม่ทุกครั้งจะได้ไม่เป็นเช่นนี้อีก ขอขอบคุณแม่และพี่ช่วยชีวิตผีเสื้อน้อยไว้ได้" ตั้งแต่นั้นมาผีเสื้อน้อยตั้งใจฟังแม่และพี่ทุกเสมอ จึงไม่มีอันตรายและอยู่กันอย่างมีความสุข

นิทานเรื่อง "คุณแม่เฒ่านแล้ว"

ทุก ๆ เย็นคุณแม่ของก๊วยและกอมจะทำอาหารอร่อย ๆ ให้ทุกคนในบ้านรับประทานกัน ส่วนลูกทั้ง 2 คือ ก๊วยกับกอม จะพากันวิ่งเล่นในสนามอย่างสนุกสนาน วันนั้นก็เช่นเดียวกัน ขณะที่ก๊วยกับกอมกำลังวิ่งเล่นอยู่นั้น คุณแม่อยู่ในครัวกำลังเตรียมอาหาร เติมน้ำของคุณแม่ไปปิด เอาแกนน้ำหอมบนโต๊ะทุกแท่ง ทั่วความเป็นห่วงลูก คุณแม่จึงร้องบอกก๊วยและกอมด้วยเสียง อันดังว่า "ก๊วยและกอมอย่าเพิ่งเปิดประตูเข้ามาในครัวนะลูก แม่ทำแกงแตกไว้" แล้วคุณแม่ก็ เดินไปหยิบไม้กวาดเพื่อจะมากวาดเศษแกงนั้น กอมก็มาฟังคำเตือนของคุณแม่ แต่ก๊วยไม่ฟัง เพราะกำลังวิ่งเล่นอยู่ ขณะนั้นก๊วยกระหายน้ำ จึงรีบวิ่งเข้าไปในครัวเพื่อจะหยิบน้ำในตู้เย็นดื่ม พอกอมร้องเตือนน้องว่า "ก๊วย คุณแม่บอกอย่าเพิ่งเข้าไป" แต่ก๊วยไม่ฟังจึงวิ่งต่อไป และอีก ไม่นานก๊วยก็ร้องด้วยเสียงดังว่า "โอ๊ยเจ็บจัง คุณแม่ครับช่วยด้วย" คุณแม่กำลังจะเดินมากวาด เศษแกง เมื่อเห็นดังนั้นจึงรีบวิ่งเข้ามาและพาก๊วยไปทำแผล

เมื่อทำแผลเสร็จคุณแม่ก็พูดว่า "ทำไมไม่ระวังทั้ง ๆ ที่แม่ได้เตือนแล้ว เห็นไหมพี่กอม เขาทองเจ็บเหมือนลูกหรือเปล่า" ก๊วยนั่งหน้าเศร้า คุณแม่จึงเดินไปกวาดเศษแกง ก๊วยเงยหน้า พูดกับพี่กอมว่า "ก็คุณแม่ไม่ใช่บอกกันว่ามีแกงแตกอยู่ในครัว" เมื่อกอมได้ยินเช่นนั้นก็พูดว่า "นี่น้องก๊วย คุณแม่เฒ่านแล้วแต่ก๊วยไม่ตั้งใจฟังเอง พี่กอมเตือนอีกครั้ง ก๊วยก็ไม่ฟังอีก จึงเหยียบ เศษแกง แลจะโงะโงะอะไรละ" ก๊วยรู้สึกเสียใจมากของอควังเล่นไปหลายวัน และก๊วยจึงเป็นเด็ก ที่ตั้งใจฟังคำเตือนของคุณแม่และคนอื่น ๆ ตลอดมา

"ขอบคุณมากที่กรุณาบอก ไม่เช่นนั้นฉันคงอดได้ก่อนหินวิเศษเป็นแน่" ว่าแล้วกระรอกก็ทำตามที่
 กระต่ายบอกทันที แล้วทั้งสองจึงเทน้ำลงไปที่ก้อนหิน ทันใดนั้นก็มีสิ่งประหลาดเกิดขึ้น คือมีก้อนหิน
 วิเศษ 2 ก้อน สวยงามมาก ปรากฏขึ้นบนก้อนหินรูปดวงจันทร์นั้น กระต่ายและกระรอกก็เห็น
 และดีใจเป็นที่สุด จึงแบ่งก้อนหินวิเศษกันคนละ 1 ก้อน แล้วก็ออกเดินทางท่องเที่ยวไปตามที่
 ต่าง ๆ ใต้อย่างปลอดภัย กระรอกก็ภูมิใจในใจว่าการตั้งใจฟังมีประโยชน์อย่างนี้เอง คราวต่อไปจะ
 ตั้งใจฟังให้มาก

นิทานเรื่อง "คุณป้าใจดี"

เช้าวันหนึ่ง คุณพ่อ คุณแม่ พาลูก 2 คน ซอยกับแม่ไปเที่ยวชายทะเล เมื่อถึงชายทะเลก็เป็นเวลาบ่ายทุกคนเหนื่อยจากการเดินทางไกล จึงพากันไปพักผ่อนและรับประทานอาหาร เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้วคุณพ่อก็พูดขึ้นว่า "เราไปเดินเล่นที่หาดทรายดีกว่านะ" ว่าคุณแม่ทุกคนก็พากันไปเดินเล่นที่ชายทะเล เมื่อเดินไปใกล้ๆ คุณแม่กับลูกทั้งสองว่า "ตอนนี้พอกับแม่เหนื่อยแล้ว ลูกจะกลับหรือยัง ไปเดินเล่นใกล้ๆ ที่พักของเราดีกว่า" ลูกทั้งสองจึงเดินกลับมาที่พักร่วมคุณพ่อคุณแม่ แต่คุณแม่ขออนุญาตเดินไปดูปลาในตู้ปลาที่อยู่ข้างๆ โต๊ะประชาสัมพันธ์ คุณแม่จึงบอกลูกทั้งสองว่า "ลูกรักทั้งสอง ถ้าดูปลาจนเบื่อแล้วเดินกลับมาที่ห้องพักละนะ อย่าเดินออกไปไกลนะลูกอาจจะหลงทางได้ เพราะเลยตู้ปลาออกไปมีคนมากและเป็นทางแยกด้วย" เมื่อคุณแม่พูดเสร็จคุณแม่บอกกับแม่ว่า "ไปไหนแล้วน้อง" แล้วเด็กทั้งสองก็เดินไปที่ตู้ปลาซึ่งใหญ่มาก ยืนและแอมดูปลากันอย่างเพลิดเพลิน นอกจากจะมีตู้ปลาแล้วยังมีตู้สัตว์ทางๆ และพืชที่อาศัยอยู่ในทะเลอีกด้วย เมื่อดูปลาแล้วคุณแม่ก็เดินต่อไปถึงสี่แยก พบผู้คนมากมาย ยืนมองสิ่งของทางๆ จนเพลิน ครั้นนึกขึ้นได้ว่าปล่อยน้องให้รออยู่ที่ตู้ปลาเพียงคนเดียวก็ตกใจมาก แต่คุณแม่ไม่สามารถหาทางกลับได้ เพราะผู้คนมากมาย จึงได้แต่ยืนร้องไห้ มีคุณป้าคนหนึ่งเดินเข้ามาหาคุณแม่แล้วถามว่า "หนูจ๋าหลงทางกับคุณพ่อ คุณแม่หรือจะ ป้าจะไปส่งให้หนูเดินมาจากไหนละ" คุณแม่ตอบเสียงสั่นว่า "ผมเดินมาใกล้ๆ ประชาสัมพันธ์ครับ จากตรงตู้ปลาใหญ่ครับ และผมปล่อยน้องไว้ที่ร้านคนเดียว" คุณป้าได้ยินดังนั้นจึงพาคุณแม่เดินกลับมาที่ร้านตู้ปลาและพบแม่กำลังยืนคอยอยู่ที่ใกล้ๆ ตู้ปลา

เมื่อแม่เห็นพี่ชายเดินมากับคุณป้าก็ถามว่า "พี่ไปไหนมา คุณแม่บอกแล้วใช่ไหมว่าไม่ให้เดินเลยไปจากร้านปลา หลงทางละสิ" ยืนพุกหนานแล้วหันไปพูดกับคุณป้าใจดีว่า "ขอบพระคุณครับคุณป้าที่กรุณาส่งผม ถ้าคุณป้าไม่ช่วย ผมคงจะแย่แน่ๆ"

ทั้งนี้คุณแม่ก็ได้นิเทศเรียนในชีวิตและคิดไว้ในใจว่าจะต้องตั้งใจฟังคุณแม่บอกทุกครั้ง

นิทานเรื่อง "น้องไอไม่ฟังครู"

เช้าวันหนึ่งเป็นวันเปิดเทอมวันแรก นักเรียนทุกคนนั่งอยู่ในห้องเรียนควยในหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสดี ครูมาลีเดินเข้ามาในห้องทั้งแต่เช้า พร้อมกับบอกนักเรียนทุกคนว่า "สวัสดีค่ะ เด็ก ๆ ที่น่ารักของครูทุกคน ครูมีข่าวดีจะบอกให้นักเรียนฟัง เด็ก ๆ ต้องตั้งใจฟังครู จะให้ทราบว่าครูพูดเรื่องอะไร" ขณะที่ครูพูดอยู่นั้นเด็กหญิงไอ ซึ่งปกติไม่ค่อยฟังครูพูด กำลังเล่นอย่างสงบและกินสออยู่ โดยไม่สนใจฟังครูพูด ครูจึงเตือนไວว่า "ไอตั้งใจฟังครูทุกคน" แล้วครูก็พูดต่อว่า "วันหยุดในสัปดาห์นี้ ซึ่งตรงกับวันเสาร์ครูจะพานักเรียนทุกคนไปเที่ยวเขาคินวนา ไปชมสัตว์ต่าง ๆ เราจะนำอาหารไปรับประทานร่วมกัน และมีการถ่ายรูปควย ครูจะเอากล่องไปถ่ายรูปเด็ก ๆ ทุก ๆ คน เย็นวันนั้นก่อนกลับบ้านขอให้ทุกคนไปรับจดหมายจากครู แล้วนำไปให้คุณพ่ คุณแม่ เพื่อคุณพ่อ คุณแม่ จะได้พาไปส่งไคณที่ เราจะนัดพบกันที่สะพานคานที่แม่น้ำคานที่แม่น้ำฮิโป เวลา 9 โมงเช้าวันเสาร์ สำหรับรายละเอียดครูได้เขียนไว้ในจดหมาย ที่แจกให้เรียนร่อยแล้ว ออ...อีกอย่างขอให้ทุกคนแต่งตัวสวย ๆ ควยนะ"

เช้าวันจันทร์ หลังจากเด็ก ๆ ไปเที่ยวเขาคินวนาในวันเสาร์เรียนร่อยแล้ว คุณครูก็นำรูปสวย ๆ ที่ครูถ่ายให้เด็ก ๆ คุณ เด็ก ๆ ทุกคนดูรูปกันอย่างสนุกสนาน ไอเห็นดังนั้นก็ร้องไห้แล้วพูดว่า "ทำไมไอไม่พบเพื่อน ๆ และไม่ได้อาหารรูป หิ้ง ๆ ที่ไอไปตรงที่ครูนัดควย"

ครูและเพื่อน ๆ ก็รู้สึกแปลกใจว่าไอไปแต่ทำไมไม่พบเพื่อน คุณครูจึงถามไວว่า "ไอไปวันไหนและไปกี่โมง" ไอตอบครูว่า "ไอไปวันอาทิตย์ 9 โมงเช้า ครูจึงพูดว่า "ไอไม่ได้ตั้งใจฟังครูทุกเลย ทำให้เสียโอกาสและไอไม่ได้นำจดหมายไปให้คุณพ่ คุณแม่ควยใช่ไหม" ไอตอบว่า "ไอไม่ทราบว่าของเอาจดหมายไปให้คุณพ่ คุณแม่ คุณครูไม่เห็นบอกไอละคะ" ครูจึงพูดกับไວว่า "ต่อไปจะต้องตั้งใจฟังครูพูด และฟังคนอื่นทุกควยนะ ไม่เป็นไรหรอกไอ แล้วครูจะหาไปอีก ไอต้องตั้งใจฟังให้คินะคะ" ไอตอบครูว่า "ละคุณครูขอบพระคุณคะ" ตั้งแต่นั้นมาไอเป็นเด็กดีและตั้งใจฟังครูพูดตลอดมา

นิทานเรื่อง "พราณโอรส"

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง มีช้างอยู่ 2 เชือก เป็นเพื่อนรักกันมาก เชือกหนึ่งชื่อหลายขอแก้ว อีกเชือกหนึ่งชื่อหลายจำปา อยู่มาวันหนึ่งช้างทั้งสองอยากไปเล่น จึงไปขออนุญาตแม่ แม่ของหลายขอแก้วอนุญาตให้ไป แต่เตือนภัยเสียงอันดังว่า "อย่าออกไปเที่ยวไกลถึงชายป่านะ เพราะนายพราณชอบไล่ตัวอยู่บริเวณนั้น หลายจำปาพยักหน้ารับคำแม่แล้วก็ชวนหลายขอแก้วไปเที่ยว โดยหารู้ไม่ว่าหลายขอแก้วไม่ได้ยินที่แม่เตือน พอไต่ออกไปเที่ยวจึงเที่ยวเกินอย่าง เหลือกเพลินจนถึงชายป่า โดยไม่ทราบว่าจะมีภัยมาถึงตัว

ขณะนั้นเป็นเวลาที่นายพราณกำลังยกหินขึ้นเล็งและจะเหวี่ยงไถ่หิน หลายขอแก้วเห็นเข้า จึงวิ่งหนี แต่ไถ่หินไป "ปัง" กระสุนปืนของนายพราณพุ่งเฉียดขาหลายขอแก้ว ทำให้เกิดมีแผล และมีเลือดออกเล็กน้อย ภัยความตกใจ หลายขอแก้วจึงรีบวิ่งอย่างสุดกำลังไปหาแม่ แม่เห็นจึงร้องถามด้วยความเป็นห่วง "ขาของเจ้าเป็นอะไร ขอแม่ดูหน่อยสิ" หลายขอแก้วตอบแม่ว่า "ฉันถูกนายพราณยิงจะแม่" แม่ก็ถามขึ้นอีกว่า "นี่ลูกคงไปเล่นไกลตรงชายป่าละนะแม่เตือนแล้วว่อย่าไปเล่นแถวนั้น เพราะมันอันตรายลูกก็ไม่ฟัง" หลายขอแก้วตอบแม่ว่า "ฉันยังไม่รู้เรื่องเลย" หลายจำปาจึงพูดขึ้นว่า "ฉันคิดว่าเธอฟังเรื่องที่แม่เตือนแล้วก่อนจะไปเราก็นั่งพักอยู่ด้วยกันนะ อ้อ เธอมีแค้เขี้ยวใบไม้แห้งเสวนอนอยู่ เธอถึงไม่ได้ยินที่แม่เตือน" แม่จึงพูดกับหลายขอแก้วว่า "เห็นไหมละ การที่ลูกไม่ตั้งใจฟังแม่ เกิดผลเสียอย่างไร ลูกรู้ไหมที่ขาของลูกเป็นเช่นนี้เพราะอะไร เจ็บมากสินะ หลายจำปาฝากดูแลหลายขอแก้วด้วยนะ แม่บอกอะไรก็ไม่สนใจฟังใหญ่ เรื่องลูกทั้งสองเป็นเพื่อนรักกันก็ช่วยเหลือกันบางนะลูก" หลายจำปารับปากแม่ แล้วรีบไปหาใบไม้ที่เป็นยามาปิดแผลให้ ไม่ช้าแผลก็หายเป็นปกติ ตั้งแต่นั้นมาหลายขอแก้วก็ตั้งใจฟังคำสั่งสอนของแม่ และมีความสุข ไม่มีอันตรายมาถึงตัวอีกต่อไป

นิทานเรื่อง "คนขับรถบรรทุกสี่ล้อ"

บ่ายวันหนึ่งอากาศดีมาก ท้องฟ้าแจ่มใส ตามถนนหนทางมีคนเดินไปมามากมาย มีรถต่าง ๆ บนถนนมากเป็นพิเศษ มีทั้งรถยนต์ รถบรรทุก รถสองแถว และรถมอเตอร์ไซด์ เต็มไปหมด

ในเวลาเดียวกันนั้นมีคนขับรถบรรทุกสองคนขับแข่งกันมา คนหนึ่งขับรถสี่ล้อ อีกคนขับรถสี่แถว ทั้งสองเร่งความเร็วแข่งกันมา พอมาถึงสี่แยกไฟแดง ต่างคนก็ต่างหยุดรถรอไฟเขียว พอมีสัญญาณไฟเขียวทั้งสองก็รีบออกรถเพื่อแข่งกันต่อไป พอขับได้สักพักก็มาสำรวจจราจร โบกมือให้รถทั้งสองคันหยุดก่อน คนขับรถบรรทุกทั้งสองคันหยุดแล้วถามตำรวจว่า "มีอะไร เกิดขึ้นหรือครับ" ตำรวจตอบว่า "ไม่มีอะไรครับ แค่ผมอยากจะบอกคุณว่าคุณทั้งสองถูกวางขาหนีให้ช้ากว่านี้ เพราะทางข้างหน้ามันชนชำรุด เกียวจะเป็นอันตรายนะครับ" ชายขับรถบรรทุกสี่แถวตั้งใจฟังตำรวจจราจรพูด แล้วถามว่า "ไปอีกไกลไหมครับ" ตำรวจจราจรตอบว่า "ไปอีกไกลจะถึงมุมถนนที่มันไม่ใหญ่แล้วจะพบถนนชำรุด" ชายขับรถบรรทุกสี่แถวสอถามจนเข้าใจ จึงทราบรายละเอียดอย่างชัดเจน แต่ชายขับรถบรรทุกสี่ล้อ ไม่ตั้งใจฟัง ได้เผลอมองไปทางโน้นที่ทางนี้ เพื่อจะหาทางแข่งรถให้ไปถึงก่อน พอตำรวจบอกว่า "ไปได้แล้วครับ"

คนขับรถบรรทุกทั้งสองก็เริ่มออกรถอย่างช้า ๆ เมื่อพ้นสายตาของตำรวจจราจรแล้วจึงเร่งความเร็วให้สูงขึ้น แข่งกันไปตลอดทาง พอไปถึงมุมถนนที่มันไม่ใหญ่ ชายที่ขับรถบรรทุกสี่แถวได้ชะลอความเร็วลงและคอย ๆ ขับไปอย่างช้า ๆ ด้วยความระวัง แต่ชายคนที่ขับรถบรรทุกสี่ล้อซึ่งไม่ได้ตั้งใจฟังตำรวจจราจรพูดเลย จึงไม่ลดความเร็วของรถลง ผลปรากฏว่ารถบรรทุกสี่ล้อแล่นตกลงไปในหลุมข้างถนน "เสียงโครมใหญ่" "โอ๊ยช่วยด้วย" คนขับรถบรรทุกสี่ล้อตะโกนร้องด้วยความเจ็บปวด คนขับรถบรรทุกสี่แถวได้ยินดังนั้นจึงจอดรถแล้วรีบลงไปช่วย พบว่า คนขับรถสี่ล้อเขนและขาหัก คนที่เดินอยู่ริมถนนอีก 2 คน มาช่วยกันพยุงคนขับรถสี่ล้อแล้วช่วยกันนำส่งโรงพยาบาล แพทย์ได้เข้าเฝ้าที่เขนและขาให้ ชายขับรถบรรทุกสี่แถวจึงบอกว่า "เป็นเพราะไม่ตั้งใจฟังคำเตือนของตำรวจจราจรคนนั้น" จึงได้เจ็บตัวเขนนี้แหละ ทั้งนั้นมาชายที่ขับรถบรรทุกสี่ล้อก็ไม่ทำผิดกฎจราจรอีกเลย และยังเป็นคนที่ตั้งใจฟังสัญญาณทาง ๆ ตลอดจนถึงใจฟังคำเตือนของตำรวจจราจรอย่างเคร่งครัด

นิทานเรื่อง "ของรางวัลจากนางฟ้า"

๗ เมืองแห่งหนึ่งซึ่งเป็นเมืองที่สวยงามมาก อยู่ในหุบเขาเขียวชอุ่ม แวดล้อมไปด้วยภูเขาน้อยใหญ่ ที่ภูเขายักษ์แห่งนี้มีนางฟ้า ผู้คุ้มครองเด็ก ๆ อยู่ เมื่อถึงฤดูหนาวของทุกปี นางฟ้าจะลงมาจากภูเขายักษ์ เพื่อให้รางวัลแก่เด็ก ๆ ที่ทำความดี และตั้งใจฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ ฤดูหนาวในปีนี้ก็เช่นเดียวกัน เย็นวันหนึ่งนางฟ้าปรากฏตัวขึ้นในงานเลี้ยงที่เด็ก ๆ มาร่วมสนุกสนานกัน นางฟ้าบอกเด็ก ๆ ว่า "ถ้าใครอยากได้รางวัล จะต้องทำตามที่นางฟ้าแนะนำให้ครบทุกข้อ แล้วจะให้สิ่งที่เด็ก ๆ อยากได้"

พอนางฟ้าพูดจบ หนึ่งก็น้อยรีบยกมือขึ้นแล้วถามนางฟ้าว่า "นางฟ้าครับ เราสองคนอยากได้หุ่นยนต์ครับ" นางฟ้าจึงบอกหนึ่งและน้อยว่า "ถ้าเช่นนั้นหนูทั้งสองจะต้องปฏิบัติอย่างนั้นะ ทั้งใจฟังให้ดี คือหนูจะต้องขีมนมทุก ๆ เช้าให้หมดแก้ว แล้วล้างแก้วเก็บให้เรียบร้อยทุกวัน ถ้าหนูปฏิบัติตามหนูก็จะได้รับรางวัลหุ่นยนต์ตามที่ต้องการ เมื่อฉันกลับมาเยี่ยมครั้งต่อไป"

เมื่อหนึ่งกลับไปถึงบ้านก็เริ่มปฏิบัติตามคำแนะนำของนางฟ้า แต่น้อยนั้นไม่ตั้งใจฟังคำพูดของนางฟ้าให้ดี น้อยก็ขีมนมหมดแก้วแล้วก็ออกไปวิ่งเล่นโดยไม่ล้างแก้ว และเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อยเหมือนหนึ่ง

เมื่อเวลาผ่านไป 3 วัน นางฟ้ากลับมาอีกครั้งพร้อมกับมอบรางวัล เป็นหุ่นยนต์ตัวใหญ่ สีสวย คักแปลงเป็นรูปต่าง ๆ ได้ ให้แก่หนึ่ง แต่น้อยไม่ได้ น้อยจึงถามนางฟ้าว่า "ทำไมผมจึงไม่ได้รับรางวัลเช่นเดียวกับหนึ่งครับ" นางฟ้าจึงตอบว่า "น้อยไม่ได้ล้างแก้วนม และเก็บให้เรียบร้อย ตามที่ฉันแนะนำ" น้อยจึงนึกขึ้นได้ว่าเป็นเพราะตนไม่ตั้งใจฟังนางฟ้านั่นเอง ทำให้ไม่ได้ทำตามคำแนะนำของนางฟ้าครบทุกข้อ จึงไม่ได้รับรางวัล แต่น้อยก็ตั้งใจแล้วว่าถ้านางฟ้าลงมาจากภูเขายักษ์ครั้งต่อไป น้อยจะตั้งใจฟังคำแนะนำของนางฟ้าและคนอื่น น้อยคงจะได้รับรางวัลจากนางฟ้าเป็นแน่ หนึ่งจึงพูดขึ้นว่า "น้อยมาเล่นหุ่นยนต์ด้วยกันสิ แล้วเวลานางฟ้านำของเล่นมาให้หน่อย น้อยแบ่งให้หนึ่งเล่นด้วยนะ" น้อยยิ้มแล้วบอกหนึ่งว่า "ตกลง" ทั้งสองจึงเป็นเพื่อนที่ดีต่อกันตลอดไป

นิทานเรื่อง "ต้นเป็นคนดีแล้วครับครู"

เช้าวันหนึ่งในชั่วโมงวาดเขียน ครูแจกภาพให้เด็กเรียนต่อเติมคนละหนึ่งภาพ แล้วครูก็พูดว่า "นักเรียนดูภาพที่ครูแจกให้ แล้วหาว่าในภาพนั้นมีอะไรบ้าง" นักเรียนดูแล้วจึงตอบพร้อมกันว่า "เป็นภาพกระต่าย ไม่มีหูครับ" บางคนก็ตอบว่า "ไม่มีหางด้วยครับ" ครูจึงพูดว่า "ถูกต้อง" และบอกว่าต่อไปนี้เป็นคำสั่ง หวังครูให้ชนะ "ให้นักเรียนเติมหูและหางของกระต่าย แล้วระบายด้วยสีชมพู" เพื่อน ๆ ทั้งใจหึงครู มีแต่เด็กชายต้นคนเดียวเท่านั้นที่ไม่สนใจฟังครูพูดเลย เพราะกำลังสนใจเล่นดินน้ำมัน และเอาอย่างลบลูโก้ที่เล่นอยู่

พอถึงเวลาที่ครูให้ลงมือทำ เด็กชายต้นจึงไม่ทราบว่าครูสั่งให้ทำอะไรบ้าง เวลาผ่านไปสักครูใหญ่ โตจึงถามต้นขึ้นว่า "ต้นต่อเติมภาพเสร็จแล้วหรือจึงลุกมาจากที่นั่ง เคี้ยวคุกกี้คุเอาหรอก" ต้นไค้ยิน ก็งั้นจึงตอบด้วยเสียงเบา ๆ ว่า "ต้นยังไม่ได้ทำ เพราะตอนที่ครูบอกต้นไม่ได้ฟัง ช่วยบอกต้นหน่อยสิว่าครูสั่งให้ทำอะไรบ้าง" โตจึงบอกให้ต้นตั้งใจฟัง และบอกตามคำสั่งครู เมื่อต้นเข้าใจจึงตอบโตว่า "เข้าใจแล้วขอบใจมากนะโต" แล้วต้นก็รีบเดินกลับไปที่โต๊ะของตนเอง แต่ยังไม่ทันถึงโต๊ะเลย คุกกี้คุเอามองเห็นต้นไม่ได้นั่งทำงาน จึงเดินมาหาแล้วถามว่า "ต้นลุกจากที่นั่งไปไหนมา ทำงานเสร็จแล้วหรือ" ในขณะที่คุกกี้คุเอามองไปที่ภาพกระต่ายของต้น ซึ่งยังไม่ได้อะไรเลย คุกกี้คุเอาจึงถามว่า "ทำไมต้นไม่ทำงานที่ครูสั่งล่ะ" เดินไปมาเช่นนี้ไม่น่ารักเลย ภูใหม่" ต้นรีบตอบคุกกี้คุเอาทันทีว่า "ต้นไม่ได้ฟังตอนที่ครูบอก จึงไม่ทราบว่าครูสั่งให้ทำอะไรครับ" ต้นเดินไปตามโต และโตช่วยบอกอีกครั้ง ต้นจึงรีบกลับมาทำครับ" คุกกี้คุเอาจึงเตือนต้นว่า "ต้นเห็นไหมเวลาจะหมดแล้วรีบไปทำเสียให้เรียบร้อย คราวต่อไปตั้งใจฟังครูหน่อยนะต้น" ในขณะที่เด็กคนอื่น ๆ ก็พูดว่า "เป็นเด็กน่ารัก ที่ตั้งใจฟัง คนที่ตั้งใจฟังจะสามารถทำอะไรก็ได้ดีกว่าคนไม่ตั้งใจฟัง" ต้นนึกเสียใจที่ไม่ตั้งใจฟังครู จึงไม่สามารถทำตามคำสั่งของครูได้ นี่จึงคือนะที่โตช่วยบอกให้ไม่อย่างนั้นคงแย่แน่ ๆ ต้นจึงยืนขึ้นแล้วบอกกับคุกกี้คุเอาว่า "คราวต่อไปผมจะตั้งใจฟังและเป็นเด็กดีครับครู"

นิทานเรื่อง "ปลาจอมใจดี"

ณ ห้องทะเลอันสวยงาม เช้าวันหนึ่งในฤดูฝน มีปลา 2 ตัว ชื่อปลาอ้วนกับปลาจอม วายน้ำเล่นกันอยู่ข้างสนุกสนาน กุ้งซึ่งว่ายน้ำอยู่บริเวณใกล้ ๆ ร้องบอกว่า "เจ้าปลาน้อย ทั้งสอง กูขีพายุกำลังจะมาแลวันะ รีบกลับบ้านเถอะ เถียวจะเป็นอันตราย เพราะ คลื่นแรงมาก" พอกุ้งพูดจบฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก พร้อมกับมีพายุเกิดขึ้นด้วย ปลาทั้งสอง ตกใจกลัว จึงร้องถามกุ้งว่า "เรากลับบ้านไม่ถูก จะทำอย่างไรดีล่ะ" กุ้งจึงแนะนำ ปลาทั้งสองว่า "พวกเธอต้องว่ายน้ำไปทางหลังก้อนหินใหญ่ที่ยื่นออกมา ทางนั้นเป็น ทางลึกและปลอดภัย เนื่องจากคลื่นไม่แรงมาก จะทำให้เธอกลับบ้านได้เร็ว แต่ต้อง ผ่านปากดำปลาหมึกยักษ์" เจ้าปลาจอมจึงถามกุ้งว่า "แล้วเราจะผ่านปลาหมึกยักษ์ได้ อย่างไร" กุ้งตอบว่า "ถ้าเธอทั้งสองมีเปลือกหอยไปวางไว้ที่ทางผ่าน เป็นช่องแลกเปลี่ยน ปลาหมึกยักษ์จะไม่กินเธอทั้งสอง" ขณะที่กุ้งพูดอยู่นั้น ปลาอ้วนไม่สนใจฟังว่าจะต้องทำ อย่างไรบ้าง แต่ปลาจอมตั้งใจฟัง จึงได้คาบเปลือกหอยไปด้วย

ขณะที่ปลาทั้งสองว่ายน้ำไปถึงปากดำ หันไถ่นั้น ปลาหมึกยักษ์ก็ว่ายน้ำมา ขวางหน้า แล้วหัวเราะด้วยเสียงดัง "ฮา ฮา... ข้าได้เหยื่อแล้ว ไม่มีใครที่จะรอด จากข้าไปได้ ถ้าไม่นำเปลือกหอยมาวางไว้ที่ปากทางเข้า" ปลาอ้วนตกใจมาก ที่อันตราย มาถึงตัว เห็นปลาจอมคาบเปลือกหอยมาด้วย ส่วนปลาอ้วนไม่ได้คาบมา ปลาอ้วนมองไป ที่ปลาจอมแล้วถามขึ้นว่า "ทำไมเธอรู้ว่าจะต้องเอาเปลือกหอยมาวาง" ปลาจอมจึง วางเปลือกหอยลงแล้วพูดว่า "กุ้งบอกเราทั้งสองแล้ว แต่เธอไม่ได้ตั้งใจฟังเอง" ปลาอ้วนเสียใจมากที่ไม่ตั้งใจฟังและไม่ได้ทำตามที่กุ้งบอก

หันไถ่นั้นปลาอ้วนก็มองเห็นเปลือกหอยที่ปลาจอมคาบมา 2 อัน ปลาอ้วนจึงบอก ปลาจอมว่า "ฉันขอเปลือกหอยอันหนึ่งนะ" ปลาจอมจึงบอกว่า "ก็ฉันเตรียมมาให้เธอ อยู่แล้ว เพราะเธอไม่ค่อยตั้งใจฟังใคร ก็เลยไม่รู้ว่สิ่งใดจะเป็นอันตรายมาก นี่ถ้า เธอมาตัวเดียวใครจะช่วย เธอคงตายแน่นอน" ปลาอ้วนขอบคุณปลาจอม และพูดว่า "ต่อไปฉันจะตั้งใจฟัง เพื่อจะได้ปลอดภัย และไม่ตกใจมากอย่างนี้อีก"

นิทานเรื่อง "เชือกผูกกรองเท้าทำเหตู"

มีครอบครัวหนึ่งรักการออกกำลังกายมาก เพราะพวกเขาเห็นว่า การออกกำลังกาย ทุก ๆ วันจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง สดชื่น สมองแจ่มใส ทุก ๆ เช้าพ่อจะพาลูกไปวิ่ง ที่สนามกีฬาใกล้บ้าน ออกกำลังกาย ส่วนแม่จะวิ่งออกกำลังกายที่สนามเทนนิสแล้วไป เตรียมอาหารเช้าไว้สำหรับทุกคนในครอบครัว และเช้าวันนี้ก็เช่นกันพ่อพามีนกับแมนไปวิ่ง ออกกำลังกายเหมือนทุกครั้ง และก่อนออกจากบ้านพ่อพูดเตือนว่า "ก่อนวิ่งต้องบริหาร ร่างกายเสียก่อน เพื่อจะได้เตรียมร่างกายให้พร้อมที่จะวิ่ง และยังช่วยให้ไม่เหนื่อยเร็ว และต้องผูกเชือกกรองเท้าให้แน่น จะได้ไม่หลุดกลางทาง หรืออาจจะทำให้สะดุดล้มได้" แมนตั้งใจฟังคำเตือนและทำตามที่พ่อบอก ส่วนมินกำลังมองหารองเท้าอยู่ไม่ได้หึง เมื่อ ออกไปถึงหน้าบ้านก็พบกับพ่อกับแมนกำลังบริหารร่างกายกันอยู่ จึงเดินไปนั่งรอที่ชิงช้า หลังจาก ที่พ่อกับแมนบริหารร่างกายเสร็จก็ชวนมินออกวิ่ง มินจึงวิ่งตามพ่อออกไป บังเอิญเชือกผูก กรองเท้าหลุด เท้าข้างหนึ่งไปเหยียบเชือกผูกกรองเท้าทำให้ล้มลง หัวเข่าถลอก แต่ก็ ลุกขึ้นวิ่งตามพ่อต่อไป เพราะเกรงว่าพ่อเห็นแล้วก็จะไม่ให้วิ่ง พ่อวิ่งไ้สักระยะก็เหนื่อย และเจ็บหัวเข่าด้วย พ่อเห็นจึงหันมาถามว่า "เหนื่อยแล้วหรือมิน เอ๊ะ นั่นหัวเข่าลูกไปโดน อะไรมา มินตอบตะกุกตะกักว่า "อ้อ... ผมสะดุดเชือกผูกกรองเท้าหล่นครับ" พ่อจึงพูดว่า "นี่พ่อเตือนลูกแล้วไม่ใช่หรือว่าให้ผูกเชือกกรองเท้าให้แน่น และการที่ลูก เหนื่อยเร็วก็คงเป็นเพราะลูกไม่บริหารร่างกายก่อนใช่ไหม" มินตอบพ่อว่า "ใช่ครับ มินไม่ค่อยบริหารร่างกาย มินไปนั่งรอพ่อที่ชิงช้าครับ" พ่อจึงพูดขึ้นว่า "มินไม่ตั้งใจฟัง พ่อพูดเลย" และหันมาบอกแมนว่า "กลับบ้านกันเถอะ พรุ่งนี้ค่อยมาวิ่งใหม่ วันนี้วิ่งแค่นี้ พอก่อน พ่อจะพาน้องกลับไปที่สนาม"

มินคิดในใจ "รู้อย่างนี้ตั้งใจฟังพ่อแต่แรกก็จะไม่เจ็บตัวอย่างนี้ และไม่เหนื่อย ง่ายด้วย" เมื่อถึงบ้านพ่อจึงใส่ยาให้ มินไม่ได้ไปวิ่งกับพ่อหลายวัน เพราะแผลที่เข่า อักเสบ มินจึงตั้งใจไว้ว่าเมื่อแผลหายก็ต้องออกไปวิ่ง และต้องระวังในการผูกเชือก กรองเท้าให้แน่น และตั้งใจฟังเมื่อผู้อื่นพูด

นิทานเรื่อง "ยี่ราฟเป็นหวัค"

บ่ายวันหนึ่ง จิงโจ้กับยี่ราฟซึ่งเป็นเพื่อนกัน ได้พากันออกไปหาอาหารในป่าแห่งหนึ่ง เมื่อเดินไปถึงภูเขาคู่กับข้างเพื่อนเก่า สัตว์ทั้งสามต่างก็ใจมากที่พบกัน จึงชวนกันวิ่งเล่นอย่างสนุกสนานจนกระทั่งฝนเริ่มตั้งเค้า ข้างจึงบอกจิงโจ้และยี่ราฟว่า "เราไปหลบฝนในถ้ำใหญ่กันก่อนเถอะ เพราะทางข้างหน้าจะเป็นป่าซึ่งไม่มีต้นไม้ใหญ่และถ้ำเลย" จิงโจ้ได้ยินก็ตอบว่า "ฉันตั้งใจจะไปหาอาหารก่อนแต่จะรีบกลับมาให้ทันก่อนฝนตก" แต่ยี่ราฟไม่สนใจฟังที่ข้างพูด เพราะเพลินกับการกินใบไม้และเดินไปเรื่อย ๆ ไกลออกไปจากจิงโจ้และข้าง โดยไม่ใส่ใจคำพูดว่าข้างพูดอะไร

ไม่นานนักฝนก็ตกลงมาอย่างหนัก จิงโจ้รู้ที่หลบฝนและจะกลับไปยังถ้ำที่ข้างบอก พยายามมองหายี่ราฟและร้องเรียก "ยี่ราฟ ยี่ราฟ..." แต่ก็ไร้ผล ไม่รู้ว่ายี่ราฟไปอยู่ที่ไหน จิงโจ้จึงเข้าไปหลบฝนในถ้ำ พอฝนหยุดตกสักครู่จิงโจ้ก็ออกตามหายี่ราฟ และพบยี่ราฟยืนเปียกฝนอยู่ เพราะหาที่หลบฝนไม่ได้ จิงโจ้ก็ถามว่า "ไปอยู่ที่ไหนมานะ" จิงโจ้ถามหาแพนด้า คุชิตูกุฝนจนเปียกโชกที่เคียว ระวังเป็นหวัคนะ" ยี่ราฟตอบว่า "ฉันหาที่หลบฝนไม่ได้และก็ตามหาเธอแต่ไม่พบ" จิงโจ้จึงพูดว่า "อ้าว ข้างก็บอกที่หลบฝนให้แล้วไง เธอไม่ได้ตั้งใจฟังที่ข้างบอกไหม" ยี่ราฟตอบว่า "ทั้งแต่ได้ยินไม่ชัดเจน เลยไม่ได้สนใจฟัง และคิดว่าข้างหน้าจะมีที่หลบฝนอีก" จิงโจ้บอกกับยี่ราฟว่า "เห็นไหมข้างบอกแค่เธอไม่ตั้งใจฟัง เวลาได้ยินไม่ชัดเจนทำไมไม่รู้ซักถามล่ะ จึงเปียกฝนอย่างนี้" ยี่ราฟนึกในใจว่า "ต่อไปนี่เราต้องตั้งใจฟังให้ดี และถ้าได้ยินไม่ชัดเจนก็จะต้องถามจนเข้าใจจะได้ไม่เกิดการผิดพลาดเช่นนี้อีก นี่ยังคินะฝนตกอยู่ไม่นาน ถ้าฝนตกถึงกลางคืนเรากงแยะนะ ๆ"

นิทานเรื่อง "เจ้าเตี้ยหัวโน"

ค่าวันหนึ่ง มีชาย 2 คน ชื่อ นายโย่ง กับ นายเตี้ย นายโย่งชวนนายเตี้ยไปรับประทานอาหาร "เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ ก็เดินออกมาจากร้าน ชายทั้งสองเดินไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งถึงร้านขายไม้ จึงเดินเลี้ยวเข้าซอยข้าง ๆ ร้าน คนเฝ้าร้านขายไม้ร้องเตือนว่า "คุณ คุณ ในซอยนี้ไม่มีไม้กองอยู่ และมีบางส่วนที่ยื่นออกมาระวังศีรษะของคุณด้วยนะครับ เพราะวันนี้รถไม้เพิ่งมาส่ง ยังไม่ได้จัดให้เป็นระเบียบ" นายโย่งหยุดคุยหันมาทักคนเฝ้าร้านขายไม้ทุก ส่วนนายเตี้ยไม่สนใจฟัง จึงไม่ได้ยินคำเตือน

เมื่อทั้งสองเดินมาถึงช่วงที่มีไม้กองอยู่ นายโย่งก็เดินด้วยความระมัดระวัง ตรงที่มีไม้ยื่นออกมา ก็ก้มศีรษะลงลอคให้พ้นไม้ ส่วนนายเตี้ยเห็นนายโย่งก้มศีรษะก็ถามว่า "นายทำอะไรนะ" ไม่ทันที่นายโย่งจะตอบ ก็มีเสียงดัง "โครม" นายเตี้ยเดินชนไม้อย่างจัง ลงไปนั่งกองอยู่กับพื้น นายโย่งก็เลยทอยคำถามนายเตี้ยว่า "ก็ทำอย่างที่นายเห็นอยู่ไงละ" แล้วก็พูดต่ออีกว่า "ทำไมนายถึงไม่หลบละ อ้อ... นายไต่ยีนคนเฝ้าร้านขายไม้ทุกหรือเปล่า" นายเตี้ยตอบว่า "ทุกเรื่องอะไร ไม่เห็นรู้เรื่อง" นายโย่งจึงทักต่อ "นั่นไง ว่าแล้วเลี้ยว ก็นายมัวแต่พูดอยู่นั่นแหละ ไม่เคยตั้งใจฟังเวลาใครพูด ใครเตือน นายจำไม่ได้หรือที่ครูเคยสอนว่า ให้หัดเป็นคนตั้งใจฟัง คราวหน้าคราวหลังนายควรจะสนใจในสิ่งที่คนอื่นพูดบ้าง เป็นใจเจ็บไหม ศีรษะแตกหรือเปล่า" นายเตี้ยตอบว่า "ไม่แตกหรอก แคลันเท่านั้นเอง คราวต่อไปฉันจะตั้งใจฟังให้ที เตี้ยคิดในใจว่า หลายครั้งแล้วนะเราที่ไม่ตั้งใจฟังเวลาใครบอก หรือเตือนอะไร และมักจะได้รับผลเสียตามมาทุกครั้ง

นิทานเรื่อง "ชอบทำดี"

เด็กชายชู้กับเด็กชายชอบเป็นพี่น้องฝาแฝด แต่นิสัยต่างกันมาก ชู้ไม่สนใจเรียน มักจะนั่งหลับอยู่เสมอๆ ส่วนชอบสนใจการเรียนและเป็นเด็กขยัน เวลาที่ครูสอนชอบตั้งใจฟังเป็นอย่างดี

เช้าวันหนึ่งซึ่งเป็นวันจันทร์ ชู้กับชอบไปโรงเรียนตามปกติ ชู้หน้าตาไม่สดใสเลย ในเช้าวันนั้น พอไปถึงโรงเรียนก็รู้สึกง่วงนอนมาก เพราะเมื่อคืนชู้ดูโทรทัศน์จนดึก เมื่อเรียนผ่านไปได้ประมาณ 20 นาที ก็ง่วงนอนจนทนไม่ไหว ชู้จึงหลับหลับไปบนโต๊ะ แต่คุณครูไม่เห็นเพราะกำลังเขียนกระดานดำอยู่ พอครูเขียนเสร็จจึงหันกลับมาเห็นชู้หลับสบายอยู่ ปิกกับชอบที่กำลังวากภาพตามที่ครูสอนอย่างตั้งใจ คุณครูจึงเดินไปปลุกชู้แล้วพูดว่า "ชู้ไปนอนที่ไหนมาจ๊ะ ถึงได้มาหลับในห้องเรียนตั้งแต่เช้าอย่างนี้" ชู้ก็ใจชื้นขึ้น หายเหนื่อยของคุณครูจึงมองตัวเองอยู่ควย ทำทางไม่ค่อยพอใจ ชู้จึงพูดขึ้นว่า "ขอโทษครับคุณครู เมื่อคืนนี้ผมดูโทรทัศน์ดึกไปหน่อย" คุณครูจึงให้ชู้ไปล้างหน้าล้างตา เพื่อให้หายง่วง เมื่อล้างหน้าเสร็จชู้ก็มาเรียนต่อ แต่พอเรียนไปได้อีกประมาณ 2 ชั่วโมง ชู้ก็หลับต่ออีก ครูต้องคอยเตือนอยู่เสมอ

พอถึงวันสอบชู้ทำข้อสอบไม่ได้ เพราะไม่ได้ตั้งใจฟัง เวลาครูสอนมักจะหลับเสมอ ส่วนชอบนั้นทำข้อสอบได้เป็นอย่างดี เพราะตั้งใจเรียนมาตลอด พอผลสอบออกมาปรากฏว่าชู้สอบตก ต้องเรียนซ้ำชั้น คุณพ่อคุณแม่เสียใจมาก จึงหาโทษชู้โดยไม่อนุญาตให้ชู้ดูรายการโทรทัศน์จนกว่าจะปิกเทอม ส่วนชอบสอบได้ลำดับที่ 2 คุณพ่อคุณแม่ดีใจมาก จึงให้รางวัลในการตั้งใจเรียน คุณแม่เรียกชู้มาแล้วพูดว่า "ต่อไปนี่ลูกปรับปรุงตัวเอง โดยตั้งใจฟังครูสอน เพราะจะได้ไม่สอบตกอีก คราวนี้แม่ให้อภัย ไปอาบน้ำแต่งตัวกันก่อนนะแล้วเดี๋ยวพ่อกับแม่จะพาลูกทั้งสองออกไปทานไอศกรีม และให้เลือกของเล่นได้คนละ 1 ชิ้น" เด็กทั้งสองต่างดีใจมาก

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาชู้ก็ตั้งใจฟังครูสอนและสามารถเรียนดีเหมือนชอบ คุณครูชมว่าชู้เป็นเด็กดี ชู้จึงมีความสุขมาก และคิดว่าถ้าตั้งใจฟังเวลาครูสอนนี่คืออย่างนี้เอง มีนา แต่ก่อนครูมักจะบอกคุณพ่อ คุณแม่ว่าชู้ทำดี ตอนนี้ชู้ทำดีมั่งแล้ว

นิทานเรื่อง "น้องก้อยจอมซน"

ในช่วงที่โรงเรียนปิดเทอม เช้าวันหนึ่ง พี่ป้อมได้ชวนญาติคุณแม่พาน้องก้อยไปเที่ยวสวนของน้าแดง ที่ส่วนนี้มีผลไม้หลายชนิด เช่น มะม่วง อ้อย มะพร้าว และชมพู่ เป็นต้น เมื่อพี่ป้อมและน้องก้อยทราบว่า คุณแม่อนุญาตให้ไปก็ตื่นเต้นและดีใจมาก เมื่อไปถึงสวน พี่ป้อมและน้องก้อยก็รีบลงจากรถ แล้ววิ่งไปเด็ดดอกไม้และไล่จับแมลงจนเหนื่อย จึงมานั่งพักใต้ต้นมะม่วงกับน้าแดง ทั้งสองรู้สึกหิว พี่ป้อมจึงบอกกับน้องก้อยว่า "น้องก้อย เราไปหาชมพู่มาทานกันดีกว่า" น้าแดงได้ยินดังนั้นจึงร้องเตือนว่า "ระวังถูกผึ้งต่อยนะหนู มีผึ้งทำรังอยู่บนต้นชมพู่ด้วย"

น้าแดงพูดยังไม่ทันจบน้องก้อยก็วิ่งไปถึงต้นชมพู่เสียแล้ว จึงไม่ได้ยินที่น้าแดงพูด ส่วนพี่ป้อมหยุดฟังน้าแดงพูดจนจบแล้ว จึงวิ่งไปบอกน้องก้อยให้ระวังผึ้งขณะที่วิ่งไป พี่ป้อมก็ร้องบอกว่า "น้องก้อย ๆ ระวังผึ้งต่อยนะ" แต่ไม่ทันเสียแล้ว น้องก้อยกำลังใช้ไม้ตีชมพู่ให้หล่นจากต้นอย่างสนุกสนานทันใดนั้น น้องก้อยก็ร้องขึ้น "โอย เจ็บ ๆ" เพราะผึ้งที่ทำรังอยู่บนต้นชมพู่บินออกจากรังเข้ามาต่อน้องก้อย พี่ป้อมเห็นดังนั้น ก็รีบวิ่งไปอุ้มน้องก้อยออกมาจากใต้ต้นชมพู่ พร้อมทั้งร้องเรียก "น้าแดง ๆ น้องก้อยถูกผึ้งต่อย" น้าแดงรีบวิ่งมาดูแลช่วยพาน้องก้อยเข้าไปหาพยาบาลที่บ้าน และบอกน้องก้อยว่า "น้าเตือนหนูแล้วให้ระวังผึ้ง หนูก็ไม่ฟังและรีบวิ่งไปก่อน แต่หนูก็ยังโชคดี ที่น้ากับพี่ป้อมมาช่วยไว้ทัน คราวหน้าน้องก้อยจะต้องตั้งใจฟังให้มากกว่านี้นะ แล้วเดี๋ยวเราจะไปเอาชมพู่ที่น้าเตรียมไว้ในตู้เย็นมาให้ทานนะจ๊ะ" น้องก้อยคิดในใจว่า "น้าแดงช่างใจดีจริงๆ นะ นี่ถ้าเราฟังน้าแดงบอกตั้งแต่แรก ก็คงไม่ถูกผึ้งต่อยเป็นแน่ โอย เช็ดแล้ว"

ตั้งแต่นั้นมาน้องก้อยก็ตั้งใจฟังผู้ใหญ่พูด และเป็นเด็กดีของคุณพ่อคุณแม่ตลอดมา

นิทานเรื่อง "เด็กชายชาวไมโครังวัล"

เช้าวันหนึ่ง ครูใหญ่เดินเข้ามาในห้องเรียนชั้นอนุบาล แล้วบอกกับนักเรียนว่า "ครูจะให้ให้นักเรียนที่จากครูไปประกวดวาดรูปกับนักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ" ปรากฏว่าในห้องนี้มีเด็กชายชาวไมโครังวัล และเด็กชายหนองที่มีความสามารถในการวาดรูปมาก ฉะนั้นการประกวดวาดภาพในครั้งนี้ ครูจึงส่งเด็กชายชาวไมโครังวัลและเด็กชายหนองไป เพื่อน ๆ ในห้องต่างเอาใจช่วย โดยเฉพาะ ค.ช. ชาว ปกติแล้วจะวาดรูปสวยและได้รางวัลเสมอ

เมื่อถึงกำหนดนัดหมาย เด็กชายชาวไมโครังวัล เด็กชายหนอง และเด็ก ๆ ที่เข้าร่วมการประกวดแข่งขันไปถึงตั้งแต่เช้า ครูได้เรียกให้นักเรียนที่จะเข้าร่วมประกวดเข้าห้องได้แล้ว เริ่มแจกกระดาษให้คนละ 1 แผ่น กินสอค่าคนละ 1 แท่ง และกินสอสีคนละ 1 กลอง แล้วครูก็บอกว่า "เมื่อนักเรียนทุกคนได้รับอุปกรณ์ครบแล้วฟังคำสั่งดังนี้ ให้นักเรียนทุกคนวาดรูปรถยนต์ 1 คัน และระบายสีโดยจะเลือกสีใดก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน 2 สี และวาดรูปขงปีกหน้ารถ 1 อันด้วย" เมื่อครูพูดจบครั้งแรกก็พบทวนคำสั่งอีกครั้งแล้วถามว่า "ใครมีอะไรจะถามหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ลงมือทำไ้" เพื่อน ๆ ทุกคนตั้งใจฟังครู แต่เด็กชายชาวไมโครังวัลตั้งใจฟังเพราะกำลังเลือกสีที่ตนเองชอบอยู่ เขาได้ยินครูพูดตอนท้ายว่าให้ลงมือทำไ้ เด็กชายชาวไมโครังวัลจึงลงมือทำทันที ครั้นเมื่อหมดเวลาทุกคนก็เอาภาพไปส่งครู ครูเห็นภาพของเด็กชายชาวไมโครังวัลดีมาก แต่ทำผิดคำสั่งคือไม่ได้ใช้สีตามที่กำหนดให้ เพราะเขาใช้สีเกิน 2 สี ครูจึงเรียกเด็กชายชาวไมโครังวัลมาบอกว่า "ครูเสียใจด้วยที่ภาพของเขาคงต้องถูกคัดออกเพราะใช้สีไม่ตรงคำสั่ง" เด็กชายชาวไมโครังวัลเสียใจมาก ในที่สุดเด็กชายหนองซึ่งตั้งใจฟังคำสั่งก็ได้รับรางวัลไป เด็กชายชาวไมโครังวัลจึงนึกในใจว่า "ถ้าเราตั้งใจฟังคำสั่งให้ดี เราคงไม่พลาดรางวัลแน่ ๆ ต่อไปนี้เราต้องตั้งใจฟังคำสั่งอย่างละเอียดให้ดีกว่าก่อน" ต่อมาอีกไม่นานเด็กชายชาวไมโครังวัลก็ประกวดวาดภาพและได้รับรางวัลชนะเลิศ ทุกคนในครอบครัวพากันชมเชยและดีใจกับเด็กชายชาวไมโครังวัล

นิทานเรื่อง "คอกไม้ 7 สีให้โชค"

ครอบครัวหนึ่ง มีพ่อ แม่ และลูก 2 คน คนที่ชื่อตุ้ม คนน้องชื่อต้อย อาศัยอยู่ที่บ้านชายป่าในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง ทุกคนในครอบครัวชอบปลูกต้นไม้ และคอกไม้สวย ๆ ไว้รอบบ้าน และต่างก็เป็นคนที่ พุทจาโพเราะ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อถึงฤดูที่คอกไม้บานส่งกลิ่นหอม ครอบครัวนี้ก็จะนำคอกไม้ไปถวายพระที่วัดเสมอ

เช้าวันหนึ่ง มีเด็กชายที่ไม่รู้จักกันมากจน วิ่งมาบอกว่า "ข้าง ๆ บ้านหลังนี้มีคอกไม้สวยงามมาก พ่อผมเดินเข้าไปใกล้ ๆ คอกไม้จะเปลี่ยนเป็น 7 สี" ทุกคนได้ยินก็ตื่นเต้นดีใจมาก คุณแม่จึงพูดว่า "พวกเราตามไปดูกันเถอะ" เมื่อแม่พาครอบครัวมาที่ต้อยก็วิ่งนำหน้าไป แม่ร้องบอกว่า "เดี๋ยว ลูกทั้งสองจะวิ่งวิ่งไปไหน ลูกรู้แล้วหรือว่าคอกไม้ที่วานนี้อยู่ที่ตรงไหน" ต้อยหยุดวิ่งแล้วเดินกลับมาหาแม่ แต่ตุ้มยังวิ่งต่อไปพร้อมทั้งหันมาตะโกนบอกว่า "วิ่งมาเร็ว ๆ เข้าซิ" เด็กชายคนนั้นก็พูดพร้อมกับชี้บอกว่า "อยู่ใกล้ ๆ นี้เอง เดินเลี้ยวไปหลังเรือนกล้วยไม้ก็ถึงแล้ว" แล้วทั้งสามคนก็เดินตามกันไป พอเดินไปได้เพียงสองสามก้าวก็เห็นคอกไม้ 7 สีสวยงาม ทุกคนตะลึง ต้อยพูดอย่างลืมหืมว่า "คอกไม้สวยจังเลยอะแม่ สีเหมือนรุ้งกินน้ำเลย ต้องเป็นคอกไม้วิเศษมาจากสวรรค์แน่ ๆ" แม่จึงตอบว่า "จะดู..." ทันใดนั้นคอกไม้ 7 สี ก็เปล่งแสงออกมาสว่างขึ้น ๆ จนเห็นนางฟ้าองค์เล็ก ๆ อยู่ในคอกไม้นั้น คุณพ่อจึงพูดขึ้นว่า "กราบนางฟ้าสิ" แล้วทั้งสามก็ก้มลงกราบ นางฟ้าจึงพูดว่า "เจ้าเป็นคนดี แต่ลูกเจ้าอีกคนไปไหนเสียละ" ต้อยจึงบอกว่า "อ้อ ที่ตุ้มหรือครับ เขียวก็มาแล้วครับ โนนง่าดังวิ่งมาแล้วครับ" แต่นางฟ้าบอกว่า "ฉันมีเวลาน้อย ต้องรีบไปก่อน ขอให้ทุกคนโชคดี ปีหน้าเวลานี้ฉันจะมาปรากฏให้เห็นอีก บอกตุ้มด้วยนะว่า เวลาคุณพ่อคุณแม่พาให้ตั้งใจฟัง แล้วพบกับใหม่ สวัสดิจะทุก ๆ คน" ตุ้มวิ่งกลับมาถึง จึงถามว่า "ไหนละคอกไม้ 7 สี" ทุกคนชี้ให้ดู แต่คอกไม้ซึ่งสีได้จางจนกลายเป็นสีขาว ต้อยเล่าเรื่องที่พบนางฟ้าให้ตุ้มฟัง แล้วตุ้มจึงพูดออกมาด้วยความเสียใจว่า "น่าเสียค่าย ร้อยยำนี่ตุ้มตั้งใจฟังคุณพ่อคุณแม่พูดตั้งแต่แรกก็คิ"

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางวิลเลียม วิกิตายน

เกิดวันที่ 22 พฤศจิกายน 2489

สถานที่เกิด

อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 106/105-106 ซอย 8 หมู่บ้านปฐวิกรม

ตำบลคลองขุม เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10230

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

วิทยากรระดับ 5 วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ

กองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2506 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.ศ. 5 แผนกวิทยาศาสตร์ (สมัครสอบ)

พ.ศ. 2512 วิชาพยาบาลฉุกเฉินและอนามัย จากโรงเรียนพยาบาลโรงพยาบาลหญิง
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

พ.ศ. 2518 วิชาครูพยาบาล จากวิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ

พ.ศ. 2522 วิทยาศาสตร์บัณฑิต จิตวิทยา (แนะแนว) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2531 กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

การศึกษาลำไ้แบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่มีต่อความสามารถ
ในการฟังคำสั่งของเค็ญรุมวัย

บทคัดย่อ
ของ
วิลเลียม วิกตายน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2531

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังคำสั่งของ
เด็กปฐมวัย ที่ได้รับการฝึกให้ตอบคำถามหลังการฟังนิทาน โดยการใช้แบบของคำถามที่
ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่อง และการใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กตอบ
คำถามตามเนื้อเรื่อง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาจากกลุ่ม
ประชากร คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลสามเสน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2530 โดยการสุ่มอย่างง่ายเข้ากลุ่มทดลอง 1 จำนวน 20 คน
และกลุ่มทดลอง 2 จำนวน 20 คน กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มได้รับการฝึกต่างกันดังนี้
กลุ่มทดลอง 1 ได้รับการฝึกโดยการใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคล
ตามเนื้อเรื่อง กลุ่มทดลอง 2 ได้รับการฝึกโดยการใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถาม
ตามเนื้อเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยดำเนินการทดลองเป็นเวลา 7 สัปดาห์ โดยใช้
แบบทดสอบความสามารถในการฟังคำสั่ง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทดสอบนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t-test) ปรากฏว่าความสามารถ
ในการฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกให้ตอบคำถามหลังการฟังนิทาน โดยการใช้
แบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองกับบุคคลตามเนื้อเรื่องและการใช้แบบของ
คำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
โดยที่เด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยการใช้แบบของคำถามที่ให้เด็กเทียบเคียงตนเองตาม
เนื้อเรื่อง มีความสามารถทางการฟังคำสั่งสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการฝึกโดยใช้
แบบของคำถามที่ให้เด็กตอบคำถามตามเนื้อเรื่อง

A STUDY ON THE EFFECT OF QUESTION TYPES AFTER STORY LISTENING ON
PRESCHOOL CHILDREN'S ABILITY IN FOLLOWING INSTRUCTION

AN ABSTRACT

BY

WILLIAM VIMUKTAYON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

September 1988

The purpose of the study was to compare question types used to facilitate preschoolers' listening ability in following instruction.

Question types at the end of each story were designed as following Questions which compared the child to the story's characters and questions which non-compared the child to the story's characters. These questions were asked at the end of each story and were generally required the child's memory about the story they just had been listened.

The study design was a randomized selected 2 experimental groups design with pre-post test. The listening ability in following instruction questionnaire employed in this study was developed by the researcher.

There were 40 subjects in this study. All of them were first year kindergartener at Samsen Kindergarten. Phayathai, Bangkok. The total number of students at the school were 240. The subjects were randomly selected into two experimental groups, 20 students in each. The first group was exercising following instruction by comparing the child with the story's characters prior to answering each story's questions. However, the second experimental group were asked questions at the end of the story by content in the story Fifteen minutes drilled for each group were used every other day in 7 weeks.

Studentized t-test was utilized to compare the child's listening ability in following instruction between the 2 experimental groups. It was found that there was a significant different between listening ability of the two groups. The group with comparing the child to the story's character could performed significantly higher scores than those of the second group.